



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



H. K. P. S. S.

1766-1966



HELSINGØRS
KONGELIG PRIVILEGEREDE
SKYDESELSKAB
1766 - 1966

La gloire est la récompense

*Helsingør 1966
Jensen & Larsens Bogtrykkeri*



Fotografi af maleri af H. C. Bärenholdt.

F O R O R D

»Den 5. December 1766 konfirmerede Hans Majestæt Kong Christian d. VII Det Helsingørske Kongelig Privilegerede Skydeselskabs Konvention og blev Konfirmationen læst inden Byrettens Ting den 26. Februar 1767«.

Uanset at selskabet er stiftet nogle år tidligere, var det først den 5. dec. 1766 at »Skydeselskabet udi Kiøbstaden Helsingør« blev til »Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskab«, og det er derfor denne dato der regnes som selskabets stiftelsesdag.

Da der her i landet kun findes ganske få selskaber af samme karakter som vort, og da et 200 års jubilæum nu engang ikke er nogen dagligdags begivenhed, var det for selskabets bestyrelse en selvfølge, at dagen skulle markeres på forskellig vis, blandt andet ved udgivelse af et festskrift.

Man overvejede forskellige muligheder, men besluttede til sidst at genoptrykke vor tidligere fuglekonge, afdøde rådmand B. J. Lerches skrift fra 175-års jubilæet. Dels vil dette skrift være ukendt for de fleste af brødrene, dels forekom det bestyrelsen at være så velkrevet og tilpas omfattende, at det i hvert fald ikke uden en professionel historikers medvirken kunne gøres bedre.

Bestyrelsen overdrog det til os at forsyne skriftet med de nødvendige fodnoter og at supplere det med en beskrivelse af selskabets liv i de sidste 25-30 år, samt iøvrigt med hvad vi mente kunne have interesse for brødrene.

Vi takker for tilladelsen til at benytte broder B. J. Lerches arbejde samt takker iøvrigt alle, der på den ene eller den anden måde har været os behjælpelige.

Helsingør, den 20. oktober 1966.

Reinald Foldager – C. U. Jessen – A. H. Larsen.

1766-1941

Dette Rids af Skydeselskabets Historie er bygget over hvad jeg har kunnet læse mig til i Selskabets Protokoller, der er bevarede i fortræffelig Stand lige fra Stiftelsen; endvidere paa følgende Materiale:

J. M. Welsch: Bidrag til Selskabets Historie. 1916.

M. Galschiøt: Helsingør omkring Midten af forrige Aarhundrede. 1921.

Laurits Pedersen: Helsingør i Sundtoldstiden.

C. A. Vennervald: Helsingør tekniske Skole 1825-1925.

Helsingør Avis' gamle Aargange.

Jeg takker Landsarkivet for Sjælland for beredvillige Oplysninger, og takker ligeledes alle de Brødre, som har hjulpet mig med Erindringer om Selskabets Forhold i Aarene, inden min egen Erfaring tog ved, og i Særdeleshed takker jeg Selskabets Formand, Underdirektør Valdemar Jørgensen, fordi jeg har kunnet øse af hans store Viden om alle Forhold Selskabets og dets Historie, saavel som Byens Historie, vedrørende, og gøre Brug af hans righoldige Optegnelser om Selskabet. Saare lidt af dette Skrifts Indhold var paa Forhaand Direktør Jørgensen ubekendt.

Helsingør, den 8. November 1941.

B. J. L e r c h e.

Allerede i den tidlige Middelalder, fra de danske Købstæders første Tilværelse som selvstændige Enheder indenfor Samfundet, har Bymændene sluttet sig sammen i særlige borgerlige Organisationer. Ikke saa meget for at styre Byen, som for at staa hverandre bi under Datidens løse Retsforhold. Disse »Broderskaber« kaldtes *Gilder*, i hvilken Betydning Ordet endnu lever i de engelske »Guilds«.

Det ældste Gilde, vi kender her i Landet, er St. Knuds Gildet i Slesvig, for hvilket Hertug Knud Lavard var Oldermænd, og det var Gildebrødrene her, som i 1134 dræbte Kong Niels som Hævn for Mordet paa Hertugen. St. Knuds Gilder opstod Landet over, saaledes ogsaa her i Helsingør, hvor dets Medlemmer i 1516 af Kong Christian II fik Ret til at udtage Mededsmænd blandt Brødrene. Endvidere fandtes her et St. Gertruds Broderskab og Gilde, et St. Annæ Kompagni, og et Helligfoldigheds Gilde. Disse Gilder var alle, som det fremgaar af Navnene, kristeligt betonedede Broderskaber, og deres Virke bestod i Slutningen af Middelalderen fortrinsvis i Varetagelsen af kirkerlige, humane og vel ogsaa selskabelige Formaal. Med Reformationen var deres Tid i det Store og Hele forbi.

Den fastere Organisation af Samfundet, som fulgte i Reformationens Kølvan, og ikke mindst Oprettelsen af de almindelige Hospitaler o. l., overflødiggjorde Gilderne i deres gamle Form, og de afløstes efterhaanden mere eller mindre af standsmæssigt betonedede *Laug*, som dog først i det 18. Aarhundrede antog den faste Form, som vore Bedsteforældre kendte. Her i Helsingør oprettedes saaledes først i 1744 det Købmandslaug, der som »Helsingør Handelsstandsforening« i Dag bestaar som Byens ældste Forening.

Efter den store nordiske Krigs Slutning i 1721 havde man faaet Øjet op for, at Hærens Organisation og ikke mindst dens Rekruttering maatte

reformerer, og man indførte derfor den Landmilittsordning, der sammen med Nødvendigheden af at faa Skatterne ind og Jorden dyrket medførte Stavnsbaandets Oprettelse i 1736. Ogsaa i Byernes Borgerskab, der ikke berørtes af Milittsordningen, vaagnede imidlertid Interessen for at uddanne sig til i givet Fald at kunne bidrage til Fædrelandets Forsvar, først og fremmest ved at dygtiggøre sig i Skydning, og da denne Interesse lykkeligt kombineredes med den de Danske iboende Trang til at danne Foreninger og med Lysten til Selskabelighed og Sport, som Tiden forstod det, opstod der i Aarhundredets Løb Landet over en Række Skydeselskaber, efter det Forbillede, der var givet af det ærværdige Kongelige Kjøbenhavnske Skydeselskab og Danske Broderskab. Efter dansk Skik gled den mere alvorlige Side af Sagen snart i Baggrunden, og Hovedvægten kom til at ligge paa Kapskydningen, til Papegøjefuglen og Skiven, og paa de festlige Lag, i hvilke de ved Skydningerne opnaaede Resultater fejredes.

* *

Ogsaa Helsingør fik, vistnok som en af de første Byer, i 1764 sit borgerlige Skyttelaug, »Skyde-Compagniet«. Om dettes første Aar ved man ikke stort, udover at dets første Fuglekonge var kgl. Vognmester *Peter Siøsted* eller *Siøstedt*, som den 25. August 1766 gav Skive. Denne Skive findes desværre ikke mere, men man ved, at den havde følgende Ins-kription:

»Il faut le force contre les difficultés afin de réussir dans son entre-prise« – »Man muss anhalten, wenn man zu seinem Vorhaben ge-langen will«.

Skyde-Compagniet maa imidlertid hurtigt have opnaaet en fast og god Position i Byen, thi allerede i 1766, da den 17-aarige Kong Christian VII den 16. August gæstede Byen, kunde Compagniets Bestyrelse og Fuglekonge driste sig til at søge Foretræde for Hans Majestæt for at anmode om at faa kongelig Konfirmation paa sine Vedtægter og derved blive ligestillet med det københavnske Skydeselskab.

Aabenbart har Kongen taget gunstigt imod Anmodningen, for den 25. August affatter man en allerunderdanigst Ansøgning til Hans Majestæt om kgl. Konfirmation paa »Vedtægter og Regler for Skyde-Selskabet udi Kiøbstaden Helsingør«. Den 30. September 1766 indsendtes saa til det kgl. Kancelli til Konfirmation selve »Conventionen«, der er underskrevet af Peter Siøstedt, Eric Lyche, Carl Koch, Nicolay Dahl, J. P. Meinertz og

L. A. Dyring, altsaa Compagniets Fuglekonge og formentlig dets Bestyrelse. Af disse var Erich Lyeche Formand for de eligerede Borgere, »de 16 Mænd«, Forløberne for en senere Tids Byraad.

Sagen behandlede med sædvanlig Kancelli-Rutine, og den 5. December 1766 konfirmerede Kong Christian VII Conventionen ved sin Underskrift paa »Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn«. Dokumentet paraferedes af Baron Otto Thott, som i en Aarrække havde staaet i Spidsen for Finanserne under Frederik V. Den saaledes konfirmerede Convention blev »Allerunderdanigst bekienetgjort for samtlige Helsingøer Byes Indvaanere paa Raadstuen den 26. Februarii 1767«, hvilket testes af Raadmand van Deurs.

Endvidere meddeler et kgl. Rescript af 6. December s. A. Selskabet Tilladelse til ved og forinden hvert Aars Fugle-Skyden at indkomme ræd Ansøgning om en Gave til Bestridelse af Udgifterne ved Fugleskydningen. Hans Majestæt lod straks anvise Selskabet 100 Rdl., og dette Bidrag vedvarede i en lang Aarrække, i hvert Fald til og med 1789.

Af Conventionens Indhold skal her anføres følgende:

- Art. 1. Compagniet skal bestaa af Borgere og bosiddende Indvaanere Interessentere i Helsingør. Dog skal det tillades alle honnente Folk, civile eller militære, at tage Del i den Fornøjelse at skyde med til Papegøjen imod det aarlige Indskuds Erlæggelse (2 Rdl.), men disse kan ikke vinde Hoved-Gevinsten; denne tilfalder i givet Fald den nærmest følgende Borger eller Indvaaner, der saa yder Skytten 10 Rdl. i »Premium« og bliver Fuglekonge.
- Art. 2. Compagniet styres af 4 Dommere, af hvilke den ældste hvert Aar afgaar, hvorefter samtlige Skytter per plurima vota vælger en ny af deres Midte.
- Art. 3. Der skal være 2de Skyde-Exercicier, nemlig at skyde til Skiven og at skyde efter Papegøjen, det første hver Onsdag Aften i Juni til September.
- Art. 5. Skytterne skal begegne hinanden med Høflighed. For Banden og Sværgeren bødes 4 Sk. pr. Gang.
- Art. 6. Først der skydes, og medens der skydes, maa intet drikkes uden til Nødtørft.
- Art. 15. Til Papegøjen skydes een Gang om Aaret, næste Onsdag efter Pinse eller en anden fastsat Dag efter Hans Majestæts aller-naadigste Befaling.

- Art. 16. Paa denne Dag begyndes Skydningen Kl. 10 slet senest. Skytterne skal møde Kl. 8.
- Art. 18. Gevinsterne skal være 6, nemlig Hovedet, Rumpen, Ringen, højre Vinge, venstre Vinge, og Kongen, som er det sidste Stykke af Papegøjens Brystplade. Paa Jernet, som Papegøjen er beslaget med, sættes et Mærke, og den, der nedskyder Jernet med hele eller Størstedelen af Mærket, faar den dermed følgende Gevinst.
- Art. 19. Fuglekongen skal lade opsætte en ny Papegøje til næste Skydning.
- Art. 22. Tillader Cassens Tilstand det, kan Interessenterne, naar Fuglen er aldeles nedskudt, nyde et tarveligt Tractement.
- Art. 23. Til Papegøjeskydningen kan indmeldes Membra Honoraria eller Gæster for den ældste Dommer (Formanden), hvis Navn forud skal bekendtgøres i GAZETTERNE.
- Art. 24. Kun een Dommer kan afgaa hvert Aar, bortset fra Dødsfald.
- Art. 26. Saasom ingen Egen nytte bør have Sted imellem Interessenterne, men enhver bør hensee hvorledes Selskabet Tid efter anden kan bringes i Anseelse og Velstand, saa maa Dommerne for deres Arbejde og Umage ej heller vente nogen anden Belønning end den Ære og Berømmelse vel og troligen at have forestaaet Compagniets Sager og i Forsamlingerne at have de øverste Pladser efter Anciennitet.
- Art. 28. Det er Fuglekongens Forret at proponere Skaaler, ved hvilke Kanonerne skal løsnes. »I det øvrige, og uden at gøre Selskabet nogen Proposition, drikke enhver hvad Skaal hannem lyster«.
- Adskillige af disse Bestemmelser er tidsprægede, men mange af dem er gældende den Dag i Dag, saaledes Art. 15, Art. 19*), til Dels Art. 22 og 23, og navnlig Art. 26 om Dommernes Belønning og Art. 18 om Gevinsterne ved Fugleskydningen og Bestemmelsen af hvem de skal tilfalde. I Realiteten er der i den sidstnævnte Artikel kun sket den ene Ændring, at den i vore Øren bramfri Betegnelse for Gevinst Nr. 2 er ændret til »Halen«, og at den er rykket op til at blive den næststørste Gevinst.

* *

*

Den originale Convention med den kongelige Underskrift opbevares endnu i Selskabet, og desuden er den Ord til andet indført i Selskabets *) Papegøjen opsættes nu af selskabet.



Erjt til traf Brøttet ret, at Bladen ved hand falde
Saa skal man overalt, dig Nigle Konge kalde
Paa dig til Elre skal, omhauges delle Puaud,
Som givet er af Ven oprigtig Ven og Guand.
Helsingør den 25. August 1766

PETER SIØSTEDT

Forside i selskabets ældste protokol.

ældste Protokol. Dennes første Side er prydet med en farvelagt Tegning, bestaaende af en ornamental Ramme, foroven en Fugl med en Ring i Næbbet, paa Siderne et Splitflag og et Koffardiflag, og forneden en Ring-skive med Kanoner og Bøssespiber. Inden i Rammen er prentet: »Protocol for Skyde-Compagniet udi Helsingør« samt dettes Valgsprog: »La Gloire Est La Récompence«. Forfatterskabet til Valgsproget fremgaar af det under Tegningen prentede Vers:

- »Tryk til, træf Brøstet ret, at Pladen ned kand falde,
- »Saa skal man overalt, dig Fugle-Konge kalde,
- »Da dig til Ære skal, omhænges dette Baand,
- »Som givet er af Een oprigtig Ven og Haand.

Helsingør den 25. August 1766,

PETER SIØSTEDT.«

Peter Siøstedt, der saaledes var den drivende Kraft i det helsingørske kgl. privl. Skydeselskabs Oprettelse, og utvivlsomt med Rette benævnedes (og fordrede at blive benævnt) dets Stifter og »Fundator«, var som nævnt kgl. Vognmester, hvilket vil sige Postholder, og tillige var han Herbergerer, altsaa Gæstgiver. Han var født i Skaane i 1727 og saaledes svenskfødt, hvorved det dog maa erindres, at det ved hans Fødsel kun var 6 Aar, siden Danmark definitivt opgav Skaane, og kun 17 Aar siden den danske Hær sidste Gang stod paa skaansk Grund. Han blev oplært i Skræderfaget, kom som Skrædersvend til Helsingør, og efter at have gjort Mesterstykke fik han den 25. Maj 1758 Borgerskab som Skræder i Helsingør. Denne Beskæftigelse har imidlertid ikke i Længden tilfredsstillet den initiativrige Mand, for den 23. Juni 1766 erhvervede han ved Auktion for 2404 Rdl. Gaarden Nr. 427 paa Stengade, det nuværende »Hotel du Nord«, »Casino« etc.*). Ogsaa den Gang var dette Hus Gæstgivergaard, og Siøstedt lod Skræderhaandværket fare og blev kgl. Vognmester og Herbergerer. 1770 fik han Bevilling paa at være bestandig Vognmester og Herbergerer i Byen, samt at hans Gaard, hvor han iøvrigt havde ladet indrette et bekvemt Billard til Divertissement for Enhver, herefter skulde være Postgaard. Han giftede sig i 1778 med Jfr. Benedicte Grøndal, og hans Forretning har aabenbart trivedes godt, for han sad paa sit Privilegium og sin Gaard til han døde i 1802, 75 Aar gammel, og da han begravedes den 1. Februar 1802, skete det »med hel Skole«, hvilket vil sige at alle Skolens Disciple sang over ham, altsaa den fineste (og dyreste) Begravelse. Hans eneste Søn Bendt Petrus Siøstedt overtog Arven efter ham.

*) Nu »Irma« supermarked.

Man har desværre intet andet Billede af Siøstedt end det, som Lægen J. T. de Meza, hvis Maleri hænger i Selskabets Lokaler, i sine Erindringer har tegnet af ham. Dr. de Meza, Faderen til General de M., kom til Byen i 1784, og den første Helsingørborger, han efter sin Ankomst talte med, var Siøstedt, som han beskriver saaledes:

»Man forestille sig en gammelagtig, men rank, høj Mand med et
»blidt og muntert Ansigt, snaksom høflig i det uendelige, svensk af
»Fødsel, hvad han ikke vilde være bekendt; thi han talte godt
»Dansk, noget Italiensk og gebrokket Fransk samt Tysk, med hvilke
»Sprog han ved alle Lejligheder slog om sig som Trømmelstokker.
»Han var iført pudret Pidskepyrk og – Nathue. En gammel rød
«Skarlagens Kjole og Vest med smalle Guldgalloner, stum (korte)
»Skøder, store opslagne, gule Skindbukser og Støvler med Sporer
»paa – saa har man Hr. Vognmester Siøstedt, som han gik og stod
»i levende Live«.

Billedet er jo særdeles levende, og det stemmer godt overens, baade med Anvendelsen af franske og tyske Fyndord paa Siøstedts Skive og i Selskabets Valgsprog, og med det Billede, som forskellige Tilførelser i Selskabets Protokol tegner.

Det tjener til Ære for Siøstedts Personlighed, at han, skønt af jævn Herkomst og Profession og tilmed af svensk Nationalitet – hvilken Nationalitet paa det Tidspunkt ingenlunde var særligt estimeret her i Landet – alligevel paa saa kort Tid har kunnet opnaa en saadan Position i Byen, at han paa Borgerskabets Vegne med Held kunde andrage om en kongelig Gunstbevisning, og bevæge kgl. Borgmester og Raadmænd til sammen med andre af Byens førende Mænd til at indtræde som Dommere i Skydeselskabet. Skydebrødrene var da ogsaa fuldt paa det Rene med hvad Selskabet skyldte Siøstedt, og det besluttedes, at hans Skaal skulde proponeres ved hver Fugleskydning og ved enhver festlig Lejlighed, hvor Brødrene var forsamlede, og at denne Skaal skulde honoreres med trende Kanonskud fra Selskabets Salutkanoner.

I hvert Fald til at begynde med skyldte man Siøstedt endnu mere. Det første Protokollat den 31. Marts 1767 i den nye Protokol, der er undertegnet af Thos. Baildon, Peter Frøde, N. Davidsen og E. Balling, omhandler Revisionen af det gamle Compagnis Regnskaber, der aflagdes af Siøstedt og fandtes i fuldeste Orden med alle Bilag etc. Skønt Siøstedt af sin egen Lomme havde anvendt meget til »Ziir og Prydelse paa det

menageerligste«, var der dog en Underbalance paa 97 Rdl. 4 Mk. 10 Sk., hvilket Beløb Hr. Siøstedt dog var saa billig at ville lempe sig efter Cassens Tilstand. Det ses dog ikke af Protokollen, om Beløbet nogensinde er blevet betalt.

Der var iøvrigt nogle Begyndervanskeligheder, da de nye Vedtægter skulde føres ud i Livet. Den 1. Juli 1767 gav et Interessentmøde Dommerne Paabud om at lade Skydebanen planere og istandsætte til Skydningen, og der bestemtes følgende Præmier til Fugleskydningen:

- »For Papegøey-Kroppen een Caffè Kande paa 46 à 48 Lod
- » Hovedet een Sukker Bøsse paa 18 à 20 Lod
- » Høyre Vinge een Bouillon Skee paa 18 Lod
- » Venstre Vinge een Fløde Kande til 16 Lod
- » Rumpen een Fiske Skee til 14 Lod
- » Ringen een Pounche Skee til 6 Lod«.

Skydepengene for hver Interessent sattes til 3 Rdl.

Dette var imidlertid ikke Dommernes Mening, og den 4. Juli holdt de Møde og tilførte Protokollen, at de ved Godkendelse af Siøstedts Regnskab havde i Conformitet med den gamle Vedtægt forrettet den dem paa-hvilende Pligt, hvorfor de nu (uden smaaligt Hensyn til den nye kgl. confirmerede Vedtægt) nedlagde deres Hverv og overdrog Compagniets Casse og Dokumenter til Fuglekongen, Raadmand van Deurs.

Den 8. Juli holdtes saa et nyt Interessentmøde, »hvor da uformodentlig maatte bemærkes en sælsom Tilførsel, som var skeet af Compagniets forrige Dommere«. Man valgte saa 4 nye Dommere, nemlig som ældste Dommer Borgmester (1763–1800), Cancelliraad Tewis Wilde, Raadmand og Byfoged Heinrich à Møinichen, Formanden for de 16 Mænd, Købmand Erich Lyche, og Købmand Carsten Meulengracht, som »Compagniet var forvisset om vilde iagttage Skyde-Articlerne og god Ordens Holdelse iblandt Interessenterne«. Det var Byens mest ansete Mænd, der her traadte i Spidsen for Selskabet, og dermed var dets Position fastslaaet og dets Fremtid sikret.

Skydningen har sikkert lige fra Begyndelsen i 1766 foregaaet paa Skydebanen Syd for Svingelport, i den saakaldte »Kokkens Have«, som nu for Størstpartens Vedkommende er Villa »Sveablik«s Have, medens en

Del af Arealet optages af Teknisk Skole. Paa den store Høj i Haven holdt ifølge Overleveringen i Efteraaret 1658 den svenske Konge Carl X Gustav og iagttog Kampen mellem den svenske Flaade og den hollandske Flaade under Admiral Obdam, der undsatte det belejrede København.

Af den gamle Skydebane med Højen har man flere Gengivelser, saaledes Agent Claessens Skive fra 1777, Færgemand Bakkes Skive fra 1818, og Købmand Lunds Skive fra 1835. Paa dem alle ser man i Forgrunden Fuglestangen, som var en høj, rigget Mast med Mærs, paa hvilken Papegøjen var anbragt vandret øverst oppe. Man skød altsaa opad, naar man skød til Fuglen, hvilket selvfølgelig medførte, at Egnen bagved Skydebanen var i høj Grad usikker, naar Skydningen foregik paa Banen. Mærkværdigvis foreligger der ingen Beretninger om, at Mennesker er blevet ramt af vildfarende Kugler, men i 1855 og flere Gange senere paatalte Byfogden, at saadanne Kugler var slaaget ned i Huse og Haver i Omegnen. Med den stærkt tiltagende Bebyggelse efter Værftets Oprettelse og Kystbanens Aabning blev Situationen imidlertid efterhaanden uholdbar, og omsider i 1901 maatte Skydningen forlægges til de militære Skydebaner ved Teglstrop Hegn*), hvor de siden har foregaaet.

I de første 20 Aar var Selskabet kun Lejer af Skydebanen, til hvilken Adgangen har været ad den nuværende Strandvej**) fra Svingelport og derpaa op ad den Vej, der nu fører forbi Teknisk Skole og fortsættes ad den krumme Sti eller Smøge langs Stengærdet op til Stubbedamsvej, hvilken Vej efter afd. Overlærer Laurits Pedersens Opfattelse var den gamle Vej fra Helsingør til Gurre. I 1787 ejedes Skydebanen af Christian Clausen Plum, som forpligtede sig til at opsætte en ziirlig Port, medens Ejeren af Arealet mellem Skydebanen og den i 1780 anlagte Kongevej paa visse Betingelser afstod til Byen et Areal til Anlæggelse af Skydebaneallé, altsaa det Stykke Vej, der fører vinkelret paa Kongevejen ned til den endnu staaende Port. Som Navnet viser, har dette Vejstykke været træbeplantet, men Træerne er forlængst gaaet samme Vej som de allerfleste af Byens øvrige Vejtræer.

I 1791 ejedes Skydebanen af en Hr. Eckert, som ved Skøde tinglæst den 16. Januar 1792 solgte den til Skydeselskabet for 1600 Rigsdaler. Til Prioritering vurderedes Ejendommen til 2400 Rdl., og Selskabet laante de 1600 Rdl. af St. Olai Kirkes Midler, medens 10 Medlemmer laante det ialt 300 Rdl. Hermed betraadte Selskabet første Gang Laanevejen, paa hvilken det

*) Siden 1965 – skydebanerne ved Hellebækgård.

**) Nu Gl. Strandvej.

siden har været en hyppig Trafikant, og det blev Grundejer, hvad det ogsaa har været siden da.

Paa Skydebanen forefandtes et forholdsvis stort Hus, som det ses paa Claessens Skive fra 1777, og i de første halvthundrede Aar dannede dette Rammen om Selskabets daglige Liv og Festiviteter, medens Skydningen foregik i Haven.

*

Som nævnt i Conventionen holdtes der to Slags Skydninger, den ugentlige Skiveskydning i Sommerhalvaaret, og den aarlige Kongefugleskydning. I de første Aartier var Deltagelse i Skiveskydningerne mere eller mindre obligatorisk, overensstemmende med Selskabets til Grund liggende Tanke, og der var anselige Sølvpræmier at vinde ved dem, ligesom Resultaterne og Deltagernes Antal omhyggeligt opnoteredes i Protokollen. Men Fugleskydningen var Selskabets store Højtidelighed, der foregik under Udfoldelsen af et stort Ceremoniel. Kongehusets Medlemmer og høje Honoratiores indbødes, Generalforsamlingen bestemte Præmiernes Størrelse og Traktementets Art og Pris, Fuglen rejstes Aftenen før Skydningen, og samtidig bestemtes Skytternes Rækkefølge. Paa selve Skydedagen mødte Skytterne i Henhold til Conventionen Kl. 8, alle i stiveste Puds. Man levede jo i Rokokotiden – Holberg var først død 12 Aar før Selskabets Stiftelse – og vi maa forestille os 1770'ernes Skytter i pudrede Parykker, med lange Frakker og Veste, Knæbenklæder og Spændesko, et langt festligere Syn end Nutidens yderst dagligdags klædte Skydebrødre. Skydningen begyndte Kl. 10, men afbrødes ved 12-Tiden, da man gik til Middagsbordet, hvorefter der ikke blev mere Skydning den Dag. Næste Dag fortsatte man, men da man denne Dag skulde have Frokost, som Fuglekongen traditionelt skulde give, er det ikke til at undre sig over, at det ofte hændte, at Brystpladen endnu den tredie Dags Eftermiddag ikke var faldet. Saa blev Fuglestangen fældet og Pladen besigtiget, og hvis det da skønnedes, at der ikke var Udsigt til, at den snart vilde falde, »stak« man til Skiven, d. v. s. hver Skytte skød eet Skud til Skiven, og den, der havde det bedste Skud, blev saa Fuglekonge, forsaavidt han da var »Borger«, altsaa havde Borgerbrev i Byen. I modsat Fald gik Præmien og Værdigheden til den Borger, der derefter havde bedst Skud, hvilket ogsaa var Tilfældet, hvis Pladen blev nedskudt til en Ikke-Borger. Dette skete adskillige Gange.

Den nye fuglekonge førtes derefter, sammen med den afgaaende, op under Fuglestangen, hvor Kongebaandet blev aftaget den gamle Konge og under Kanonsalut hængt om Halsen paa den nye. Denne højtidelige Ceremoni foretoges af Byens fornemste Officer, Kronborgs Kommandant, som iøvrigt ogsaa i Reglen skød for Kongen og Kongehusets Medlemmer. Symbolet paa Fuglekongens Værdighed var et grønt Silkebaand med røde Kanter – Selskabets Farver – i hvilket hang et Sølvskilt med Papegøjen. Det har set ud som det nu i den store Læsestue ophængte Ærestegn, der i 1880 overrakte Selskabets Æresmedlem, Købmand K. F. Marstrand. Først i 1892 afløstes Baandet af den nuværende gyldne Kæde. – Om Aftenen, efter at den nye Fuglekonge var bleven behørigt fejret, blev han gelejdet hjem til sin Bolig af Brødrene i Procession, hvad næppe har gaaet stille af.

Som nævnt blev der snart Tradition for, at Fuglekongen gav Frokost til Skytterne paa den anden Skydedag. Desuden skulde han efter Lovene sørge for Fuglen til den næste Fugleskydning, og endvidere skulde han give et Sølvskilt og en Skive. Nogen billig Fornøjelse var det ingenlunde at blive Fuglekonge, dengang saa lidt som senere. Den ældste Dommer skulde ved sin Afgang ligeledes give en Skive, saa at man havde baade Kongeskiver og Dommerskiver, og først i 1820 synes denne Pligt for Dommerne at være ophævet. Efter dette Aar findes kun to Dommerskiver, nemlig Lieutenant Tegners fra 1824 og Captain, Buntmager Werners fra 1831. Sidstnævnte Skive er iøvrigt ogsaa den sidste med tysk Text. Fuglekongernes Pligt til at give Skive bestaar derimod den Dag i Dag.

Til at begynde med blev der skudt bravt til disse Skiver, hvorfor mange af dem er gennemhullede og splintrede. I 1787 stilledes ganske vist Forslag om at undlade dette, men Medlemmerne udtalte med stort Flertal, at »intet kan smykke en Skive mere end at den med mange gode Skud er stafferet«. I 1820'erne begyndte man imidlertid at nøjes med at give Skiverne enkelte, nærmest vel symbolske, Skud, og satte omhyggeligt tilpassede og malede Træpropper i Kuglehullerne, og med Midten af 1830'erne ophørte man – heldigvis – helt med at skyde til dem. Da havde de ogsaa naaet en saa stor topografi- og kulturhistorisk Værdi, at Vandalismen ved at skyde til dem var aabenbar.

Det kgl. privl. Skydeselskabs første Fuglekonge – i 1767 var Raadmand G. J. van Deurs, hvis Skive, der i en Laurbærkrans viser en Fugl, fra hvis Næb hænger et lille, rundt Spejl (Sigtepletten), bærer Devisen: »Le vainqueur seul la Mérite«. Den hænger nu i Solennitetssalen. Den

næstældste Skive er Borgmester Wildes Dommerskive fra 1768, som viser et tremastet Skib, der ligger for Anker, mens en paa Kysten staaende Vildmand lægger Armen om Skibets Flag! De første Aartiers Skiver var i det Hele ret naive, og oftest med allegoriske Motiver.

Foruden at give Skive skulde det 18. Aarhundredes Fuglekonger tillige, som nævnt, give Sølvskilte til at hænge paa Kongebaandet. Disse var smukt forarbejdede og ret vægtige; i 1808 havde man 22 saadanne Skilte, som tilsammen vejede 120 Lod. De afgav tillige ypperlig Plads for indgraverede Inskriptioner, af hvilke et Par Exempler skal nævnes. Færgemand Sodenæs, der var Fuglekonge i 1771, skrev paa sit Skilt:

»Saa længe Mast og Seigl er til,
Saa længe Skib hvor Roeret vil
paa Havets Ryg kand flyde.
Saa længe Øresund har Vand
og Helsingør en Færgemand
som Bølgen Trods kand byde,
Saa længe bor iblandt os Fred
og borgerlig Samdrægtighed
Enhver al Lykke nyde.
Med dette Ønske jeg afgaar
som Fugle-Konge for i Aar
Og takker for den Ære.
Vort Skydeselskab staae i Flor
Saa længe Græs i Dalen groer,
Og Bakken os kan bære.«

Etatsraad, Toldkammerer J. G. Putscher, som i 1752 byggede Gaarden Stengade 48, ved Siden af Selskabets nuværende Ejendom, havde i 1773 nedskudt Pladen til Arveprins Frederik, Kong Christian VII's Broder, som altsaa blev Fuglekonge. Putscher – ikke Prinsen – skænkede i den Anledning et Skilt med følgende Inskription:

»Husk!
Skydekompagnis det glade Øjeblik
som dig til Konge gav det bedste
Kongens Broder
vor Arveprins, vor dyre
FREDERIK.
En venlig Søn af Landets
sande Moder.
Ham Dydens faste Skiold og Nødens visse Tolk,
Den vise Mægler for tvende Rigers Folk,
Hvis Ord og Gerninger det ømme Hjerter viser,
som vi hos Faderen og hele Stammen priser.
Husk det,
og glem saa kun ved denne aarlig Skik,
at ved mit heldig Skud vi denne Højtid fik.«

Og endelig denne:

»Vær
Skyde-Selskab stolt
at anden Gang du fick
til Konge for dit Laug
vor dyre FREDERIK
Ham, Dydens, Rettens, Cronens Styttte,
Ham, Alles Tilflugt, Alles Nytte;
men bliv derfor som
Hand
En trofast Borger, Ven, Søn, Broder, Ægtemand
Hver i sit Fag og Stand.
Glem saa
at den, der dig den stolte Ære vandt,
var udenfor din Kreds
Skjønt Cronborgs Commandant.

Helsingøer den 9. Augustii 1780.

Carl Heinrich von Ellbrecht

Oberst-Lieutn., General Adjutant og Inter. Commandant.«

Selskabets Ælde ses tydeligt af denne Sprogbrug, som jo var naturlig og selvfølgelig for Datiden.

Nævnes skal endnu de Kanoner, som anvendtes til Salut ved Overrækkelsen af Kongebaandet. Det var smaa Salutkanoner, som var opstillede paa Skydebanen, og de spillede en stor Rolle i Ceremoniellet. Man saluterede for Fuglekongen, for Skuddene for Kongehuset, Kongens Skaal, ogsaa til at begynde med – Fundatorens Skaal, og ved mange andre Lejligheder. De første Kanoner var smaa, men i 1789 fik man i Frederiksværk støbt nye Kanoner, som tog 2 Lod Krudt mere end de gamle, og disse Malmkanoner er endnu i Selskabets Eje, om end ikke for Tiden i dets Værge. De staar om Sommeren Vagt om Holger Danskes Statue paa »Marienlyst«*).

I Selskabets første Aar spillede kgl. Vognmester Peter Siøstedt, som naturligt var, en betydelig Rolle. Selskabet har sikkert været hans Hjertern, og da han i 1778 afgik som ældste Dommer, skrev han paa sin Dommerskive:

»Paa Skyde-Compagniets Wel
har jeg anvendt ald Flid,
og 3die Skiwer til dets Lyst,
har skiænkt paa 12 aars Tid.«

*) Jfr. side 47.

De to første af disse Skiver findes ikke mere. Det er paafaldende, at selve Stifteren først 8 Aar efter Stiftelsen vælges til Dommer. Sandsynligvis har han i lovlig høj Grad opfattet sig selv som højeste Autoritet Selskabet vedrørende, og dette har efterhaanden irriteret hans Medbrødre. I 1789, da man havde faaet de nye Kanoner, vedtog man, i alt Fald officielt af Sparsommelighedsgrunde, at stryge Salutten for Siøstedts Skaal som Fundator, hvilket han selv stemte for, hvorpaa han strax for i Blækhuset for at affatte en Protestskrivelse, hvis meget uklare Stil iøvrigt viser, at det ikke er ham, der har affattet Selskabets Convention. Med 13 af 17 Stemmer toges Protesten til Følge, men nu var der konstateret et Brud. I 1794 indførtes en ny Orden i Medlemsfortegnelsen, hvorved Siøstedt følte sig brøsthølden over, at hans Position som Stifter forflygtigedes. Man vedtog saa at trøste ham ved at opsætte et Æresminde for ham i Selskabets Lokaler, og indvie det ved en Fest, men allerede Aaret efter blev Bruddet aabent, og en Generalforsamling vedtager, »at hvo af Selskabet som enten proponerede eller kaldte Hr. Siøstedt Stifter eller Fundator og eller saaledes ville drikke hans Skaal i nogen Forsamling paa Skydebanen, skal strax bøde til Selskabets Fattig-Casse 2 Rdl. for hver Gang«. Siøstedt, som var til Stede, udmeldte strax sin unge Søn, men blev selv.

To Maaneder senere besværer Dommerne sig over »trættekære Personers Chikanerier«; saa faar de vedtaget strenge Mulkter for Fornærmelser i Selskabet, og den 4. Maj 1796 ikendes selve Fundatoren en Mulkt paa 12 Mark »for uanstændig Opførsel imod Dommerne og andre«. Samtidig idømmes forøvrigt hans svorne Tilhænger, Bødkermester Hecht, 20 Rdl. i Mulkt for 1) ved Festen paa Kongens Fødselsdag at have trukket sin Kaarde og sat den for Brystet af ældste Dommer, der bad ham være ordentlig og tage sin Hat af, samt 2) for at have pebet i Generalforsamlingen, og 3) at have drukket Siøstedts Skaal som Fundator.

Siøstedt appellerede til en Generalforsamling, som imidlertid vedtog, at Dommen over ham skulde ved Magt at stande. Det var det sidste Straa, og nu trak Selskabets gamle Stifter sig tilbage fra det. Skønt han først døde i 1802, nævnes han ikke mere, og hans Underskrift findes ikke mere under Generalforsamling-Protokollaterne. Hans Æresminde blev imidlertid hængende paa sin Plads, og i 1811 blev det forsynet med nyt Glas og Ramme. Det findes ikke mere; maaske er det gaaet tabt, da Selskabets Bygning brændte i 1849.

Det var iøvrigt langt op i Selskabets Historie en dagligdags Hændelse, at Medlemmerne geraadede i Klammeri og fornærmede hinanden og – ikke mindst – Dommerne. Beretninger om saadanne Stridigheder og deres Bilæggelse eller de for Fornærmelser ikendte Bøder fylder meget i Protokollerne. Sandsynligheden taler for, at Vinen til Tider i glade Lag løsne- de Tungerne lidt for rigeligt, og Æresbegrebet var jo den Gang mere udviklet end det er i Dag. Ogsaa Dommerne kunde have svære indbyrdes Batailler, med gensidige Mulktkrav. Mulktering anvendtes i det Hele taget; saaledes idømmes i 1816 en Major Schultz 5 Rdl. for at have taget sin Husholderske med til Kongeballet, og i 1853 betaler forhenværende Fuglekonge, Proprietær Resch til Borupgaard, 25 Rdl. i Bøde for at have fornærmet flere Medlemmer og ituslaaet Lysekronen i Havesalen, Figuren paa Kakkellovnen (Venus?) m. m., hvorudover han betalte Istandsættelserne. Det var nu hans Maade at more sig paa.

Selskabet styredes nok af Dommerne, men det var alligevel en højst demokratisk Institution, idet Dommernes Myndighed til at disponere var meget begrænset. Som Følge heraf holdtes ustandselig Generalforsamlinger, skønt disse besværligt maatte indkaldes ved Cirkulære («Helsingørs Avis» begyndte først at udkomme i 1798). Det var saaledes til at begynde med Generalforsamlingen, der skulde indbalottre nye Medlemmer, bestemme Dagen for Skydningerne og Præmierne for disse, bestemme hvorledes Kongens Fødselsdag o. l. skulde fejres, godkende Dommernes Akkord med Selskabets Vært og Traktementet ved hver enkelt Fest o. s. v. Da Protokollaterne skulde underskrives af samtlige Tilstedeværende – som det endnu sker i Helsingør Handelsstandsforening – har man herved et klart Billede af hvem der interesserede sig for Selskabets Liv og gav Møde i det.

* *
*

De allerfornemste Medlemmer gav ikke personlig Møde. Kong Christian VII, Kronprins Frederik, Arveprins Frederik og Prins Carl, Landgreve af Hessen, var Medlemmer. Kongen allerede fra 1766, Kronprinsen fra 1776. Baade Arveprinsen og Landgreven var to Gange Fuglekonger, og den sidstnævnte skænkede i 1795 som Fuglekonge Selskabet en forgyldt Sølvpokal, »som fyldt nogle Gange med Vin gik Selskabet rundt«. I 1776 blev Struensees Efterfølger som Rigets mægtigste Mand, Indfødsrettens Ophavsmand, Stats- og Geheime Cabinets Secretaire Ove Høegh Guldberg, Selskabets Fuglekonge.

Iøvrigt var Selskabet jo »borgerligt«, og de fleste af Skydebrødrene var da ogsaa næringsdrivende Borgere, Købmænd, Haandværksmestre, og de for Helsingør særegne Færgemænd. Dertil kom Garnisonens Officerer og Byens og nogle af Øresunds Toldkammers kgl. Embedsmænd. Af de sidste er nævnt Etatsraad Putter; af Byens Embedsmænd kan, foruden de tidligere anførte, nævnes Byfoged, senere Borgmester Bertel Biørnsen, hvis Maleri hænger i Byraadssalen paa Raadhuset, og den første af Slægten Olrik her i Byen, Raadmand, Hospitalsforstander C. M. Olrik. Han døde i 1793, og hans Søn, Holger Ludw. Olrik, arvede, kun 24 Aar gammel, hans Embede som Hospitalsforstander, blev senere ligeledes Raadmand, og var i en Aarrække Selskabets Orakel. Hans Sønnesøn Jacob Baden Olrik, Byfoged og senere Borgmester i Helsingør, var Medlem af Selskabet fra 1833 til sin Død i 1875, og hans Sønnesøns Sønnesøn, Elias Olrik, er i Dag Dommer i Helsingør og ligeledes mangeaarigt Medlem.

Det store Flertal af Selskabets menige Medlemmer i det 18. Aarhundrede er i Dag blot Navne blandt andre. Købmand Sprunck, Købmand C. C. Plum, Købmand J. A. Späth, Købmand Schiøning, Tømremester Kratz, Bagerne Dose og Søren Møller, Købmand J. Leerbech, for at nævne i Flæng nogle af den ældste Tids Fuglekonger og Dommere, viser Selskabets sociale Struktur.

*

I Aarene op til 1800 fæstnedes Selskabets indre Liv, og dets Traditioner grundlagdes. Iøvrigt skete, bortset fra Erhvervelsen af egen Ejendom og de dermed følgende Bryderier med Vedligeholdelse og Reparationer, og ikke mindst Besværet med at skaffe de fornødne Midler til Selskabets Drift, ingen større Begivenheder. Den franske Revolution sætter sig ikke Spor i Selskabet, og de med Revolutionen følgende Krige afspejles kun ved Indskriften paa Købmand Braunbehrns' Skive fra 1792:

»Mens Krig og Spliid fortærer Folk
Og Lande vorde øde,
Saa giv O Gud hver Daner Mand
Til Søes til Lands hver i sin Stand,
at finde Brød og nyde Fred
som Livet kan for søde.«

Dette er jo Neutralitetens store, om end lidet heroiske Maal, og Danmark holdt sig neutralt i Tidens Krige og lukrerede derved.

Selv en Begivenhed som Slaget paa Reden i 1801, der bragte Krigen ind over Danmark, giver ikke Anledning til nogen Ændring i Selskabets

Liv. Den sædvanlige Fugleskydning afholdtes den 15. Juli 1801. Fabriqueur Mentz blev Fuglekonge, og hans Skive bærer blot Devisen:

»Varigt skal vort Selskab staae,
Naar Enighed det styre maae«.

De Helte af 2. April skriver han intet om. Samme Mentz havde forøvrigt ogsaa været Fuglekonge i 1793, men kaldte sig da slet og ret Bager.

Men saa kom det engelske Overfald paa København i 1807, og det gik ikke saa stille hen i Selskabet. Englænderne bortførte som bekendt vor Flaade, og Landet over rejste der sig en kraftig Bevægelse for at søge tilvejebragt Midler til Bygning af en ny Flaade. Skydeselskabet for sin Del vedtog den 21. Januar 1808 at skænke Selskabets Sølvtøj som Bidrag hertil, og at yde 150 Rdl. aarligt til samme Formaal, saalænge Krigen varede. Den øjeblikkelige Gave kom til at bestaa af de tidligere omtalte 22 Sølvskilte, Prins Carls Pokal fra 1795, der vejede 105 Lod, og 100 Rdl. kontant, som altsammen Dagen efter indsendtes til Admiralitetet. Og da Fuglekongen fra 1807, Lieutenant i det borgerlige Artilleri Schrøder, skulde give Skive, valgte han som Sujet en Officer og 6 Soldater i samme Artilleris røde Uniform, staaende om en Kanon, der lige er affyret mod en Orlogsmand under Sejl og med det engelske Flag vajende under Gaflen. Devisen var:

»Dig Fædreland vor Kraft indviet være.
For Dig vi trofast Kampens Gladvind bære.«

Krigen fortsatte jo lige til 1814, men Selskabet afholdt uanset denne sine sædvanlige Skydninger, og i 1808 dog uden tilhørende Festmiddag. Men i 1814, det Aar, da Danmark ved Kieler-Freden maatte afstaa Norge, var man dog ikke mere nedbøjet end at man fejrede Fugleskydningen ved en Middag, i hvilke 134 Personer deltog.

Der er i første Halvdel af det 19. Aarhundrede paafaldende mange Officerer i Selskabet, men det store Flertal af dem mangler det nobiliterende »von«, som da kendetegnede Hærens Officerer. De var da heller ikke helt saa drabelige Krigsmænd, som Titlerne antyder, men derimod Befalingsmænd i Brandkorpset og navnlig i det ovenfor nævnte borgerlige Artilleri, Borgervæbningen, der var oprettet efter 1801. Det var den honette Ambitions gyldne Tid, og de brave Købmænd og Haandværkere soled sig i Glansen af deres militære Charger som Lieutenant, Capitain, Major og endog Oberst-Lieutenant. I Protokollen, og sikkert ogsaa i daglig Tale, nævntes de altid med deres militære Titel, mens deres borgerlige Erhverv i Reglen kun anføres paa Skiver o. l. Nævnt er allerede Fugle-

kongen fra 1807, og Capitain, Buntmager Werner, en indvandret Tysker. Han, der var Opfinder af de berømte »Helsingør-Huer«, var iøvrigt bl. a. stærkt interesseret i Haandværkerungdommens Uddannelse og i den i sin spæde Begyndelse værende Teknisk Skole, og Skydeselskabet havde en saa stor Plads i hans Hjerte, at han i sit Testamente androg om at maatte blive begravet i Skydebanens Have, hvilket bevilgedes. Endvidere kan nævnes Capitain, Smedemester Daniel Lundsteen, hvis Jern-Gravmæle endnu ses paa Helsingør Kirkegaard, Lieutenant Liebman, hvis Købmandsborgerskab kun nævnes en enkelt Gang, skønt han var et fremtrædende Medlem og ofte omtales i Protokollen, og ikke mindst Oberst-Lieutenant, Ridder Hansen. Denne Stabsofficer var oprindelig Pædagog og Magister, og tog i 1806 sin Afsked som Konrektor ved Latinskolen, hvorefter han helligede sig det borgerlige Artillerikorps, hvis Chef han blev, lige til sin Død, næsten 90 Aar gammel.

Selskabet lod i 1797 Plankeværket om Haven erstatte med et forvarligt Stengærde, som endnu hegner denne langs den krumme Vej op til Stubbedamsvej, og i 1803 opførtes en ny Bygning ved Indkørselsporten, sikkert den Pavillon tilhøjre for Porten, som ses paa Werners omtalte Skive fra 1831. Men den gamle Hovedbygning var efterhaanden bleven saa medtaget af Tidens Tand, at man jævnlig maatte udskrive extra Bidrag blandt Brødrene til dens Reparation og Vedligeholdelse, og skønt alle Priser, og ogsaa Kontingentet, var steget stærkt, var der tilsidst ingen Vej udenom Anskaffelse af en ny Bygning. En i 1817 nedsat Bygningskommission med Hospitalsforstander H. L. Olrik som Formand erklærede det for nytteløst at forsøge at istandsætte Bygningen, specielt Spise- og Danse-salen, »i hvilken Selskabet ikke er sikret mod Regn, mens det spiser eller danser«. Kommissionen købte derfor ved en Auktion i det Classen-van Deurs'ske Fallitbo »den saakaldte nye Ankersmedie« til Selskabet for 4000 Rdl., og denne Ankersmedie flyttedes ind paa Skydebanen og ombyggedes til Hovedbygning for Skydeselskabet. Den blev selvfølgelig væsentlig dyrere end beregnet. Pengene fik man ved at paalægge hvert Medlem et tvungent Bidrag paa 50 Rdl., for hvilke der udstedtes Aktier, og desuden ved at 54 Medlemmer tegnede ialt 136 1. Prioritets Obligationer à 50 Rdl. i Ejendommen, som skulde amortiseres ved aarlig ud-

trækning. Der maatte jo ogsaa anskaffes en Del nyt Inventar, og for at formindske Selskabets Udgift hertil vedtoges det i 1828, at ethvert nyt Medlem skulde anskaffe en Stol til sig selv i Selskabet, dog af samme Facon som de andre. Bygningen blev først helt færdig til Nytaar 1820, men den toges i Brug i 1819, og den afbildes første Gang paa den Skive, som Færgemand Bakke gav ved sin Afgang som Fuglekonge i det Aar. Det var en anselig to-etages Bygning med højt, rødt Tag og afvalmede Gavle, beliggende umiddelbart ud til Vejen og med en lille Indgangsdør nær den østre Ende af Huset, bag hvilket man skimter et Hjørne af Villa »Augusta«. Endnu bedre Indtryk faar man af Huset og Skydebanen paa Købmand T. R. Lunds Skive fra 1835, hvor de ses fra Syd. Her har man i Forgrunden Fuglestangen, der var rejst hvor nu Villa »Sveablik« staar, og i Toppen af hvilken man ser Fuglen. Øst for Fuglestangen vajer Selskabets Splitflag fra sin Stang, og ved Foden af denne havde Salutkanonerne deres Plads saalænge Selskabet ejede Banen. Til venstre paa Billedet ses Højen, som dengang var delt i to Terrasser, og i Baggrunden, nedenfor Bakken, ses den øverste Del af Hovedbygningen, og bag denne et Vue over Byen. Skiven giver et meget interessant, men af Offentligheden kun lidet kendt, Perspekt af Byen paa den Tid. Der maa have været en fortræffelig Udsigt fra Bakken, for de pragtfulde, store Træer, som nu pryder Arealet, var dengang kun spæde Stokke.

Olrik, der havde været den drivende Kraft i Sagen, og som selv maatte lægge mange Penge ud, saa at Selskabet først i 1821 kunde faa overleveret Skøde paa Bygningen, benyttede Lejligheden til at forlange – og faa – vedtaget en Række nye Lovbestemmelser, der tilsigtede at hæve Selskabets Anseelse. Bl. a. fastslattes det, at Ikke-Medlemmer ikke maatte have Adgang til den nye Bygning eller beværtet i den, og at »Ingen, og allermindst Værten, maa komme i Lokalerne uden i anstændig Paaklædning, med Kjole eller Frakke, altsaa ingen i kort Trøje, blotte Skjorte, Tøfler o. l. usømmelig Dragt«. Endvidere skulde, af Hensyn til Fornøjelsen ved Baller, indtil 20 *sædelige* unge Mennesker kunde optages i Selskabet som besøgende Medlemmer, »skiønt de ei ere Borgere eller Embedsmænd«, og endelig indførtes en Valgkommission til Optagelse af nye Medlemmer. Tidligere skete saadan Optagelse jo ved en Generalforsamling.

Den nye Bygning medførte imidlertid meget større Driftsudgifter for Selskabet, og Aaret 1819 gav et Underskud paa 577 Rdl., som Dommerne dækkede ved at tage Pengene af de Midler, der var baandlagt til Indfrielse af udtrukne Obligationer. De foreslog saa at lade Bygningskassen overtage

Gælden, men herimod protesterede Olrik skarpt. Da Gælden imidlertid ellers kun vilde kunne dækkes ved at paaligne hvert Medlem et extra Bidrag paa 7 Rdl., »hvilket i disse vanskelige Tider vil have stor Medlemsafgang til Følge«, opretholdt Dommerne deres Forslag, og bad Olrik som den første paategne det derom udsendte Cirkulære. Han indleder sin Paategning med at give Dommerne en kraftig Næse, og samtykker saa nødtvungent i Forslaget, men med forskellige skarpe Kauteler mod fremtidig Gentagelse af Fremgangsmaaden. 71 Medlemmer, med Dommerne i Spidsen, tiltraadte blankt hans Indstilling, »Næsen« indbefattet.

Det er forøvrigt karakteristisk for Olrik, at hans Dommerskive fra 1811 slet og ret er hvidmalet med stort, sort Centrum, og med Devisen:

»Simpliciter et sine Allegoria« (Enkelt og uden Allegori).

Det passede paa ham, men heldigvis for Eftertiden havde han med Hensyn til Skiven kun een Efterligner, N. P. Kirck.

* *

Det var en fattig Tid for Landet i de Aar, og ogsaa i Skydeselskabet mærkedes dette, især ved et katastrofalt Antal Udmeldelser. Man forsøgte at standse disse ved at nedsætte Kontingentet til 10 Rdl., og man prøvede at hjælpe paa Økonomien ved at nedsætte Værdien af Skydegevinsterne, men bibeholde Prisen for Skydenumrene uændret. Men de store Forpligtelser, som Medlemsskabet medførte, skræmte alligevel Folk, og først i Januar 1823 kom der igen en Ny-Indmeldelse. Det var den første siden 1818. Og i 1825 bad Kaptajn (senere Major), Købmand Braunbehrns om at blive genoptaget i sit gamle Numer, og uden Indskud. Det sidste blev bevilget, det første ikke. Han var ellers en af Selskabets Veteraner, havde været Fuglekonge 33 Aar tidligere, i 1792, og et meget trofast Medlem. Nu opnaaede han et Par Aar senere at blive Dommer igen. – Noget havde det vel ogsaa hjulpet, at man havde indført 3 faste Assembléer med Dans i Løbet af Vinteren, hvilket meget hurtigt blev en fast Institution. Ellers bestod Vinterfestlighederne hovedsagelig i en Middag paa Kongens (Frederik VI.s) Fødselsdag i Januar, og en do. paa Dronningens Fødselsdag i October. Det kunde dog ogsaa hænde, at Generalforsamlingen foretrak at afholde Bal i Stedet for Middag til Ære for Hendes Majestæt.

I 1829 blev den tidligere omtalte Oberst-Lieutenant Hansen i det borgerlige Artilleri ældste Dommer, altsaa Formand. Skønt han var nær de 80 Aar tog han med stor Energi og ikke mindre Selvsikkerhed fat paa

Ledelsen af Selskabet. Kontingentet nedsattes paa hans Forslag til 6 Rdl., Dommernes Myndighed udvidedes, saa nogle af de mange Generalforsamlinger kunde undgaaes, og han laante foreløbig Selskabet 4000 Rdl. til at indfri den Prioritet, som Ollriks Enke (han var død i 1824) havde i Bygningen. Selskabet havde lige fra Begyndelsen en Fattigkasse, hvis Indtægter bestod dels i Bøder og dels i Beløb, der indsamledes ved Festen paa Kongens Fødselsdag og lignende Lejligheder. Pengene var hidtil blevet uddelt hvert Foraar til en Række Personer efter Generalforsamlingens Bestemmelse, men nu fik Hansen indført, at de fremtidigt skulde uddeles gennem Skole- og Fattigforstandere, Præster og Læger. Det varede dog ikke mange Aar efter hans Afgang, før man gik tilbage til den gamle Metode, kun overdroges Uddelingen nu til Dommerne.

Oberst-Lieutenant Hansen vilde fremdeles have ældste Dommer, altsaa sig selv, bemyndiget til selvstændigt at besørge Forbedringer og Reparationer af Bygninger og Inventar, men da Generalforsamlingen nægtede at gaa med hertil, blev han fornærmet, og nogen Tid efter fører han Klage over to af sine Kolleger i Bestyrelsen, som han kalder selvraadige, og opsiger sine Penge. Kgl. Raadmand C. B. Rogert, der havde overtaget H. L. Ollriks Position som den stille Magt bag Tronen i Selskabet, fik Striden bilagt, og det blev paabudt Dommerne at føre Forhandlingsprotokol over deres Møder, og saa afgik Hansen efter Tur, og Fred herskede atter.

Kongehusets Medlemmer havde stadig benaadet Selskabet med deres Medlemsskab. Kong Frederik selv havde i 1826 50 Aars Jubilæum som Medlem af Selskabet, i hvilken Anledning hans Fødselsdag fejredes med særlig Højtidelighed*). Prins Christian (senere Kong Chr. VIII) og Prins Ferdinand (senere Arveprins F.) lod sig optage i 1808, Kronprinsesse Caroline Amalie, den senere Dronning, i 1816, og Prins Frederik (senere Kong Fr. VII) i 1825. Og i 1830 blev Prinsesse Lovisa Augusta, Hertuginde af Augustenborg, Fuglekonge, eller vel rettere Fugledronning. Prinsessen, der havde været Medlem af Selskabet siden 1785, er den eneste kvindelige Fuglekonge, Selskabet har haft, og hun har gjort sit Minde kært i Selskabet ved i 1831 at skænke det en prægtig Sølvpokal, vog 103½ Lod, som bærer

*) Kopi af manuskriptet til den tale, borgmester Stenfeldt holdt for Hans Majestæt, findes i selskabets arkiv.

Giverindens sammenslyngede Initialer og Inskriptionen: Til Erindring 22. Juli 1830. Den er stadig i Selskabets Besiddelse.

Prinsesse Lovisa Augustas Skive viser, som alle øvrige kongelige Skiver før Kong Christian IX.s, hendes kronede Vaaben. Prins Carl af Hessen, der var Fuglekonge baade i 1796 og 1798, gav dog tillige Skiver med malede Sindbilleder. Bortset fra de tidligere omtalte Skiver er ellers de allerfleste Skiver indtil 1830 af ret ligegyldigt Indhold, omend typiske for den Tidsaad, i hvilken de blev til, og deres kunstneriske Værdi er det ikke værd at tale for højt om. En vis naiv og meget dunkel Allegori kendetegner de store Flertal af dem. Der er dog enkelte, som har historisk Interesse. Brygger Jens Sørensens Skive fra 1782 viser et Bryggeri med Kar og Tønder, og Købmand John S. Distons Skive fra 1790 viser det danske Vagtskib paa Helsingør Red, og dets Devise er:

»Wort Konge Huus leve og hver Landet har kjær
Dets Fiender Bæve, det hændes som ser
Wort Skibsfart Forøges. Wort Selskab Bestaa
Wore Havne Besøges til Werdner forgaar.«

Det er jo særdeles patriotisk, ikke mindst i Betragtning af at Diston utvivlsomt var Englænder, ialtfald af engelsk Afstamning.

Færgemændene Sodenæs i 1771 og Meinert i 1807 viste, som naturligt var, danske Skibe paa deres Skiver, og Oberst Næglers Skive fra 1826 viser den ogsaa senere meget yndede Udsigt over Helsingør fra Bakken bag Marienlyst Slot.

Fra 1832, da Pligten til at levere Skiver gaar over til kun at paa-hvile Fuglekongerne, sker der imidlertid en Ændring til det bedre i Skivernes Værdi. Krigsraad Petersens Skive fra 1832 er saaledes maaske den mest værdifulde af alle Selskabets Skiver, idet vi i den har den bedste eksisterende Gengivelse af det gamle Ørsunds Toldkammer, som laa paa den nuværende »Trekant« ved Havnen, og som blev nedrevet efter Sundtoldens Ophør i 1857. Den næste Skive, Købmand Hilligsøe's fra 1834, viser det Indre af en Manufakturbutik i Datiden, og den næste er Købmand T. R. Lunds tidligere omtalte Skive med Skydebanen. Prins Ferdinand, der blev Fuglekonge i 1837, gav en Skive med det danske Vaaben, og enkelte allegoriske Skiver forekommer af og til, men ellers gaar Fuglekongerne nu over til at give Skiver, der har topografisk eller kulturhistorisk Værdi. Smedemester Andresen i 1838 viser saaledes en Smedie i Fiolgade, Generalmajor Rothe i 1841 Kronborg, Amtmand, Greve Knuth i 1845 Frederiksborg Slot, og Proprietær Resch i 1847 Borupgaard.

Den nævnte Grev Knuth var Æresmedlem i Selskabet. Af Æresmedlemmer havde Selskabet i Aarene 1790 og 1792 en Række høje Hofmænd, som man imidlertid ikke havde megen Forbindelse med eller Glæde af. Senere skulde der mere til at opnaa den Ære, og først i 1832 udnævntes Amtmand Treschow i Hillerød til Æresmedlem. Aaret 1832 var forøvrigt ogsaa mærkbart derved, at man erhvervede det Oliemaleri af Kong Frederik VI, som nu hænger i Selskabets Salon. At man kort i Forvejen havde besluttet at lade Selskabet spille i Klasselotteriet, skal ogsaa nævnes, selv om det er uden forbindelse med det foregaaende, men Sedlen har man trofast bevaret siden.

I 1836 fik man endnu et Æresmedlem. I det Aar traadte de raadgivende Provinsialstænder for første Gang sammen i Roskilde, og Byen repræsenteredes her paa bedste Maade af sin Borgmester, Etatsraad Stenfeldt. Disse raadgivende Stænder udløste en Følelse af Begejstring og Frihedslykke over Landet, og da Stenfeldt i Marts kom tilbage fra den første Stænderforsamling, blev han modtaget som en Folkehelt. Det var dengang! Man kappedes om at fejre ham, og Selskabet indbød til en Middagsfest paa Skydebanen, og udnævnte ham samtidig til Æresmedlem og skænkede ham en Sølvpokal.

I disse Aar træder to af Helsingør mest fremtrædende Købmænd ind i første Række i Selskabet. Den ene er K. F. Marstrand, hvis store Skibsprovianteringsforretning endnu eksisterer, og af hvis Efterfølgere to, Konsul Brünnich og Konsul Peter Svendsen, siden har været Fuglekonger. Marstrand blev første Gang Fuglekonge i 1839, og han blev ældste Dommer i 1838. Han blev paany Fuglekonge i 1856, og i en lang Aarrække var han Selskabets »Grand old mand«, hvorfor han ogsaa i 1880, som tidligere nævnt, udnævntes til Æresmedlem.

Den anden var Skibsklarerer og -handler N. P. Kirck. Han var Medlem fra 1824 til sin Død i 1864, blev hurtigt Dommer, og var i mange Aar sammen med Marstrand Selskabets ansete Senior. Og ikke uden Grund, thi foruden at være en af Byens største og driftigste Købmænd – hans Skibsprovianteringsforretning var Landets største – spillede han tillige en stor politisk Rolle, baade under Stænderne og efter Grundlovens Indførelse. Han var Landstingsmand fra 1849 til sin Død.

Selskabets fornemste og i Anciennitet ældste Medlem, Kong Frederik VI, døde i 1839. Protokollen siger herom.

»Den 3. December 1839 om Formiddagen Kl. 8^{1/2} hensov Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette. Saasart dette den 4. December

om Formiddagen blev bekendt for Directionen, blev Flaget heiset paa halv Stang, Hans Majestæts Portræt behængt med Flor, og fra Selskabets Kanoner paa Bakken skudt 60 Minutskud. Derefter samledes Selskabets Medlemmer under Fuglestangen, hvor Fuglekongen Hr. Marstrand tillige med samtlige Medlemmer udbragte et Længe leve Kong Christian den Ottende, som blev saluteret med 3de Gange 27 Kanonskud, og Flaget heiset paa heel Stang.

Den 15. Januar 1840, den Dag, da det kongelige Liig blev i Prosetion udført af Kjøbenhavn, var Flaget heiset paa halv Stang, og om Aftenen fra Kl. 10 til 11, den Tid i hvilken Toget skete, blev fra Selskabets Kanoner skudt 60 Minutskud.«

Selskabet havde god Grund til at ære Kong Frederiks Minde, thi ikke blot havde han været medlem af det i 63 Aar, men i hele den meget lange Periode, i hvilken han som regerende Kronprins og som Konge havde styret Riget, havde han altid vist Selskabet stor Gunst. Han aflagde det aldrig selv Besøg, men hans Medlemskab kastede Glans over det, og han sørgede for, at Kongehusets øvrige Medlemmer indtraadte i det som Medlemmer, og fastslog derved den Tradition, der siden altid har knyttet de danske Konger til Selskabet.

Den 10. Januar 1840 modtog Kong Christian VIII en Deputation fra Selskabet, der overrakte ham en Adresse. Hans Majestæt takkede, tilsikrede Selskabet sin fortsatte Bevaagenhed, forhørte sig om Skytternes Duelighed, og lovede ved Lejlighed at besøge Selskabet, hvilket Løfte blev indfriet. Selskabet beviste sin Taknemmelighed ved under festlige Former at højtideligholde Kongeparrets Sølvbryllup i Maj 1840, og man anskaffede Buster af Kongeparret til Solennitetssalen.

Den 1. Juli 1840 kronedes Christian VIII og Dronning Caroline Amalie i Frederiksborg Slotskirke – den sidste danske Kongekroning, desværre – og Selskabet foranstaltede sammen med Øresunds Forening en Kroningsfest paa Dagen i sidstnævnte Forenings Lokaler. Festkomitéen bestod af to Medlemmer af hver Forenings Bestyrelse, og Festen blev, som det fremgaar baade af Selskabets Protokol, og ikke mindst af »Helsingørs Avis«, overordentlig vellykket. Lokalerne og Haven var smykkede med Blomster og Guirlander, Festen aabnedes med Kanonsalut paa 9 Skud, og Borgmester Stenfeldts Tale med efterfølgende Leve for Majestæterne saluteredes med 27 Skud. Saavel ved Middagen som under Ballet »herskede den gladeste Stemning«, selv om Regnvæjr om Aftenen hindrede det plan-

lagte »Vauxhall«; alle Klasser forenedes i hjerteligt Samvær, og Ballet sluttede først Kl. 5 om Morgenen med nok et Leve og 27 Skud til.

Det blev den eneste Lejlighed, ved hvilken Helsingørs to førende Foreninger fandt hinanden i Samarbejde om en Fest. Øresunds Forening eller Øresundsklubben, i daglig Tale slet og ret »Klubben«, der daterede sig fra 1791, var en rent selskabelig Forening, men vel nok Byens fineste og toneangivende Klub, skønt den ikke, som Skydeselskabet kunde rose sig af at have fyrstelige Medlemmer. Den ejede siden 1792 den store Ejendom paa Hjørnet af Hestemøllestræde og Sofiegade, hvor nu Wiibroes Bryggeri ligger, og til hvilken der hørte en stor, smuk Have. Øresunds Forening var Samlingsstedet for Byens Honoratiores, Konsulerne, og den højere og velstaaende Borgerstand, selv om den havde mange fælles Medlemmer med Skydeselskabet, og den gav de største og fineste Baller og Assembléer. Til Gengæld morede man sig vistnok bedst i Skydeselskabet. – I 1860 nedbrændte Foreningens Bygning, hvorefter den boede i lejede Lokaler og kun var en Skygge af sin fordums Herlighed, til den i 1890 gik op i Skydeselskabet.

Den 22. September 1840 besøgte Kong Christian VIII, Dronning Caroline Amalie, Kronprins Frederik og Kronprinsesse Caroline, samt Prins Ferdinand, Helsingør. De kongelige Herskaber ankom til Staden ved 12 Tiden, modtoges af Amtmand og Borgmester, og ledsagedes gennem Byen til Kronborg af en Procession af Færgemændene, Lodserne og Haandværkerlaugene, hvis indbyrdes Plads i Processionen var blevet afgjort ved Lodtrækning. Paa Kronborg gav Kongen Cour og inspicerede Slotskirken, som var blevet restaureret efter sin Forfaldsperiode, hvorefter han aflagde Besøg paa Øresunds Toldkammer og paa Havnen. Medens Dronningen derefter aflagde Besøg i Asylet, indfriede Kongen, ledsaget af Prins Ferdinand, sit Løfte om at besøge Skydeselskabet. Fuglekongen, K. F. Marstrand, bød ham Velkommen, og efter Afsyngelsen af en meget loyal Sang overrakte han Kongen Selskabets Emblem, som Hans Majestæt strax hæftede paa sit Bryst og bar under hele sit Ophold i Byen. Han fik derefter forevist Selskabets Dokumenter, Privilegier og Protokoller, og besaa Lokaliteterne og Haven. En talrig Del af Medlemmerne var til Stede under det kongelige Besøg. Efter at have forladt Selskabet besøgte Kongen Raadhuset, Kirkerne, Borgerskolen og det almindelige Hospital, holdt

stort Taffel paa Kronborg, deltog Kl. 9 i Ballet i Øresunds Forening, og forlod Kl. 10¹/₂ Staden i Vogn. Det var heller ikke dengang nogen Sinecure at bære Kronen.

Man festede en Del i Helsingør i de Tider, men man fik jo ogsaa noget for sine Penge. Exempelvis skal anføres Menuen fra Fugleskydningsmiddagen i 1841.

Brun Suppe

Smaa Postejer

Salte, sprængte og røgede Varer

Karper

Kyllinge- og Dyresteg

2de Sorter Kager, hvoraf den ene Kransekurve

Rosiner og Mandler

Hertil ¹/₂ Bout. god St. Julien.

Prisen herfor var 2 Rdl. pr. Couvert, og endda har Værten formentlig tjent paa det.

Selskabets Økonomi var imidlertid stadig stærkt anspændt, og i 1843 kunde der, paa Grund af Cassens mislige Forfatning, kun holdes Fugleskydning i to Dage, saafremt Medlemmerne vilde betale extra herfor. Det kneb navnlig med at faa Kontingentet ind, man førte en stadig Kamp med Restanterne, og i December 1846 blev en Del saadanne tilsagt til Møde med Bestyrelsen. Da kun to gav Møde, blev det tilskrevet de øvrige, at saafremt de ikke inden Aarets Udgang havde berigtiget Restancen, vilde de blive excluderede og sagsøgt ved Retten. Paa samme Tid rykkedes de Medlemmer, som endnu ikke havde anskaffet den pligtige Stol. Det var en alvorlig Sag at være Foreningsmedlem dengang.

Saa kom det bevægede Aar 1848. Kong Christian VIII døde den 20. Januar, og Selskabet besluttede at sende en Deputation til den nye Konge med en Kondolations- og Lykønskingsadresse. Men Kongen havde andet at tænke paa end at modtage slige Deputationer. Oprøret i Slesvig brød ud, og Enevælden opgivet. En Bølge af national Begejstring og af Uvilje mod Slesvig-Holstenerne brød frem, og den 3. April samledes Brødrene for at vedtage, hvad der skulde gøres ved Hertugen af Augustenborgs Skive. Det oplystes imidlertid, at bemeldte Hertug, der var Oprørernes Overhoved, ikke havde leveret nogen Skive, hvorfor man nøjedes med at vedtage, at han skulle slettes af Medlemslisten med Bemærkning om, at han var excluderet, og at der i Lokalerne skulde ophænges en Tavle, paa hvilken hans Navn anførtes som excluderet. – Det ses iøvrigt ikke, at denne

Hertug nogensinde har været Fuglekonge og altsaa pligtig at levere Skive. Den Hertug af Augustenborg, som i 1803 var Fuglekonge, og hvis Skive hænger i Selskabet, var Oprørerens Fader.

Ved samme Lejlighed blev det besluttet, at der skulde saluteret, naar Kongen et Par Dage senere passerede forbi Helsingør paa Vej til Hæren. Men Selskabet blev ikke staaende herved. Et Par Uger senere fik N. P. Kirck, der vilde stille sin Skonnert »Søridderen« i Fædrelandets Tjeneste, Lov til at laane Selskabets 10 Malmkanoner til Armering af Skibet. Det er, som nævnt de Kanoner, der nu om Sommeren staar paa «Marienlyst»!*)

Det blev, »paa Grund af Tidsomstændighederne«, besluttet ikke at holde Kongefugleskydning i det Aar, hvorimod Værten fik Lov til at arrangere en »Lystfugleskydning«. Dette var en privat Fugleskydning, som vel fandt Sted paa Selskabets Skydebane, og i hvilken dets Medlemmer deltog, men den var hverken arrangeret eller bekostet af Selskabet, og var altsaa af uofficiel Karakter. Selskabets Værter havde adskillige Gange tidligere faaet Lov til at arrangere saadanne Skydninger, som var en god Forretning for dem.

Natten mellem den 13. og 14. October 1849 nedbrændte Selskabets Hovedbygning paa Skydebanen. Protokollen konstaterer blot dette som et Faktum, og »Helsingørs Avis« Beretning den 15. October om Branden lyder kort og godt:

»Igaar Morges udbrød Ild i det kgl. priv. Skydeselskabs Klub-Bygning. Taget og alt Indvendigt nedbrændte, saa at kun de revnede Mure staae tilbage«.

Det var Datidens Form for Reportage af sligt, men Redaktionen har vel ikke fundet det fornødent at udbrede sig videre om Begivenheden, som jo ved Bladets Udkomst var hele Byen bekendt. Brandalarmering foregik ved Klokkeklemten fra St. Olai, saa hele Byen vækkedes, og en Masse Mennesker havde overværet Branden og deltaget i Sluknings- og Redningsarbejdet. Samme Dag bekendtgør Selskabet i Avisen følgende:

»Ved den, Det Kongl. privil. Skydeselskabs Hovedbygning, Natten til den 14de ds. overgaaede Ildsvaade, viste Flere en særdeles Virksomhed ved at redde Selskabets Effecter og Eiendele, hvilke ikke vare

*) Jfr. side 47.

assurerede, og hvis Ødelæggelse vilde have været et betydeligt og tildeels uerstatteligt Tab for Selskabet.

Det er i denne Anledning at Selskabet griber Leiligheden til at takke Enhver som saaledes ydede denne Assistance.

Directionen.«

Ogsaa Værten takkede i en Annonce alle, der havde ydet ham Hjælp ved Branden.

Branden blev ikke for Selskabet en saadan Katastrofe, som Øresundsforeningens Brand blev for denne. Man lejede strax Førstesalen i den franske Konsulatsgaard paa Stengade som midlertidigt Lokale, og gik i Gang med Planer til Genopbyggelse af den nedbrændte Bygning, som var assureret for 7000 Rdl. Heldigvis var i alt Fald det meste af Selskabets Inventar, herunder Skiverne, blevet reddet. Der mangler ganske vist en Del Kongeskiver fra Tiden før 1849, men det er meget vel tænkeligt, at de paagældende Fuglekonger ikke har præsteret den pligtige Skive; der mangler nemlig ogsaa Skive for enkelte Fuglekonger efter 1849.

Det overdroges Arkitekt P. Hagemann fra København at bygge den nye Bygning for 8000 Rdl., og denne Bygning, der blev færdig i August 1850, staar endnu som Midterbygningen i den nuværende Teknisk Skole. Den havde en stor, smuk Solennitetssal paa første Sal, som ikke blot dannede en værdig Ramme om Selskabets egne Festligheder, men som var Byens største og smukkeste Festsal, og som derfor med Aarene i stigende Grad udlejedes til andre Foreninger og Institutioner til Afholdelse af Fester, som adskillige af Byens Borgere af den ældre Generation endnu vil erindre*).

Bygningens Opførelse og Indretning var imidlertid en alvorlig Belastning af Selskabets Økonomi, og for at opmuntre til Medlemstilgang ændrede man Lovene. Alle Medlemmer fik lige Stemmeret, men kun Borgere kunde blive ældste Dommer og Fuglekonge. Bestyrelsen skulde bestaa af 3 Borgere og 2 Ikke-Borgere, valgte af samtlige Medlemmer. Kontingentet sattes til 12 Rdl. aarligt for alle Medlemmer, som for denne Betaling fik Adgang til Lokalerne, et Nummer til Fugleskydningen med Middag, et Nummer til hver Skiveskydning, og Adgang til de 6 faste Assembléer. Dette var imidlertid mere, end Selskabets Kasse kunde bære, og i 1852 maatte man lade de fri Couverter ved Fugleskydningen bortfalde,

*) Den officielle festmiddag ved indvielsen af jernbanen København-Helsingør (Nordbanen) holdtes i denne sal i 1864.

ligesom Erstatningen til Fremmede, for hvem Pladsen blev nedskudt, blev strøget.

I 1851 indtraadte Kong Frederik VII.s Gemalinde, Grevinde Danner, i Selskabet som Medlem med 30 Rdl. aarligt Kontingent. Man havde været temmelig længe om at bekvemme sig hertil, og Optagelsen skete uden synderlig Begejstring. Hendes Naade bærede da heller ikke Selskabet med sit Besøg, end ikke den 22. Juli 1852, da Kong Frederik deltog i Fugleskydningen. Maaske havde man glemt at indbyde hende.

Hans Majestæt ankom fra Skovsborg Kl. 10. Efter at være budt Velkommen deltog han med Lyst i Skydningen, og nedskød Ringen til Slagtermester Svendsen. Man gik saa til Frokostbordet, ved hvilket Fuglekongen, Konsul Stiesen, udbragte et Leve for Majestæten. Kongen takkede, og udbragte et Leve for Selskabet, og efter 1½ Times Ophold forlod han atter Selskabet og tog tilbage til Skovsborg.

* *

Selskabets Beværter havde lejlighedsvis i de senere Aar faaet Lov til at arrangere en Maskerade i Lokalerne. I 1852 foreslog Øresunds Forening Selskabet at afholde en fælles Maskerade for begge Foreninger i den førstnævntes Lokaler, men sandsynligvis af Prestige Grunde besluttede Skydeselskabet i Stedet for selv at arrangere Maskerade. Man indførte den Ordning, at der kunde indballoteres Medlemmer udelukkende for at kunne deltage i Maskeraden, og da 53 saadanne søgte Optagelse, fik Maskeraden en Tilslutning paa 107 Herrer og 92 Damer à 4 Mark pr. Hoved, og den gav Selskabets Kasse et Overskud paa 78 Rdl. En saadan Finansoperation opfordrede til Gentagelse, og Maskeraderne blev fra nu af et fast og meget væsentligt Led i Selskabets Liv.

Det var imidlertid ved disse Maskerader, som ved Festerne i det Hele taget, et Problem at sørge for, at Tonen blev holdt paa et passende Niveau, og specielt, at de kvindelige Deltagere alle svarede til Niveaet. I 1846 var Reglerne for Damers Indførelse blevet skærpede, efter at to Medlemmer uden videre havde indført »tvende Damer, tilhørende det sig for Tiden her i Byen opholdende Skuespiller Selskab«. Man hører mellem Linierne i Protokollatet det store Forargelsens Sus. I 1854 nægtedes en Madam Andersen og hendes to Døtre eenstemmigt af Bestyrelsen Adgang til Maskeraden, og senere indføres den Regel, at enhver Deltager i Maske-

raderne paa Forlangende skal demaskere sig overfor to Medlemmer af Bestyrelsen. I 1876 maatte man endog anmode et Medlem af Selskabet om ikke oftere at indføre sin Hustru ved Selskabets Assembléer og Baller.

For at hjælpe paa Økonomien og det aftagende Medlemstal maatte man igen i 1855 give fri Couvert til Fugleskydningsmiddagen, og samtidig blev Lokalenre istandsat og gjort mere hyggelige, ligesom der indrettedes en Læsestue, og man abonnerede paa »Berlingske Tidende«, Carl Plougs »Fædrelandet«, og »Folkets Nisse«. Der blev saaledes, da man ligeledes havde fikset Spillestuen op, Basis for et rigtigt Klubliv, som man havde det i Øresunds Forening, og dette hjalp paa Medlemstallet. Østifternes Kreditforening var nu bleven oprettet, og man optog skyndsomst et Laan i denne paa 3000 Rdl., hvorved man fik Midlerne til Istandsættelsen. Byen havde nu faaet Gasværk, og i 1862 vedtog man at indlægge Gas i forskellige Lokaler.

Skiveskydninger havde fra Selskabets Begyndelse været et meget væsentligt Led i dets Liv, men som Aartierne gik, svandt Interessen for dem blandt Medlemmerne mere og mere, og efter Midten af det 19. Aarhundrede blev det stadig vanskeligere at holde dem i Gang. Man gjorde sig store Anstrengelser for at opretholde denne gamle Tradition, men det var forgæves, og i Midten af 70'erne bestemtes det, at der skulde holdes Øvelsesskydning hver Onsdag, og det overlodes til Skytterne at bestemme, om og naar der skulde holdes Skiveskydning om Gevinster. Men denne Form for Skydning indenfor Selskabets Rammer havde overlevet sig selv, og Skydeidrætten blev taget op af de Skytteforeninger, der opstod Landet over i 1860'erne. I 1862 tilbød saaledes Skydeselskabet Skytteforeningen for Helsingør og Omegn Afbenyttelse af Selskabets Skydelinier og Skydehus, og tilkendegav derved i Virkeligheden, at det havde opgivet Skydning som Vaabenøvelse og Idræt. Fra nu af var Selskabet rent selskabeligt.

Krigen i 1864 mærkedes ikke meget i Selskabets Protokoller. Der blev hverken afholdt Fugleskydning eller faste Skiveskydninger, og man bemyndigede Dommerne til at udleje Lokalet til Lazaret, hvis Regeringen krævede det. Det var et Bevis paa Fædrelandsfølelse, for i 1853 havde man nægtet at lade Sundhedskommissionen leje Lokalet til Kolerahospital. Der blev imidlertid ikke stillet Krav om Bygningen fra Regeringens Side, hvorimod der fra Medlemsside blev rykket for Fuldførelse af den lukkede Keglebane, som en Kreds af Medlemmer Aaret forud havde faaet Lov til at opføre for Enden af Hovedbygningen, lang Vejen op til Indkørselsporten. Denne Keglebane bestod saa længe Selskabet ejede Skydebanen.

Prins Christian og Prinsesse Louise, senere Kong Christian IX og Dronning Louise, var indtraadt i Selskabet i 1855. Protokollen nævner intet om, hvad Selskabet har foretaget sig i anledning af Kong Frederik VII.s Død og Kong Christian IX.s Tronbestigelse, men Tiderne var jo, ligesom ved det forrige Tronskifte, saa alvorlige, at man næppe har kunnet foretage sig noget. I 1862 indtraadte Kronprins Frederik (senere Kong Frederik VIII) som Medlem, og i 1865 lod han sig skyde til Fuglekonge.

Aaret efter, i 1866, indtraf Selskabets 100 Aars Jubilæum. Det fejredes ved Fugleskydning den 18. Juli, ved hvilken Kronprinsen deltog som Fuglekonge. Hans kgl. Højhed blev mødt paa Banegaarden af sin Repræsentant i Selskabet, købmand W. Brammer, som var Selskabets Kasserer, og af ældste Dommer, Skrædermester L. Larsen. Paa Skydebanen modtoges han af det ældste Medlem, Købmand K. F. Marstrand, hvorefter man gik i Gang med Skydningen. Kl. 12^{1/2} spistes der Frokost, i hvilken Kronprinsen deltog. Byens elskede Lyriker, Kandidat Schütz, havde skrevet Sange for Kongen og for Dronningen, Adolph v. d. Recke en Sang for Kronprinsen, og H. P. Holst en Sang for Selskabet. Kronprinsen talte for Kongen og, som Fuglekonge, for Selskabet. Efter Frokosten fortsattes Skydningen til Kl. 3, da Kronprinsen forlod Selskabet for at aflægge Besøg paa Villa »Augusta« hos sin Moster, Prinsesse Augusta, og Kl. 4 rejste han fra Byen under Sang, Musik, og Salut fra Selskabets Kanoner, som var opstillet ud mod Jernbanelinien, den nuværende Stubbedamsvej. Festen sluttede med Vauxhall, Fyrværkeri, og et improviseret Bal. 68 Medlemmer havde deltaget i Festmaaltidet. Dommerne i Jubilæumsaaret var, foruden den nævnte L. Larsen, Fotograf C. V. Roikjer, Købmand H. P. Rasmussen og Fuldmægtig, exam. jur. J. Grässon, medens Forretningsfører Fr. Kaas var Sekretær. Samme Kaas var iøvrigt den første, der førte Protokollen med latinske Bogstaver.

Kronprins Frederiks Skive viser det danske Rigsvaaben, hvorunder paa et grønt, rødkantet Baand læses: »Givet ved det kgl. priv. Helsingørske Skydeselskabs 100de aarige Stiftelsesfest den 18. Juli 1866«. De øvrige Skiver fra denne Tidsperiode viser næsten alle Prospekter af Byen og Sundet, eller Billeder af den paagældende Fuglekonges Ejendom i Byen, og er alle af stor Interesse, ikke saa faa tillige af kunstnerisk Værdi. En række af dem er malet af Carl Buntzen.

* *
*

Der kunde endnu forefalde skarpe Stridigheder i Selskabet, og selv Fuglekongerne og Dommerne kunde komme galt af sted. I 1858 var det

endog passeret, at den »regerende« Fuglekonge, Kaptajn Werner, der var en ret stridbar Herre, blev udelukket af Selskabet for 2 Aars Kontingentrestance, og anmodedes om at tilbagelevere Kongebaandet. Og i 1866 maatte Købmand H. P. Rasmussen, der var Dommer og tidligere Fuglekonge, nedlægge sit Dommerhverv og gøre Afbigt, fordi han havde indført fremmede Søfolk i Selskabet, hvilket havde givet Anledning til en pinlig Scene. Samtidig idømtes Købmand Razga en Mulkt paa 3 Rdl., at udrede inden 8 Dage. Razga svarede med at melde sig ud, men Bestyrelsen nægtede at modtage Udmeldelsen, og excludede ham med fuld Musik. Razga har sikkert taget sig dette let; han var et fremtrædende Medlem af Øresunds Forening, hvis Formand han var ved dens Sammenslutning med Skydeselskabet, og da denne fandt Sted blev han derved automatisk fungerende Formand i det Selskab, han 24 Aar tidligere var excludedet af.

Saalænge Selskabet har haft Ejendom og Lokaler, har det haft en Beværter til at sørge for Opvartning og Beværtning til daglig og til Fest, samt for Lokalernes Pasning. Beværterespørgsmaalet havde i mange Aar voldt Vanskeligheder. Selv om Værten blev valgt ved Stemme flerhed paa en Generalforsamling, kunde han, eller hun, sjældent holde Posten i mere end nogle faa Aar, før enten Værten, eller som oftest Selskabet, blev utilfreds og sagde op. I 1849 fik man imidlertid Hr. S. E. Boysen, der havde været Dommer i Selskabet, til Vært, og han beholdt Posten lige til sin Død i 1876. I de senere Aar var der ganske vist kommet en Del Utilfredshed med ham til Orde, men ved hans 25 Aars Jubilæum i 1874 som Selskabets Beværter, og hans samtidige Guldbryllup, skænkede Selskabet ham en Frugtopsats paa Sølvfod. Efter hans Død skiftede Værtskabet atter hyppigt.

* *

*

Som før nævnt paatalte Byfogden gentagne Gange, at vildfarende Kugler, særligt fra Fugleskydningen, ramte i Banens Omegn, og i 1868 gik man derfor bort fra at skyde til Fuglen paa den gamle Maade, hvorved man skød op efter Fuglen, der var anbragt vandret i Toppen af en høj Mast. I stedet for blev Fuglen anbragt lodret paa en kort Stang, saa at Skydningen foregik horizontalt mod en bagved værende Skydevold, hvilket gav en bedre Sikkerhed mod vildfarende Kugler, i Særdeleshed da man skød fra fast Anlæg, og denne Skydemaade bevarede man, da Skydningen flyttedes ud paa Hærens Skydebaner.

Men ogsaa paa anden Maade fik man nu at gøre med Myndighederne, med hvilke man hidtil kun havde haft Forbindelse, naar man søgte

Laan. Vejen forbi Selskabets Ejendom var, efterhaanden som Trafiken tiltog, blevet for daarlig, og Selskabet besluttede at søge Forhandling med Byraadet om at faa den lukket for offentlig Kørsel. Byraadet rejste imidlertid til Gengæld Spørgsmaalet om Vedligeholdelsespligt for Vejen, og samtidig forlangte Brandkommissionen ved sin Formand, Byfoged Fleischer, indrettet en extra Udgang fra Salen. Et halvt Aar efter udbad Selskabet sig en motiveret og udførlig Kendelse for dette Krav, da man agtede at indbringe Sagen for Justitsministeriet. Byfogden blev imidlertid ingenlunde imponeret af denne Trusel; han svarede tørt, at Kendelsen var til Tjeneste, men indtil Ministeriets Afgørelse forelaa, vilde det være Selskabet forment at afholde større Forsamlinger i sine Lokaler. Saa var til Gengæld Selskabet imponeret, og en Uge efter vedtoges det at indrette den forlangte extra Udgang.

Ogsaa i Spørgsmaalet om Vejen maatte Selskabet bide i det sure Æble. Da Byraadet havde erklæret, at Vejen fra Svingelport i sydvestlig Retning forbi Skydebanen og op til Hovedvejen var Kommunen uvedkommende, blev Bestyrelsen bemyndiget til at anlægge Sag, men den gjorde ingen Brug af denne Bemyndigelse. Borgmester Wahl stillede sig nok velvilligt til Raadighed som Taler ved en Grundlovsfest i 1877 i Selskabets Have, men i Vejspørgsmaalet vilde hverken han eller Byraadet rippe sig, og Enden paa det blev, at Selskabet maatte betale 1200 kr. som Bidrag til Vejens Brolægning og Kloakering, hvorefter Kommunen overtog den. Arbejdet kostede ialt 2530 Kr. Det var dengang. – Hvorpaa Selskabet, saasnart Vejen var færdig, skyndte sig at klage til Kommunen over den, idet Vandet fra Kongevejen oversvømmede de lavt liggende Jorder i stærke Regnskyl.

Siden 1766 havde Selskabet været styret af Dommere, mellem hvem Formandspladsen gik paa Omgang, og af hvilke een afgik hvert Aar. Det var uundgaeligt, at dette i høj Grad vanskeliggjorde en fast Linie i Selskabets Ledelse, selv om man i 1840'erne var kommet ind paa lejlighedsvis at genvælge afgaaende Dommere. Noget hjalp det jo, at enkelte særligt fremtrædende Medlemmer som en Slags raadgivende Seniorer en Aarrække igennem havde en afgørende Indflydelse paa Selskabet, uden at være Dommere hele Tiden, saasom de allerede nævnte: Olrik, Rogert, Marstrand og Kirck, og i 60'erne og 70'erne Købmand W. Brammer, hvilken sidstnævnte i en Aarrække var Selskabets Kasserer, uden at være Dommer. I 1866

havde man forhøjet Dommernes Antal til 6, fra de oprindelige 4, men endelig i 1874 skred man til at tage de nødvendige Forholdsregler for at skaffe den paakrævede Kontinuitet i Ledelsen. Dommerinstitutionen afskaffedes, og i Stedet for fik man en Formand, der valgtes paa 3 Aar, og 4 Direktører, der valgtes paa 2 Aar, og af hvilke to afgik hvert Aar. Direktionen skulde af sin Midte vælge en Kasserer. Den første Formand blev Kaptajn E. v. d. Recke, og Direktørerne blev Købmand W. Brammer (Kasserer), Købmand J. P. Fejn, Kaptajn, Smedemester W. Riisberg, og Købmand Harald Jørgensen. I Glæden over Forfatningsændringen udstedtes almindelig Amnesti: En Generalforsamling vedtog at frafalde alle Mulκτη og glemme alle i Selskabet forhen begaaede Forseelser.

Selskabet fik ikke længe Glæde af sin nye Formand, Kaptajn v. d. Recke, som forøvrigt forud var ældste Dommer, thi han døde i Begyndelsen af 1879, hvorefter Købmand Harald Jørgensen valgtes til Formand. Samme Aar blev han paany Fuglekonge. Aaret efter udnævntes, som tidligere omtalt, Købmand K. F. Marstrand til Æresmedlem. Selskabet havde forøvrigt haft endnu et Æresmedlem, idet Kaptajn v. Bonfils i 1863 udnævntes til denne Værdighed. Han havde i nogle Aar spillet en ret fremtrædende Rolle i Selskabet, og været Dommer et Par Gange, men ses iøvrigt ikke at have gjort sig i særlig fremtrædende Grad fortjent til Æren.

Det kunde forøvrigt se ud, som det en Overgang havde været noget vanskeligt at faa Borgere til at lade sig skyde til Fuglekonge. I alt Fald er det paafaldende, at Konsul, Købmand F. Stilling i 1875 og Fabrikant W. Klenow, København, i 1876 optages i Selskabet paa selve Fugleskydningsdagen og derpaa strax skydes til Fuglekonger. Hændes kunde det selvfølgelig saaledes; i 1853 blev Assurance-Agent F. A. Serck Fuglekonge 4 Dage efter sin Optagelse i Selskabet, men han var aabenbart kun forbigaaende Gæst i Byen, som han fraflyttede et Par Maaneder senere, og Skive gav han heller ikke.

Ved Fugleskydningen i 1881 nedskød Tømrermester H. Schmidt Pladen for Kong Christian IX, som saaledes blev Fuglekonge. En Deputation overbragte paa Christiansborg Slot Hans Majestæt Præmien, og Proprietær Lichtenberg anmodedes om at fungere som Medlem af Bestyrelsen i Kongens Sted. Aaret efter, den 27. Juni 1882, deltog Kongen, ledsaget af Kronprinsen, i Selskabets Fugleskydning. Det var en straalende Sommerdag. En stor Modtagelse fandt Sted paa Banegaarden, en Æreport var rejst ved Porten til Skydebaneallé, og 27 Kanonskud drønedes, da Kongen betraadte Selskabets Grund. Haven var rigt flagsmykket, og Festsalen

ligesaa. Hans Majestæt deltog i Skydningen, og ved Frokosten var han Genstand for begejstret Hyldest i Tale og Sang. Under Festen spurgte Kongen efter sin gamle Kending, Løjtnant Svedstrup fra Hellebæk, Faderen til Forfatteren Alexander Svedstrup. Der blev strax sendt Bud efter ham, men da han ikke var Medlem, og derfor ikke havde Adgang til Selskabet, maatte man bede Hans Majestæt som Fuglekonge gøre ham til Æresmedlem, hvorpaa Kongen »under Brødrenes umaadelige Jubel« udnævnte »Hædersmanden, den brave Løjtnant Svedstrup« til Æresmedlem af Skydeselskabet. Svedstrup var i alle Henseender virkelig en Hædersmand, men nogen egentlig Fortjeneste af Selskabet havde han aldrig tidligere indlagt sig. Forinden Kongen forlod Skydebanen var Pladen faldet, og han afleverede derfor personlig Fuglekongeværdigheden til sin Efterfølger, Konsul Albert Kaas. Ved samme Lejlighed overleverede Kongen sin Skive, der under en Kongekrone viser et Prospekt af Fredensborg Slot.

I Juli Maaned samme Aar fejrede Selskabet sit nye Æresmedlem ved en Souper, og i December skænkede Kong Christian IX det som en Mindgave en stor, smuk Sølvpokal, som er prydet med Billeder af alle Kongerne fra Christian VII til Christian IX, samt med Mønter fra samme Tidsperiode. Endvidere er den forsynet med Emblemer og Papegøjer i Sølv, og har som Inskription: »5. Decbr. 1766« og »1881–1882«. Sammen med Prinsesse Lovisa Augustas Pokal smykker den Højbordet ved den aarlige Fugleskydningsmiddag, men er desværre ellers til daglig ikke visibel for Brødrene. – Det skal i denne Forbindelse ogsaa nævnes, at Selskabets andet Æresmedlem, Hr. K. F. Marstrand, i 1883 lod Have- og Spisestuen montere og møblere som en Gave til Selskabet.

I 1887 fik Selskabet en ny Form for Æresmedlemmer, idet det vedtoges at Byens Borgmester og Politimester ved højtidelige Lejligheder i Selskabet skulde indbydes som Æresgæster paa Selskabets Regning.

Paa Dronning Louises 70 Aars Fødselsdag overrakte en Deputation fra Selskabet paa Fredensborg Slot Hendes Majestæt en Adresse og en Buket paa 179 røde Roser i en Sølvholder, og ved Kongens 25 Aars Regeeringsjubilæum i 1888 modtog han ligeledes en Deputation fra Selskabet, ligesom man fejrede hans 70 Aars Fødselsdag samme Aar med en Fest-Dejeuner. Aaret efter, i 1889, deltog Kronprins Frederik, som Kronprinsregent under Kongens Bortrejse, i Fugleskydningen den 18. Juni, da Købmand Engelbrecht Hilligsøe blev Fuglekonge. Kronprinsen deltog i Frokosten, og ved denne Fugleskydning toges det store Gruppebillede af samtlige Fstedeltagere, som indtil for faa Aar siden var ophængt i Loka-

lerne. Ved samme Lejlighed indmeldte Hans kgl. Højhed sin Gemalinde, Kronprinsesse Louise, som Medlem af Selskabet.

* *

I Slutningen af Firserne modnedes Planerne om Indførelse af den nye Kystbane til Helsingør. Dennes Stationsterræn kom til at gaa over en Del af Selskabets Grund ned mod den gamle Strandvej, som jo blev skaa-ret over af Baneterrænet. En Del af Grunden exproprieredes, dels til Banen, og dels til den nuværende Strandvej, som anlagdes langs Banens Areal, i Fortsættelse af det gamle Stykke fra Kongevejen til Skydebaneallé, og op til Viadukten over Banen. Selskabet besluttede strax at give de her-ved indvundne Penge Ben at gaa paa. At man indfriede forskellige mindre Laan var naturligt, og at bygge en ny Skydelinie var nødvendigt, ligesaa en ny Pavillon, som nu findes tilhøjre for Porten, og er benævnt »Kasse-matterne«. Skydelinien anlagdes bag Højen, langs Vejen op til Stubbedams-vej. Mindre vel betænkt var det vist, at man gav sig til at bygge en Tilbyg-ning til Hovedbygningen. Oprindelig havde man tænkt sig en Pavillon ved den nye Vej og en Tilbygning til Værtens Bolig, men det endelige Resultat blev, at Arkitekterne Mamme og Olsens Projekt til en rød, villa-agtig Tilbygning, med Facade til den nye Vej, og uden nogensomhest stil-listisk Tilknytning til den gamle Bygning, blev antaget til Opførelse, og i Juli 1890 fik Snedkermester M. G. Christensen Arbejdet overdraget for 23.440 Kr. Bygningen blev færdig til 1891, og benyttedes til Bolig for Værten, Selskabslokaler, og Hotel-Pension. Haven blev omlagt, og den ældre Generation vil endnu huske hvor hyggelig og idyllisk den var med sine store Træer, hvilket man endnu kan faa et Indtryk af ved at betragte Sagfører Valdemar Hansens Kongeskive fra 1895, der viser et Hjørne af Hovedbygningen, set fra Haven.

I 1886 havde man overdraget Beværteren fremtidige Festarrange-ments og Udlejning for egen Regning, mod at han svarede Selskabet 400 Kr. aarlig, hvilket i 1888 udvidedes derhen, at han overtog enhver Udlej-ning mod at svare Selskabet 900 Kr. om Aaret. Selskabet havde dengang ikke selv Beværterbevilling, men benyttede paa visse Betingelser Købmand J. Brammers Bevilling. Udlejningsordningen var bekvem for Selskabet, men dens Konsekvens var, at de skiftende Værter blev de egentlige Herrer i Selskabets Ejendom, og kunde stille dertil svarende Krav, og i Slutningen af Aarhundredet var Skydebanen for Byens Bevidsthed hovedsagelig Stedet, hvor alle Slags Baller og Festligheder foregik, og hvor man kunde indlogere sig som Pensionær.

Selskabets egentlige Klubliv blev nemlig i 1890 forlagt fra Skydebanen. Allerede i 1884 havde Konsul Albert Kaas rejst Spørgsmaalet om en Sammenslutning af Skydeselskabet og Øresundsforeningen, og samtidigt med Selskabets Byggeplaner toges Sagen nu op for Alvor. Tiderne og Byens sociale Struktur havde ændret sig, Byens Industriforening havde udviklet sig til en delvis selskabelig Forening, og der var ikke længere Basis i Byen for to Foreninger som H.K.P.S.S. og Ø.F. Den 31. October 1890 vedtoges det saa paa en fælles Generalforsamling at sammenslutte de to Foreninger, saaledes at Øresunds Foreningen gik op i Skydeselskabet. Dette overtog den anden Forenings Klublokaler paa første Sal i Konsul L. Ulstrups Ejendom i Strandgade 93 – som nu indehaves af Odd Fellow Ordenen – og ligeledes gik Navnet »Klubben« i daglig Tale nu over paa Skydeselskabet, men ellers forsvandt hermed den højt ansete, 100-aarige Øresunds Forening fra Skuepladsen. Af synlige Minder om den er nu kun tilbage en Hyldest til den, et Slags Epitafium i Glas og Ramme, kalligraferet i en halv Snes forskellige Skriftarter, som endnu hænger i Selskabets Lokaler. For Kuriositetens Skyld skal dets Ordlyd anføres:

»For evig
ønskes
Selskabet
ØRESUNDS FORENING
at maatte stadigen florere
i Samdrægtighed,
Tilfredshed og Glæde
samt
at der i Selskabets Lokale maa indrømmes
en lille afsondret Plads for
det her fremsatte oprigtige Ønske
af
det næstældste Medlem (71 Aar)
Hjorth
Justitsraad, Ridder af Dannebrog og af Wasa Ordenen.
Helsingør, den 14de Juli 1861.«

Under Datoen er skrevet meget smaat: »Dagens Betydning in mente«. Det var Foreningens 70 Aars Dag. Man faar jo Mistanke om, at en Del af Formaalet med denne Hyldest var at sikre den brave Justitsraads Eftermæle, men større Aander end han har jo haft den samme Svaghed.

Sammenslutningen med Øresunds Forening satte sig dog foreløbig ogsaa Spor i Selskabets Ledelse. Dettes Formand, Købmand Harald Jørgensen, der havde Forretning paa det østre Hjørne af Stengade og Fiolgade, døde pludseligt i November 1888, hvorefter Fuglekongen, Købmand J. Brammer, fungerede som Formand indtil Generalforsamlingen i Februar 1889,

da Fabrikant J. Hagen valgtes til Formand. Hagen, hvis Datter forøvrigt er gift med Selskabets nuværende Formand*), havde en Sæbefabrik i den Ejendom, hvor nu Stengades Apotek har til Huse. Ved Sømmenslutningen bestemtes det, at han og Øresunds Forenings Formand, Købmand J. Razga af Firmaet K. F. Marstrands Efterfølger, skulde fungere som sideordnede Formænd indtil næste Generalforsamling, og at Bestyrelsen indtil da skulde bestaa af samtlige hidtidige Bestyrelsesmedlemmer i begge Foreninger. Det blev 12 ialt. Ved denne Generalforsamling valgtes Overretssagfører Holsøe, som ejede det Hansen'ske Palæ, Strandgade 95, til Formand. Næstformand blev Købmand J. Razga, Fabrikant Hagen blev Sekretær, Razgas Kompagnon, Købmand N. A. Sørensen Kasserer, Købmand F. Hilligsøe Inventardirektør, Kaptajn Schmidt Læsedirektør, og Grosserer Mads Holm Tilsynsførende med Ejendommen, medens Arrangementsvæsenet underlagdes den samlede Bestyrelse. Dette sidste var imidlertid upraktisk, og i Juni 1892 suppleredes Bestyrelsen med Direktør C. Tvede, som blev Arrangementsdirektør. Det blev 8 Bestyrelsesmedlemmer med hver sit Hverv, og Opdelingen af Hvervene bestaar uforandret til i Dag. Kun er det siden indført, at Kassereren, ene af hele Bestyrelsen, vælges direkte af Generalforsamlingen til denne Post.

Selskabet fejrede sit 125 Aars Jubilæum ved Fugleskydningen den 30. Juli 1891 ved hvilken Lejlighed Kong Christian IX lod sig repræsentere af sin Adjudant, Generalmajor v. d. Maase. I 1892 fik Selskabet Hans Majestæts Tilladelse til i Stedet for det grønne, rødkantede Kongebaand at anvende den tidligere omtalte gyldne Kæde, som var skænket af Aarets Fuglekonge, Kaptajn, Skibsreder Theo. Koch. Denne Kæde er vedvarende i Brug som Fuglekongens Værdighedstegn; dens Overlevering foregaar dog ikke mere paa Skydebanen, men derimod ved Fugleskydningsmiddagen, hvor den afgaaende Fuglekonge tager den af og hænger den om Halsen paa sin Efterfølger.

Med Aarene var der blevet Tradition for, at Fuglekongen skulde give Champagne ved Middagen paa Fugleskydningsdagen. I 1892 stillede Bestyrelsen Forslag om, at denne Pligt skulde ændres til at give Sølvgenstande til Festen, men Forslaget faldt ikke i god Jord, og blev taget tilbage. Først i 1935 lykkedes det at faa denne, ganske vist ogsaa ufornuftige, Tradition aflivet; Murermester Carl Poulsen blev den sidste »Champagnekonge«. Naa, Festivitas og Fornuft kan jo ogsaa daarligt med hinanden.

*) Nu afdøde underdirektør Vald. Jørgensen.

Officererne af Byens da ret store Garnison havde gammel Tilknytning til Skydeselskabet, som det tidligere er nævnt, og adskillige af dem har været Fuglekonger; foruden de alt nævnte saaledes Oberst Esmann i 1893, Oberst Pontoppidan i 1902, og Kronborgs sidste Kommandant, Oberst Chr. Qvist i 1924. De havde deres egen Forening, Officersforeningen paa Kronborg, og i 1899 søgte denne Optagelse »en corps« i Selskabet. Bestyrelsen anbefalede Ansøgningen, men Forslaget blev forkastet af en extraordinær Generalforsamling. Dette medførte, at Formanden, Næstformanden, Købmand Mahr, Sekretæren, Boghandler Jens Møller, og Købmand F. Hilligsøe nedlagde deres Mandater. Da Officersforeningen imidlertid herefter ønskede Sagen stillet i Bero indtil videre, lykkedes det at bevæge Holsøe, Møller og Hilligsøe til at fortsætte Resten af deres Funktionstid, og i December 1900 valgtes saa Direktør, senere Landstingsmand, C. Tvede til Formand, en Post, som han kom til at beklæde i næsten 25 Aar.

Selskabets økonomiske Forhold var nu blevet rent elendige. Driften af de to Klublokaler, Skydebanen og Lokalet i Strandgade, var altfor dyr, Værterne i Strandgade og Forpagterne paa Skydebanen skiftede ustandseligt, og man maatte forhøje Kontingentet fra 2 Kr. til 2.25 Kr. maanedligt. Det hjalp imidlertid ikke, og tilsidst maatte man tage under Overvejelse at afhænde Skydebanen. Medvirkende til denne Beslutning var ogsaa, at det, som foran nævnt, med den stærkt tiltagende Bebyggelse var uforsvarligt at vedblive med Skydningerne i Selskabets Have. I Aarene fra 1897 havde man forskellige Tilbud paa Køb af Ejendommen, men de førte ikke til noget; de fleste var for lave, og de tilfredsstillende Tilbud var ikke fra solide Købere. I Januar 1901 forelaa der saaledes 4 Forespørgsler angaaende Salg af Ejendommen, og 5 Tilbud om at leje den, men ingen af dem var helt tilfredsstillende. Men endelig den 8. Marts 1901 vedtoges det at sælge Ejendommen for 50.000 Kr. til Muremester P. A. Faarup, som agtede at udstykke den. Han solgte endnu samme Aar Hovedbygningen med den røde Tilbygning til Teknisk Selskab, som ombyggede den til Teknisk Skole, der hidtil havde haft Lokaler i Lundegade, lige over for Skolen.

Den sidste Fugleskydning paa den gamle Skydebane fandt sted den 17. Juli 1900, da Urmager Kai Høite blev Fuglekonge. Han var jo dengang en ung mand, og blev vist nærmest Fuglekonge ved et Vaadeskud. Det var ikke velset, at Selskabets Juniores saaledes opnaaede dets højeste Værdighed; da Sagfører Valdemar Hansen, Selskabets senere mangeaarige Kasserer og fra 1925 til 1930 dets Formand, i 1895 som ung Mand blev Fugle-

konge, bemærkede Borgmester, Overdommer Rosenstand saaledes indædt til ham: »Der er sgu ingen Mening i, at saadan en Flødeskæg som De skal være Fuglekonge«. Samme Rosenstand, der var en særdeles myndig Herre, havde i 1885 selv været Fuglekonge, og hans Skive er den sidste, der har delvis allegorisk Motiv. Den viser ved Foden af en Palme Retfærdighedens Symboler, paa Baggrund af et vestindisk Landskab. Rosenstand havde været Overdommer i Dansk Vestindien. Købmand N. A. Sørensen Skive fra 1882 viser den gamle Havneplads, Fabrikant Hagens Skive for 1887 viser et Prospekt af Byen, set fra den sammenskruede Is i Sundet i Isvinteren i Begyndelsen af 1888, og den Skive, som Jernskibsværftets Grundlægger, Mads Holm, gav i 1890 viser Partier fra Værftet og et nybygget Dampskib. Skiverne fra denne Tid har saa at sige alle topografiske Motiver, og Høites Skive viser meget à propos et Prospekt af Selskabets Have med Skydeporten.

Efter Salget af Skydebanen saa Selskabet sig om efter et andet Domicil, da Lokalerne paa Strandgade ikke i Længden kunde være tilfredsstillende, og den 11. December 1901 vedtoges det at købe afdøde Overlæge Hansens Gaard paa Stengade for 36.500 Kr. Huset havde tidligere været svensk Generalkonsulat, og det var her, at Marskal Bernadotte, den vordende svenske Konge Carl XIV Johan, den 19. October 1810 afsvor sin katolske Tro, for Dagen efter at gaa i Land i Helsingborg som svensk Kronprins. Herom minder et i Selskabets Lokaler ophængt Kobberstik af Bernadotte, som er skænket af Selskabets Fuglekonge i 1917, Generalkonsul Carl G. Johnson, Helsingborg. – Man besluttede at opgive Lokalet paa Strandgade og at ombygge den nye Ejendom. Stueetagen udlejes til Landmandsbanken for 3000 Kr. paa 25 Aar, og Indkørselsporten midt i Facaden blev tilmuret, medens Indgangen blev i Bygningens sydlige Ende, hvor den endnu er.*) Det var et Lejemaal, som senere blev meget ufordelagtigt for Selskabet, men dette Forhold rettedes efter Kontraktens udløb paa tilfredsstillende Vis, og Selskabet kan stadig glæde sig ved at have Banken som Lejer.***) Ejendommen blev efter endt Ombygning og Montering bogført for 80.000 Kr., og belaaet til samme Beløb. Oberst Pontoppidans Skive fra 1902 viser Selskabets Bygning efter Ibrugtagelsen, og den staar uændret til i Dag.***) Dog er Selskabets Splitflag, som oprinde-

*) Porten reetableret ved ombygningen i 1963.

**) Indtil 1963.

var anbragt dekorativt midt paa Facaden, nu relegeret til en afsides Plads i et Hjørne af Taget.

I de smukke Lokaler i den gamle Patriciergaard formede Selskabets Liv sig nu hyggeligt og festligt. Der var kun een væsentlig Mangel ved Huset: Der var ingen Plads til Salutkanonerne. Man traf derfor i 1902 den Ordning med »Marienlyst«, at Selskabet om Vinteren laante dette Etablissements Flygel, medens »Marienlyst« til Gengæld om Sommeren laante Selskabets Kanoner. Det var rart for begge Parter, men Flyglet parkerer forlængst ikke mere i Selskabet, hvorimod Kanonerne stadig er udlaant til »Marienlyst«.*) – Selskabets Bygning var jo prioriteret op til Skorstenen, hvorfor Driften var haardt anspændt, og i 1904 maatte man forhøje Kontingentet til 2.50 Kr. maanedligt, hvad det har været siden da.**)

Den 29. Januar 1906 døde Kong Christian IX. Han havde i sin lange Regeringstid stedse vist Selskabet stor Bevaagenhed, og blandt Brødrene indsamledes Bidrag til 2 Sølv-Palmegrene med Sølvsløjfe til hans Baare. Den 19. Marts havde en Deputation Foretræde for Kong Frederik VIII for at overbringe Selskabets Kondolation og Lykønskning, og den 21. Januar 1907 samtykkede Kronprins Christian, vor nuværende Konge, i at indtræde som Medlem i Selskabet.

De paafølgende Aar betegner en stille Periode i Selskabets Liv. I Aarene 1906, 1908, 1910 og 1912 holdtes der saaledes ikke Fugleskydning, fordi der ikke var fornøden Tilslutning hertil, og ogsaa Medlemstallet stagnerede paa et lavt Stade. Man forsøgte at indføre en Familieaften om Ugen, men det slog ikke rigtig an, og heller ikke Indlæggelsen af elektrisk Lys i nogle Lokaler i 1911, da Byen havde faaet Elektricitetsværk, hjalp paa Tilstanden. Forholdet var nok det, at de ærværdige Seniores i Selskabets Ledelse og deres nærmeste Kreds ikke havde altfor megen Sympati for friske Impulser.

12. Maj 1912 døde Kong Frederik VIII, og Selskabet lod henlægge en Laurbærkrans med dannebrogfarvede Baand med Inskription paa hans Baare. En tidligere Fuglekonge, Direktør Carl Christensen, havde i 1907 skænket Selskabet et stort Fotografi af Kong Frederik VIII, og i 1913 skænkede Etatsraad Carl Holten et tilsvarende af Kong Christian X.

Den 18. Januar 1913 aflagde Kong Christian Selskabet et Besøg, og ved en Sammenkomst i Solennitetssalen rettede Formanden, Direktør C. Tvede, en Tak til Majestæten, idet han mindede om, at Kongens Tipolde-

*) Siden 2. verdenskrig henstår kanonerne paa toldboden.

**) Nu 120 kr. årlig.

fader havde været Gæst i dette samme Hus. Det kongelige Besøg, der kun var kort, fandt Sted i Forbindelse med Hans Majestæts Nærværelse i Byen i anden Anledning, og Medlemstallet var da saa lille, at man for at skaffe en nogenlunde repræsentativ Forsamling, havde maattet indbyde en Del Borgere, som ikke var Medlemmer. Under disse Forhold genoptoges Forhandlingerne om Officersforeningens Optagelse i Selskabet, og denne vedtoges paa en Generalforsamling i Februar 1914. Foreningen betalte et fast Beløb i aarlig Kontingent, for hvilket dens Medlemmer havde samme Adgang til Selskabet som Brødrene, men ikke Tale- og Stemmeret paa Generalforsamlingerne. Et Medlem af Officersforeningens Bestyrelse tiltraadte Selskabets Bestyrelse.

* * *

Saa kom den første Storkrig i 1914, og som Følge af denne strøg man Fugleskydningen i samme Aar. Men næste Aar var Forholdene saa vidt afklarede, at man mente at kunne genoptage Skydningen, og Selskabets Formand, Direktør C. Tvede, blev Aarets Fuglekonge. Hans Skive viser et Exterieur fra Fabriksgaarden i hans Virksomhed, Helsingørs Spritfabrik, som i 1918 blev nedlagt, idet den gik op i De Danske Spritfabrikker. Hans Forgænger som Fuglekonge, Snedkermester Emil Nielsen, der iøvrigt skænkede Selskabet det femkantede L'hombrebord, der har sin Plads i Spillestuen, var den første Fuglekonge, hvis Skive var udskaaret i Træet; den viser forskelligt Snedkerværktøj. Der er siden kommet et Par til, Konsul Peter Svendsens fra 1933 og Ingeniør Ejner Scherffenberg-Møllers fra 1937.

Den 5. December 1916 fejrede Selskabet sit 150 Aars Jubilæum ved en stor Fest, ved hvilken Kong Christian X var Selskabets Gæst. Der var rejst Flagstænger foran Huset, som indvendigt var udsmykket med Blomster og grønne Planter. Om Formiddagen modtog Selskabets Bestyrelse gratulerende Deputationer fra Industriforeningen og fra det kgl. københavnske Skydeselskab, hvorpaa man gik til Bords, og paa Slaget 1 ankom Hans Majestæt, som derpaa deltog i Frokosten. Efter en Sang for Kongen af Læge Klubien talte Fuglekongen, Direktør Tvede, for Kongen, som udbragte en Skaal for Selskabet. Derpaa talte Næstformanden, Boghandler Jens Møller, for Fædrelandet. Redaktør J. M. Welsch talte for Selskabet og afslørede en Mindeskive med følgende Inskription:

»I Hans Majestæt Kong Christian X.s Nærværelse ophængte Brødrene denne Skive til Minde om Selskabets 150-aarige Bestaaen den 5. December 1916.«

Endvidere overrakte Welsch Hans Majestæt og samtlige øvrige Brødre som

Gave det af ham til Jubilæet forfattede Skrift: »Et Bidrag til Helsingørs kgl. privl. Skydeselskabs Historie«. Han sluttede sin Tale med et Leve for Selskabet. Efter Afsyngelsen af en Sang af Alexander Svedstrup bragte Overretssagfører Hede en Hilsen fra Det kongelige københavnske Skydeselskab og danske Broderskab, for hvilken Formanden kvitterede med et Leve for dette. Han talte endvidere for Hær og Flaade, og Kronborgs Kommandant, Oberst Lütken, takkede herfor, og udbragte et Leve for Helsingør By, for hvilket kgl. Borgmester J. Lyngbye takkede. Efter Bordet dekorerede Kongen Direktør Tvede med Sølvkorset, og gav en Kur for Brødrene og underholdt sig med disse, og han befandt sig saa vel i Selskabet, at han først forlod dette $\frac{3}{4}$ Time over den i Forvejen fastsatte Tid.

Om Aftenen var arrangeret Middag i Lokalerne for Brødrene med Damer. I denne deltog Hans kongelige Højhed Prins Axel, som samme Dag havde ladet sig optage som overordentligt Medlem af Selskabet. Direktør Tvede talte for Konge og Fædreland, og derefter for Prins Axel, som svarede med et Leve for Selskabet. Aftenen sluttede med et animeret Bal til Kl. 3. – I Anledning af Jubilæumsdagen sendte Selskabet Enkedronning Louise en Buket med Signatur, og man trakterede Beboerne i Alderdomshjemmet, Klosteret og Forsørgelsesanstalten samt Børnene i Asylet med Chokolade.

I 1917 fik Selskabet sin hidtil eneste udenlandske Fuglekonge idet Pladen nedskødes til Generalkonsul Carl G. Johnson fra Helsingborg, hvis Skive viser Sundet mellem Helsingør og Helsingborg, og en Del af disse to Byer.

Det følgende Aar holdtes igen ingen Fugleskydning, men den 2. September 1919 oplevede Selskabet en af sine største Dage idet Kong Christian X deltog i Fugleskydningen og lod sig skyde til Fuglekonge. Hans Majestæt ankom Kl. 10 til Skydebanen ved Teglstrup Hegn, hvor en talrig Kreds af Brødre, alle i Galla, var samlede, og hilstes ved sin Ankomst med Hurraraab og Salut fra Selskabets Kanoner der var hidbragt fra Marienlyst. Kongen deltog i Skydningen og nedskød venstre Vinge til Enkedronningen. Kl. 12 afbrødes Skydningen, og man kørte til Kongefrokost i Selskabets festligt udsmykkede Lokaler, hvor den afgaaende Fuglekonge, Generalkonsul Johnson, førte Hans Majestæt til Bords. Efter en Sang for Kongen af J. M. Welsch talte Fuglekongen meget smukt for Kongen, hvorefter denne svarede hjerteligt og sluttede med at drikke paa Selskabets Vel. Formanden talte for Fædrelandet, og Forpagter Harboe bragte Kongen en Hilsen fra de gamle Gardere. Det sidste var for Resten

uden for Programmet, men sligt afficerer ingenlunde den djærve Forpagter. Efter Frokosten gav Kongen Kur og overrakte Generalkonsul Johnson Ridderkorste af Dannebrog, samt udnævnte Selskabets i Anciennitet ældste Medlem, Snedkermester Emil Nielsen, og dets mangeaarige Kasserer, Sagfører Valdemar Hansen, til Riddere af Dannebrog. Ude paa Skydebanen havde Kongen overrakt Listeføreren, Stabssergent Johansen, der var Dannebrogsmænd, den kongelige Belønningsmedaille.

Kongen forlod Selskabet Kl. 2, hvorefter Brødrene kørte tilbage til Skydebanen og fortsatte Skydningen. Premierløjtnant Boeck nedskød Brystpladen til Kongen. Protokolatet om denne Fugleskydning blev Aaret efter underskrevet af Hans Majestæt personligt. – Fra denne Lejlighed stammer det store Gruppebillede af Kongen i Brødrenes Kreds, fotograferet ude paa Skydebanen, som indtil for faa Aar siden var ophængt i Lokalerne.

Paa Genforeningsdagen den 9. Juli 1920 fandt en Fest Sted i Selskabets Lokaler. Man havde indbudt de i Byen boende Veteraner fra Krigen 1864. Formanden, Direktør Tvede talte, og afslørede en Minde-skive om Genforeningen, malet af Tegnælærer F. Hansen. Den viser i en udskaaret Egekrans Dybbøl Mølle, og derunder følgende Inskription:

»I Aaret 1920, da H. M. Kong Christian X var Selskabets Fuglekonge, ophængtes denne Skive til Minde om Sønderjyllands Genforening med Moderlandet den 9. Juli«.

Den 3. September 1920 holdtes atter Fugleskydning, ved hvilken Hans Majestæt paany kom til Stede. Ogsaa denne Gang modtoges Kongen Kl. 10 paa Skydebanen med Kanonsalut, og deltog med Iver i Skydningen. Denne afbrødes Kl. 12, og man kørte til Frokost i Lokalerne, til hvilken der havde tegnet sig 60 Deltagere til den hambre Pris af 29 kr. (Ni og tyve Kroner) pr. Couvert. Som Fuglekonge præsiderede Hans Majestæt, som efter en Sang for Kongen af Læge Klubien udførte den Fuglekongen ved saadanne Lejligheder paahvilende Pligt ved at udtale: »Følgende en gammel Tradition udtaler vi vor Glæde over Kongens Nærværelse og drikker Kongens Skaal«, hvorpaa Formanden udbragte et Leve for ham. Tvede talte derefter for Kongen. Derefter afslørede Kongens Skive, der under en gylden Kongekrone viser det gamle Kongeskib »Dannebrog« til Ankers paa Helsingør Red, med Kronborg i Baggrunden. Billedet er malet af Vilh. Arnesen. Ved Overleveringen holdt Hans Majestæt en hjertevarm Tale, i hvilken han understregede, at Skiven baade viste Kronborg, som Tilknytning til Helsingør, og tillige »Dannebrog«, hvis Tilsynekomst i de sønderjyske Fjorde havde været Opfyldelsen af Sønderjydernes Drøm. Han

sluttede med et Leve for Selskabet, som efterfulgtes af begejstrede Klapsalver fra Brødrene.

Efter en Sang af Tegnelærer F. Hansen takkede Formanden for den kongelige Skive og talte for Kongen som afgaaende Fuglekonge og Forpagter Harboe takkede Kongen for Minderne fra Genforeningsdagen hvorefter Hans Majestæt bød Velbekomme. Kongen gav derefter Kur for Brødrene, og dekorerede det nu i Anciennitet ældste Medlem, Købmand Fr. Hilligsøe, og Selskabets Revisor, Raadmand, Redaktør J. M. Welsch, med Ridderkorset af Dannebrog, og Selskabets Incassator igennem 39 Aar, Frøken Sophie Poulsen, med den kgl. Belønningsmedaille i Sølv. Hun var den første Kvinde i Selskabet, som Kongen personlig dekorerede i Helsingør. Kl. 2 forlod Hans Majestæt Selskabet, og derefter kørte Brødrene tilbage til Skydebanerne og genoptog Skydningen, ved hvilken Redaktør J. M. Welsch blev Fuglekonge. Han var mangeaarig Revisor i Selskabet og Dirigent ved dets Generalforsamlinger, og indtog bag Kulisserne en lignende Stilling som Olrik, Rogert og Kirck tidligere. Dagen sluttede med en Herremiddag.

Om begge disse Fugleskydninger, ved hvilke Kongen havde været til Stede, affattede Selskabets Sekretær, Driftsbestyrer Schwensen ved Hornbækbanen, en meget udførlig og af svulmende Prosalyrik baaret Beretning til Protokollen.

Den 26. September 1920 fyldte Kong Christian 50 Aar, ved hvilken Lejlighed Selskabet sendte ham en Lykønskingsadresse, og herpaa modtoges følgende Svarskrivelse, signeret af Hans Majestæt personlig:

»Med hjertelig Tak for den smukke Lykønskingsadresse, som Helsingør kongelige privilegerede Skydeselskab har sendt mig i Anledning af min halvtredsaarige Fødselsdag, udtaler jeg min varmeste Paaskønnelse af den trofaste Hengivenhed, De ved denne Lejlighed som saa ofte tidligere har lagt for Dagen.

Christian R.«

Denne kongelige Skrivelse er i Glas og Ramme ophængt i Selskabets Lokaler, hvor ogsaa hænger et stort Fotografi af Kong Christian paa den hvide Hest, paa hvilken han red ind i Sønderjylland ved Genforeningen. Billedet, der er forsynet med Kongens egenhændige Dedikation, er en Gave fra Hans Majestæt.

* *
*

I 1919 og 1920 havde Efterkrigstidens voldsomme Prisstigninger sat ind for fuld Kraft, og Selskabets Økonomi kom ud for en meget alvorlig

Krise. Man drøftede baade at sælge Ejendommen og at forhøje Kontingentet, men gik dog tilsidst den Vej at optage yderligere Laan, og ved Generalforsamlingen i 1921 foreslog man Brødrene at gaa med til en frivillig Kontingentforhøjelse i 15 Maaneder for at faa Underskuddet dækket. Der kom paa denne Maade 1500 Kr. ind, og da Prisfaldet samtidig satte ind, lykkedes det Selskabet at staa Krisen igennem.

Ogsaa i Huset paa Stengade havde man siden Indflytningen haft stedse skiftende Værter; 4 Aar for hver var i Reglen Maximum. Men den 1. October 1920 tiltraadte Frøken Eline Pedersen som Vært, og dermed kom der Orden i Forholdet. Ikke blot klarede Frk. Pedersen alle Arrangementer med Bravour, men ved Indførelse af Pension for Medlemmer i den daglige Spisestue skabtes der en lille, fast Stab af Medlemmer, som daglig færdedes i Lokalerne og skabte Liv i dem, og som igen Aarene har været en stadig Kilde til Medlemsforøgelse. Selskabet har kunnet glæde sig ved Frk. Pedersens Værtskab uafbrudt siden hendes Tiltræden i 1920.

Endvidere kom der i Aarene efter 1920 flere yngre Medlemmer ind i Bestyrelsen, heriblandt Købmand N. H. Vejby-Nielsen, som blev Arrangementsdirektør, som med friskt Initiativ bragte Liv i Selskabets daglige Tilværelse og dets Festligheder, hvorved Interessen for det genvaktes i Byen, og man naaede op paa et Medlemstal omkring 165, som har holdt sig siden. I 1922 blev Bevillingsforholdet endelig bragt i Orden, idet Selskabet fik egen Beværterbevilling.

Til Kongeparrets Sølvbryllup var Selskabets Gave et Maleri af Vilh. Arnesen, visende Kongeskibet »Dannebrog« under Damp i Sundet Syd for Kronborg. Den kongelige Takskrivelse herfor er ligeledes ophængt i Selskabets Lokaler.

Ved Generalforsamlingen i 1925 trak Selskabets Formand, Landstingsmand, Direktør C. Tvede, sig tilbage, og en extraordinær Generalforsamling den 23. Marts s. A. udnævnte ham til Æresmedlem. Han havde da været Formand i over 24 Aar, og havde haft overordentlig stor Betydning for Selskabet. Han begyndte sin Formandstid med det store Arbejde med Overtagelse og Indretning af Selskabets nuværende Bygning, og det skyldes i første Række hans store Interesse for Selskabet og hans personlige Arbejde og økonomiske Ofre, at det lykkedes at føre det heldigt gennem Krigs- og Efterkrigstidens vanskelige Aar. Han var, som den nuværende Formand*) udtalte i sin Mindetale over ham et lysende Eksempel paa en god Broder i Selskabet og en god Borger i vor By. I mange Aar dannede

*) Nu afdøde underdirektør Vald. Jørgensen.

han sammen med Redaktør Welsch, Havnemester Hagen og Læsedirektøren, Læge Gilbert Hansen, et fast Spilleparti, som normalt mødtes hver Hverdag Aften Kl. 6 i Selskabets Lokaler, og dette Spillebord forevigedes kort før Tvedes Død i 1931. Billedet hænger nu i Spillestuen. – Et andet mange aarigt, fast Spilleparti bestod af Sagfører V. Hansen, Direktør J. C. Brammer, Oberstløjtnant C. M. Appeldorn, Gartner Sophus Dithmer og Direktør Carl Christensen, til hvis fortrinsvise Brug det omtalte femkantede L'hombrebord blev skænket Selskabet.

I 1926 havde Selskabet det store Held, at dets Lodseddel i Klasse-lotteriet kom ud med sidst udtrukne Nummer i 6. Trækning og altsaa fik Præmien paa 50.000 Kr., hvoraf Selskabet fik en Fjerdedel. Pengene benyttedes til Indfrielse af den sidste Prioritet, Betaling af en Del løs Gæld, Maling af Ejendommens Facade og forskellige Reparationer, samt til at yde et Bidrag paa 200 Kr. til den Mindebrønd, som rejstes paa Torvet i Anledning af Byens 500 Aars Jubilæum samme Aar.

Kortspillet har altid floreret i Selskabet, til Tider saa meget, at det har givet Anledning til Gisninger om, hvorvidt Selskabets Initialer ikke rettelig betød »Helsingørs kongelige privilegerede Spille Selskab«. Allerede i 1856 maatte man vedtage, at Kortspil ikke maatte finde Sted i visse af Selskabets Lokaler, og Lovene har den Dag i Dag en Passus om, at der ikke maa finde noget Slags Spil Sted i Lokalerne, mens Generalforsamlingen staar paa. Det kan næppe fragaas, at de faste Kortspillere, som ganske vist ogsaa bar det daglige Liv i Selskabet, i de tre første Aartier af det 20. Aarhundrede havde en i Forhold til Medlemstallet uforholdsmæssig stor Indflydelse paa Ledelsen af Selskabet, hvorved dettes Liv maaske nok prægedes lidt mere af Hensynet til Spillepartierne, end helt rimeligt var. Efterhaanden som Selskabets Medlemsstab forøgedes i Tyverne, og de yngre og ikke-kortspillende Medlemmer blev repræsenteret i Bestyrelsen, voksede en vis Opposition frem, og dette resulterede i, at en ekstraordinær Generalforsamling i Juli 1930 valgte en ny Bestyrelse, i hvilken kun 3 af de hidtidige Medlemmer fik Sæde. Selskabets Kasserer, Sagfører Valdemar Hansen, havde efter Direktør Tvedes Fratræden i 1925 afløst ham som Formand. Ved dette Valg maatte han bide i Græsset, og han afløstes som Formand af Administrator paa Kuranstalten »Montebello«, Kaptajn N. E. Volkersen.

Den nye Ledelse kom til at betyde en Fornyelse af Selskabets Liv og ogsaa dets Lokaler. Generalforsamlingen i Foraaret 1930 havde ændret Lovene, saa at Medlemmernes Damer nu havde Adgang til Lokalerne til

enhver Tid, medens de tidligere kun kunde komme der til Festerne og en enkelt Aften ugentlig. Nu fik de ogsaa Adgang til at deltage i Fugleskydningsmiddagen, som hidtil havde været en ren Herremiddag, og af Herreafternerne er derefter kun tilbage det aarlige Pøsegilde i November-December og Fællesspisningen i Forbindelse med den aarlige Generalforsamling. Selskabets Festligheder henlagdes fortrinsvis til Lørdag Aften, som tidligere havde været sakrosankt af Hensyn til Kortspillet. Der byttedes om paa Billardstuen og det store Læseværelse, saa at Klublokalerne kom til at danne mere af en Enhed ved selskabelige Lejligheder, og Aar efter andet blev Lokalerne istandsat, moderniseret og møbleret med tidssvarende Møbler, ligesom der lagdes Parketgulv overalt, hovedsagelig ved Bidrag fra de forskellige Fuglekonger og for Salens Vedkommende ved frivillige Bidrag fra Brødrene, indtil Selskabets Lokaler i Dag fremtræder saa lyse og hyggelige, som selv en kræsen Smag kan forlange det. Æren for Udførelsen heraf har i første Række den Tilsynsførende med Ejendommen, Arkitekt V. Drosted. Ved Selskabets tidligere Formand, Sagfører V. Hansens Død i 1938 testamenterede han Selskabet en pragtfuld Mahognisofa fra Sundtoldstiden, som nu staar i det store Læseværelse.*)

I 1933 optoges Hans kgl. Højhed Prins Peter af Danmark og Grækenland, som da var Elev paa Fodfolkets Kornetskole paa Kronborg, som overordentligt Medlem af Selskabet.

Ved Kong Christians 60 Aars Fødselsdag i 1930 skænkede Selskabet ham en Gengivelse af Krigsraad Petersens Skive fra 1832 med Øresunds Toldkammer, og da Hans Majestæt i 1937 fejrede sit 25-aarige Regeringsjubilæum var Selskabets Gave en af de gamle Fugleskydningsbøsser.

Fra Begyndelsen af Tyverne havde aarlig et Antal af Eleverne paa Kornetskolen søgt Optagelse som Brødre i Selskabet, saalænge deres Ophold paa Skolen varede. Det var et Forhold, som var til Glæde for begge Parter, og ved en Audiens efter Prins Peters Optagelse udtalte Hans Majestæt overfor Formanden sin Glæde over, at en Del af de unge Mennesker paa Skolen saaledes havde et hyggeligt Tilflugtssted i Byen. Fra 1936 indtog imidlertid Kornetskolens daværende Chef, som tillige var Formand for Officersforeningen, det Standpunkt, at han ikke ønskede nogle af sine Elever optaget i Selskabet. Det affødte stærk Irritation blandt dettes Medlemmer, hvilket resulterede i en vis Animositet mod Officersforeningen, og paa Generalforsamlingen i 1937 vedtoges et Krav til Bestyrelsen om at

*) Indtil 1959.

søge denne Forenings Kontingent væsentligt forhøjet. Følgen heraf blev, at Officersforeningen udmeldte sig af Selskabet pr. 1. Januar 1938.

De senere Aar*) har iøvrigt ikke frembudt større Begivenheder i Selskabets Liv. En Række ansete Borgere har været Fuglekonger, og den nuværende Fuglekonge er Direktør for »Marienlyst« C. C. Klestrup, som blev Fuglekonge i 1938. Paa Grund af den anden Storkrigs Udbrud blev den til Efteraaret 1939 berammede Fugleskydning afløst, og efter den 9. April 1940 har man naturligvis ikke ønsket at afholde Fugleskydning paa de militære Skydebaner. Direktør Klestrup fungerer derfor, til samtlige Brødres store Glæde, nu paa fjerde Aar som Fuglekonge, hvilket er uden Fortilfælde i Selskabets Annaler.

Som tidligere nævnt bortfaldt Fuglekongernes traditionsmæssige Pligt til at give Champagne ved Fugleskydningsmiddagen i 1935, og Fuglekongerne har derefter i Stedet for bidraget paa forskellig Maade til Lokalerne Montering og Forskønnelse, og derved fulgt det Eksempel, der er givet af Bestyrelsens Medlemmer. Lokalerne er i Dag følgende: Forstuen, Billardværelset, den lille Læsestue, Salonen, den store Læsestue, Spilleværelset, den daglige Spisestue, Buffetten, og Solennitets- og Festsalen. Denne sidste er smykket med de af Dommerne og Fuglekongerne skænkede Skiver paa alle Vægge, og er en særdeles smuk Sal. Ogsaa i den daglige Spisestue, i Spilleværelset og til Dels i Salonen og den lille Læsestue er Væggene prydet med Skiver. I Spilleværelset hænger tillige Billeder af Kongerne Christian IX, Frederik VIII og Christian X, i den store Læsestue Billeder af en Række af Selskabets Fuglekonger. I Salonen hænger Maleriet af Kong Frederik VI og Fotografiet af Kong Christian X, og i den lille Læsestue Maleriet af Læge de Meza og Billeder af to af Selskabets Formænd, Direktør C. Tvede og Kaptajn N. E. Volkersen. Enderlig hænger i Billardstuen Billeder af forskellige Fuglekonger og det tidligere omtalte Epitafium for Øresunds Forening.

Selskabets smukke Lokaler er aabne for Brødrene og deres Damer fra Kl. 9 til Kl. 22 paa alle Ugens Dage, til Ophold i de hyggelige Saloner og Læseværelser, hvor en Række Dagblade og illustrerede Tidsskrifter er fremlagt, til Konversation, og til Kort- og Billardspil, ligesom Servering finder Sted. I Efteraaret 1941 er stiftet en Bridgeklub indenfor Selskabets Rammer. Selskabet havde i tidligere Aar en Bogsamling, af hvilken Medlemmerne kunde hjemlaane Bøger, men efter Nordsjællands Centralbiblioteks Oprettelse og den dermed følgende lette Adgang til Boglaan af en

*) NB! De følgende 3 sider omhandler forholdene som de var i årene omkring 1941.

søge denne Forenings Kontingent væsentligt forhøjet. Følgen heraf blev, at Officersforeningen udmeldte sig af Selskabet pr. 1. Januar 1938.

De senere Aar*) har iøvrigt ikke frembudt større Begivenheder i Selskabets Liv. En Række ansete Borgere har været Fuglekonger, og den nuværende Fuglekonge er Direktør for »Marienlyst« C. C. Klestrup, som blev Fuglekonge i 1938. Paa Grund af den anden Storkrigs Udbrud blev den til Efteraaret 1939 berammede Fugleskydning aflyst, og efter den 9. April 1940 har man naturligvis ikke ønsket at afholde Fugleskydning paa de militære Skydebaner. Direktør Klestrup fungerer derfor, til samtlige Brødres store Glæde, nu paa fjerde Aar som Fuglekonge, hvilket er uden Fortilfælde i Selskabets Annaler.

Som tidligere nævnt bortfaldt Fuglekongernes traditionsmæssige Pligt til at give Champagne ved Fugleskydningsmiddagen i 1935, og Fuglekongerne har derefter i Stedet for bidraget paa forskellig Maade til Lokalerne Montering og Forskønnelse, og derved fulgt det Eksempel, der er givet af Bestyrelsens Medlemmer. Lokalerne er i Dag følgende: Forstuen, Billardværelset, den lille Læsestue, Salonen, den store Læsestue, Spilleværelset, den daglige Spisestue, Buffetten, og Solennitets- og Festsalen. Denne sidste er smykket med de af Dommerne og Fuglekongerne skænkede Skiver paa alle Vægge, og er en særdeles smuk Sal. Ogsaa i den daglige Spisestue, i Spilleværelset og til Dels i Salonen og den lille Læsestue er Væggene prydet med Skiver. I Spilleværelset hænger tillige Billeder af Kongerne Christian IX, Frederik VIII og Christian X, i den store Læsestue Billeder af en Række af Selskabets Fuglekonger. I Salonen hænger Maleriet af Kong Frederik VI og Fotografiet af Kong Christian X, og i den lille Læsestue Maleriet af Læge de Meza og Billeder af to af Selskabets Formænd, Direktør C. Tvede og Kaptajn N. E. Volkersen. Enderlig hænger i Billardstuen Billeder af forskellige Fuglekonger og det tidligere omtalte Epitafium for Øresunds Forening.

Selskabets smukke Lokaler er aabne for Brødrene og deres Damer fra Kl. 9 til Kl. 22 paa alle Ugens Dage, til Ophold i de hyggelige Saloner og Læseværelser, hvor en Række Dagblade og illustrerede Tidsskrifter er fremlagt, til Konversation, og til Kort- og Billardspil, ligesom Servering finder Sted. I Efteraaret 1941 er stiftet en Bridgeklub indenfor Selskabets Rammer. Selskabet havde i tidligere Aar en Bogsamling, af hvilken Medlemmerne kunde hjemlaane Bøger, men efter Nordsjællands Centralbiblioteks Oprettelse og den dermed følgende lette Adgang til Boglaan af en

*) NB! De følgende 3 sider omhandler forholdene som de var i årene omkring 1941.

langt større Samling, samtidig med at Byens Boghandlers Læsekredse fik en betydelig Renæssance, svandt Interessen for Selskabets Bogsamling saa stærkt, at den afhændedes i 1930. I Aarets Løb arrangeres der i Reglen en Række Festligheder, f. Ex. musikalske Underholdninger, tvangfri Aftensammenkomster med Dans, Skiveskydning i Festsalen, lejlighedsvis Andespil, og som aarligt tilbagevendende Fester et Fastelavnsbal, et Pøsegilde, og – normalt – Kongefugleskydningen.

Denne sidste indledes ordentligvis med en Frokost i Selskabets Lokaler Kl. 12, hvorefter Brødrene kører ud til Skydebanen og skyder til Papegøjen. I tidligere Tider mødte Skytterne til Skydningen i Gala fra Morgenstunden, men denne Paaklædning er særdeles uhensigtsmæssig paa de militære Skydebaner, hvor der skydes i det Frie paa en græsklædt Bane, som jævnlig er regnvaad, og Skytterne møder derfor nu i hvad man nærmest kan kalde feltmæssig Paaklædning. Indtil for faa Aar siden skød man med tre gamle og meget tunge Forladebøsser med Snelle, men siden er man gaaet over til at skyde med Militærgeværer. Da Fugleskydningsmiddagen, til hvilken man stadig møder i Gala, begynder Kl. 18, og Skytterne skal have Tid til at klæde sig om, skal Skydningen helst være tilendebragt inden Kl. 17. Trækker det derfor længe ud, inden Pladen falder, flyttes Fuglen lidt efter lidt nærmere til Skytterne, indtil det forønskede Resultat er opnaaet. – Under Skydningen er der rejst et Serveringstelt paa Skydepladsen, i hvilket Skytterne kan vederkvæge sig, dog under Iagttagelse af den gamle Conventions Art. 6, der stadig staaer ved Magt. – Kun een Gang i Selskabets Historie har Fugleskydningen ikke fundet Sted paa en Skydebanc, nemlig i 1909, da Etatsraad Carl Holten blev Fuglekonge. Den foregik da paa »Marienlyst«, hvor Skydestandpladsen var ved Tepavillonen og Fuglen var opstillet i Strandkanten, saa at man skød ud over Vandet. Ogsaa Fugleskydningsmiddagen fandt Sted paa »Marienlyst«.

* *

Kaptajn N. E. Volkersen, der i 1930 afløste Sagfører Valdemar Hansen som Selskabets Formand, afgik pludselig ved Døden Nytaarsaften 1932 under en Fest paa »Montebello«. Han var overordentlig afholdt i alle Kredse blandt Brødrene, og hans Bortgang var en stor Sorg for Selskabet. Som hans Efterfølger som Formand valgtes den hidtidige Næstformand, Underdirektør *Valdemar Jørgensen* fra Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri, der havde været Fuglekonge i 1930, og hvis Skive viser et Prospekt af Værftet. I Underdirektør Jørgensen fik Selskabet den bedst tænkelige

Formand, som med en enestaaende Interesse for alt Selskabet vedrørende har helliget sig dets Tarv, og som uden Forklejnelse for nogen anden har Hovedærcn for Selskabets smukke Stilling i Dag. Den øvrige nuværende Bcstyrelse bestaar af Textilfabrikant *Georg Pedersen*, som Næstformand, Stadssekretær *Ulrik Hansen* som Kasserer, Landsretssagfører *Harald Linde* som Sekretær, Overlæge *Aage Sennels* som Læsedirektør, Landsretssagfører *Hugo Engelstoft* som Inventariedirektør, Arkitekt *Volmar Drosted* som Tilsynsførende med Ejendommen, og ikke mindst Købmand *Ove Brammer* som Arrangementsdirektør og Mester for de vellykkede Festligheder, der med passende Mellemrum samler Medlemmerne og deres Damer i Selskabets Lokaler. Ballotationskomitéen bestaar af Møllejejer V. B. Qvistgaard, Rektor V. A. C. Jensen, Tømremester L. Søegaard, Konsul, Groscerer G. E. Olsen og Smedemester J. P. Poulsen, medens en Plads i Øjeblikket staa ledig; Revisorer er Overretssagfører J. Gottlieb og Raadmand, Bogholder B. J. Lerche. Hvervet som Selskabets Decisor er en Ærespost for dets ærværdige Seniores. Af de senere Aartiers Decisorer kan nævnes Kommandør Bardenfleth, Købmand Fr. Hilligsøe, Direktør J. C. Brammer, Havnemester F. Hagen, og den sidst valgte, Postkontrollør Kofod, som afgik ved Døden i Forsommeren 1941, hvorfor Posten i Øjeblikket staa ubesat.

Vort gamle Selskab har da nu bestaaet i 175 Aar som en Institution, i hvilken Byens Borgere har mødtes i broderlig Samdrægtighed, i idrætslig Kappesrid, og i dagligt Samvær som i festligt Lag. Fra Væggene i dets Lokaler taler de henfarne Slægter til os i Dag om Mænd, der i Troskab og Hengivenhed overfor deres Konge, i Kærlighed til deres Land og deres By, samledes i dette Selskab for at pleje dén danske Borgeraand, der, indblæst det Pust fra de store Have, som følger med vor Bys Verdensnavn, altid har kendetegnet Sø- og Handelsstaden Helsingør. Fra Enevældens Konge Christian VII til Folkets Konge Christian X har de danske Kongers Gunst kastet Glans over Selskabet. I gode som i onde Aar har dets Brødre i Fortrøstning lagt deres Anpart af Danmarks Skæbne i Kongens Haand. Maatte det da forundes Kong Christian X at forme vor Skæbne til Frihed, Lykke og Fred! Maatte Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskab bestaa i sene Tider i et frit, dansk Land som Samlingssted for godt Borgersind i Helsingør!

B. J. Lerche.

Si Kristiani den,
 Nverende, at Guds Naade, Son
 og til Raamant og Konge, Kr.
 Christiano og Gudsne, Gunking ind
 Provrig, Gøstun, Nordmann og
 Sultunskun, Gnera ind Ostindosag
 og Salumngent, i Givom alle tatten
 hest, at deksom for de allennishen,
 vængst en blæve kufagt, og begrind
 vængst allennishen Confirmation
 paa vstam, Lærem inullum det ind
 vord hælter Hævinger vængst Gysk, Pl.
 plad og tterk Convention, Gysk ind
 vstam vurd, vaband:

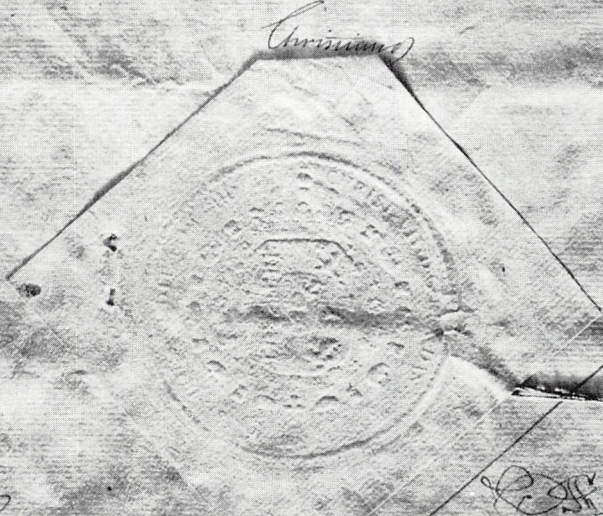
1^o Article.

Vth Compagnie skal bdrage af alle
 in Bongerum og Bongerum Indvann,
 en, som frimelic faar plud, og Junh.
 ten ind Subscription vængst tegne som
 bdrangion Interessentere af den vængst
 trode Gysning, og vstam veng an
 ind vurd vrd, vagn vstam vrd Gysk.
 bafun, vstam vrd som Interessentere
 vængst vstam vrd at vstam vrd Com.
 pagniets Reqvistere vængst vrd, in Ten
 Rignadew, og skal vstam vrd

1. side af den kgl. konfirmation af selskabets konvention.

vns, allernædigst som Confir-
 met og sendt det, naar som
 Confirmeret og, da det, i. Jorden
 der alle de første freidigt,
 fra den kong, som, naar at sin,
 den alle vi nogen maade kon.
 kong at giöm, iusku kon hylest
 og hulest. Iint paa kont
 det Christiansborg, i den kongens
 Residence paa Sildbenkavn, d. 12. Decbr
 1766.

Under Vor Kongelige Haandeg. Signet



Confirmation paa den af vider. Com.
 pagniet i den Helsingøer amt og den
 kong og den kong.

Sidste side af konfirmationen med kongens underskrift og segl.

1941-1966

Broder Lerches skrift er især i slutningen præget af tiden, hvori det er skrevet. Hitler stod på sin magts tinde, Stalingrad og El Alamein var endnu kun stednavne, og der var visselig ingen grund til at se med optimisme på fremtiden.

Også i selskabets protokoller og regnskaber fra denne tid støder man stadig på vidnesbyrd om krig og restriktioner. Allerede den 31. august 1939 drøftede bestyrelsen problemer vedrørende mørklægning og samtidig måtte man erkende, at tiden ikke var således, at man kunne afholde årets fugleskydning.

Ved generalforsamling i marts 1940 var man inde på tanken om at foranstalte skydeøvelser og dermed vende tilbage til selskabets helt oprindelige formål.

Men hovedsagelig er det de mere materielle problemer, der omtales. Den 6. januar 1941 »er der kun brændsel til 14 dage«, og i det hele taget er det opvarmningen og de stadig stigende brændselspriser, som giver anledning til bekymring. Og ikke uden grund. I 1937–38 kostede opvarmningen selskabet ca. kr. 1200,-, i 1946–47 ca. kr. 7000,- eller mere end kontingentindtægten. Til sammenligning tjener at udgifterne nu er omkring kr. 4000,- årligt. Det lykkedes ikke i større omfang at forøge indtægterne, og først i 1945 vovede man at gennemføre en beskeden kontingentforhøjelse, den første i 41 år, fra 2 kr 50 øre til 3 kr. månedlig.

For yngre brødre kan det måske lyde besynderligt, at bestyrelsen den 12. januar 1946 måtte gøre anskaffelsen af en bonemaskine betinget af »at en sådan kan fås«, eller at arrangementsdirektøren ved fugleskydningen i

1945, hvor der til maden serveredes øl og snaps fortjente »megen anerkendelse for hans store arbejde med fremskaffelsen af vine og spirituosa«

Medens disse år således bød på mange praktiske og økonomiske vanskeligheder, blomstrede livet i selskabet op. Adspredelser var der ikke mange af, og blot en rejse til Jylland var en besværlig og alt andet en fornøjelig affære.

I det daglige var det stadig de 10–20 pensionærer, der gav liv i selskabet. Efter frokost og middag når kaffen blev drukket i den store dagligstue, drøftedes verdenssituationen og byens daglige liv. Mange er de brødre, der på denne måde har tilbragt hyggelige timer, men blandt frk. Eline Petersens pensionærer er der dog enkelte, der står særlig tydeligt i erindringen.

Der var først og fremmest de tre inkarnerede ungarke, selskabets daværende kasserer og senere decisor, stadssekretær Ulrik Hansen, repræsentant Asger Schrøder, der dog senere blev gift, og kontorist på politikontoret Aage Svendsen.

Disse tre så nok på livet under såre forskellige synsvinkler, og mange var derfor de muligheder, de havde for at smådrille hinanden. Som regel nåede de dog at blive enige om, at tiden var inde til en »kommandørbitter«.

Denne særegne drik, opkaldt efter kommandør Bardenfleth, har ofte dannet indledning til små improviserede festligheder. Opskriften, der derfor ikke bør gå i glemmebogen, er således:

2 dele portvin, 1 del cognac, 1 godt stænk Angostura.

Alderspræsidenten ved bordet var afdøde købmand Vejby-Nielsens moder, i daglig tale kun kaldet »Bedste« – hun boede mange år i en stue på 2. sal og flyttede først ca. 90 år gammel, fordi pensionatet blev nedlagt.

Men ellers var pensionærerne et skiftende, men altid hyggeligt selskab af unge og yngre ungarke af begge køn, jævnlige suppleret med brødre, som til deres større eller mindre glæde var græsenkemænd nogle dage.

Som en slags erstatning for den aflyste kongefugleskydning i 1939 arrangeredes for første gang i selskabets historie et »andespil«, i protokollen anført med understregning og citationstegn, vel nok fordi man har ment, at selve ordet havde en lidt odiøs klang. Ikke desto mindre blev det en succes, som hvert år siden er gentaget med held og – i modsætning til alle andre andespil – stort underskud.

I marts 1940 opførtes en revy. Det var lykkedes forfatterne, brødrene Lerche, Engelstoft og Berning, i løbet af 2 timer at få omtalt 53 af selskabets brødre. Revyen var en overvældende succes, den festlighed som hidtil

har samlet det største antal deltagere, nemlig 193, som det på en eller anden måde lykkedes at skaffe plads til i salen.

Ved en sammenkomst med damer den 26. september 1940 markerede man kong Christian d. X's 70-års fødselsdag, og den 5. december 1941 fejredes selskabets 175-års jubilæum med middag under stilfærdige former, men besættelsen og restriktionerne satte naturligvis en stopper for større festligheder. Man mødtes dog adskillige gange i vinterens løb i selskabet, hvor der var sørget for underholdning, foredrag eller sang, undertiden med efterfølgende dans.

Om sommeren arrangeredes »skovture« med eller uden damer. Om en af disse ture, en mande- og kegletur til »Store Kro« – går der endnu fraspagn, idet den skal have været ganske særlig vellykket, muligvis fordi arrangementsdirektøren, der var ny i faget, havde ventet langt flere deltagere, end der kom – og havde »provianteret« derefter. En af deltagerne, der foretrak at gå hjem, skal være nået Hørsholm, inden han blev klar over, at kursen var gal.

Men ellers var det kortspillet, som i endnu højere grad end sædvanligt prægede selskabet. Faste partier spillede to gange om ugen, og i 1941 blev der stiftet en selvstændig bridge-klub indenfor selskabets rammer. Dette havde nok sin andel i, at antallet af brødre steg fra 165 i 1938 til ca. 225 i 1946, det hidtil største antal. Klubben samlede ca. 40 medlemmer een gang om ugen og deltog også i forskellige turneringer, men afgik i løbet af nogle år ved en stille død.

Endelig efter befrielsen kunne selskabet atter begynde at indstille sig på et normalt liv, og den 16. september 1945 kunne fuglekongen, direktør C. C. Klestrup, afslutte sin 7-årige regeringstid og lægge kæden om halsen på sin efterfølger, fabrikant Georg Pedersen.

Da lokalerne skulle lukkes kl. 22, og da brødrene jo gerne skulle have en dag ud af det, var fugleskydningen henlagt til en søndag. Skydningen begyndte tidligt, og kl. 13 mødtes man med damer til frokost. Traktementet bestod af »en sildeanretning, derefter lidt fisk og kød, alt med øl og snaps« og senere en osteinretning. Kl. 16.30 begyndte dansen – formentlig den eneste gang, hvor brødrene har haft lejlighed til at danse i kjole og hvidt ved højlys dag. Kl. 22 gik man hjem, for de flestes vedkommende for at fortsætte privat til hen på morgenstunden.

I 1947 afgik kong Christian d. X ved døden, og samme år indvilligede Hans Majestæt kong Frederik d. IX i at indtræde som overordentligt med-

lem i selskabet. Kabinetssekretariatets skrivelse herom er dateret den 26. november 1947.

Det forudgående andragende sluttede således:

» . . . skal vi tillade os at bemærke, at vi naturligvis alene andrager om at Hans Majestæt Kongen vil indtræde i Selskabet, men ikke drister os til at anmode om eller forventer at Allerhøjstamme i så fald også vil aflægge det et Besøg, omend vi selvsagt ikke kunne tænke os en større Ære for Selskabet.«

Der gik dog kun 3 år, inden man »dristede sig« og kongen lovede da ikke alene at påtage sig hvervet som selskabets fuglekonge, men også at deltage i skydningen, som fandt sted på den gamle konges fødselsdag den 26. september 1950.

Det nedsatte arrangementsudvalg havde ordnet alt på bedste måde – dog havde man glemt at træffe de fornødne aftaler om vejret. Dette var ved et tidligere kongebesøg, den 2. september 1919, således, muligvis set gennem et lidt lyrisk temperament:

»Solen bagede og Fuglene sang, og alle Jordens vidunderlige Blomster og Buske og Træer, som næsten havde glemt, hvad Sollys og Solglans var, insugede i dybe Drag den vidunderlige Dags uendelige Rigdom.«

I 1950 havde piben en ganske anden lyd:

»En strid regn den forudgående nat og hele dagen igennem havde gjort eksercerpladsen til et ælte. Det var umuligt at forcere pladsen fra den sædvanlige indkørsel . . . og jordbunden i teltet var med et mildt udtryk fugtig. Natten mellem den 25. og 26. september blev ikke mindre fugtig . . .«

Det holdt dog tørvejr under selve skydningen, og denne afvikledes ganske efter traditionerne. Selv om fuglen som sædvanlig var sejlivet, lykkedes det dog ved det 335. skud at få brystpladen skudt ned, således at formanden kunne udbringe et leve for det kommende års fuglekonge, Hans Majestæt kong Frederik d. IX.

Også ved den efterfølgende frokost overholdtes traditionerne nøje. Den afgående fuglekonge, politimester Wineken, søgte dog at fravige disse. I slutningen af sin tale bad han kongen selv hænge kæden med insignierne om halsen, idet han henviste til, at Napoleon i sin tid havde taget kronen fra paven og selv sat den på hovedet. Kongen bragte dog omgående politimesteren tilbage til den rette vej med en bemærkning »men jeg er ikke Napoleon – og De er navnlig ikke paven«.





Kanonerne på Amalienborg.

Herefter hængte politimesteren kæden om kongens hals, og majestæten havde hermed overtaget hvervet som selskabets fuglekonge og talte i denne egenskab for selskabet og motiverede et leve for det.

Også det følgende år deltog kongen i fugleskydningen og afsluttede sit år som fuglekonge med at aflevere kæden til efterfølgeren, underdirektør Rasmus Knudsen.

I 1959 fyldte kongen 60 år, og i denne anledning bad man majestæten modtage to af selskabets gamle kanoner. Gaven var ledsaget af en fødselsdagshilsen, som broder H. C. Bärenholdt havde udformet og hvori var indlagt et uddrag af selskabets gamle protokoller. Kanonerne har nu deres plads på Amalienborg, i haven bag residenspalæet.

Uddraget var foretaget af broder Knud Klem og omfattede først og fremmest de mange forhandlinger, som man i 1787 havde ført, inden man trods svære økonomiske betænkeligheder besluttede at købe kanonerne, som da det kom til stykket, blev foræret til selskabet af krudtværkets direktør.

Denne oplysning viste sig nu 162 år senere at have en vis betydning. Da bestyrelsens kanonekspert, broder Foldager, henvendte sig på Tøjhusmuseet for at sikre sig, at lavetterne var korrekte, betvivlede man på museet, at selskabet kunne være i lovlig besiddelse af kanonerne, idet sådanne aldrig havde kunnet købes. Først da det blev oplyst, at kanonerne faktisk var en gave til selskabet, og dettes navn var indstøbt i dem, følte man sig overbevist.

Som tidligere nævnt var det pensionærerne, der til daglig gav liv i selskabet, men efterhånden som deres antal i begyndelsen af halvtredserne blev mindre, svandt det egentlige klubliv ind for i realiteten at ophøre, da pensionatet blev lukket i 1959.

En kort opblussen fandt sted, da selskabet anskaffede fjernsyn. De varrede imidlertid kun til brødrene havde gjort det samme, og i dag er det desværre således, at kun ganske enkelte brødre til stadighed har deres gang i lokalerne, hvor de har vænnet sig til at læse deres daglige aviser. I de sidste par år synes det dog som om også andre brødre har opdaget, at man kan gøre det, der er værre, end at benytte en pause i dagens løb til blot at sidde i fred og ro i smukke omgivelser. Forhåbentlig vil flere gøre samme opdagelse. Der er naturligvis ikke i øjeblikket basis for betjening dagen igenem, men brødrene med gæster kan dog men en times varsel få serveret en lille frokostenretning.

Men en enkelt aften om ugen vinteren igennem er der liv i lokalerne, nemlig torsdag aften, når kortspillerne mødes til deres faste l'hombre eller bridge. Enkelte af partierne kan »føre deres historie« langt tilbage – nye generationer af brødre har afløst de gamle, når de faldt fra. Skal man nævne nogle enkelte særlige trofaste spillere, må det vel blive brødrene – i privatlivet svogrene – V. B. Qvistgaard og konsul C. J. Kallenbach, de daværende ejere af Hollandske Mølle. De var blevet brødre i selskabet i 1904, havde begge været fuglekonger, siddet i bestyrelse eller ballotationsudvalg og deltaget ivrigt i selskabets liv, og indtil de var i firserne skulle der en meget alvorlig grund til at de svigtede en torsdag aften. De var en lang årrække alderspræsidenter ved henholdsvis »det fine« og »det rige« bord, de to borde som også broder Lerche omtaler (navnene skal skyldes at man oprindeligt ved det rige bord spillede 25-øres l'hombre – ved det »fine« nøjedes man med 5-øres, men spillede til gengæld hver dag). Broder Qvistgaard døde i 1964 og broder Kallenbach i 1965. Broder Kallenbach var fra 1941 til sin død selskabets decisor.

Broder Kallenbachs efterfølger som decisor blev broder advokat Harald Linde, der iøvrigt også nu er alderspræsident ved »det rige borg«. Broder Linde blev optaget i selskabet i 1921, og han påstår at have tilbragt 4–5 år af sit liv der. Selv om nogen tid er medgået til at deltage i et meget stort antal af selskabets arrangementer, til at være pensionær hos Eline Petersen, være bestyrelsesmedlem, formand for bridgeklubben og endelig fuglekonge, så tegner kortspillet sig nok for en betragtelig del af de 4–5 år. Broder Linde indtager iøvrigt en særstilling blandt kortspillerne, idet han utvivlsomt er den eneste, der – omend kun én gang i sit liv – har opgivet gevinst i kortspil som en del af sin skattepligtige indtægt.

Men livet i selskabet er også andet end kortspil og avislæsning, idet det først og fremmest er ved selskabets forskellige arrangementer, størstedelen af brødrene mødes.

Det årlige kongefugleskydning er naturligvis den centrale begivenhed i selskabets liv, og ved denne lejlighed er det selskabets ældste traditioner, der bestemmer dagens forløb, som i hovedsagen er som beskrevet af broder Lerche. Dog mødes brødrene nu kl. 8 og skydningen afsluttes inden frokost, således at brødrene kan få et hvil inden middagen kl. 18. Sammenlignet med gamle dage, hvor man skød, spiste og drak flere dage i træk, synes det ikke at være nogen imponerende præstation – til undskyldning for nutidens brødre tjener måske, at de i modsætning til de gamle også gerne skal danse det meste af natten.

I en årrække kneb det med deltagernes antal, men i så henseende har arrangementsdirektøren i de sidste år ingen bekymringer haft. I 1965 måtte han oven i købet gøre alvor af truslen om ikke at modtage for sent afgivne anmeldelser om deltagelse.

Mens fugleskydningerne i selskabets protokoller er refereret til de mindste enkeltheder ligger det noget tungere med de andre fester. Man har indtrykket af, at det nærmest er et spørgsmål, om de skiftende sekretærer overhovedet har deltaget, om de har kedet sig eller eventuelt moret sig så godt, at de ikke har tænkt på referatet.

Således leder man forgæves efter et par ord om det overmåde vellykkede karneval i 1952, hvorimod det næste års karneval dog er refereret, men »deltagelsen var sløj, og stemningen, der til at begynde med var høj, fusede i aftenens løb ud til det rene ingenting«.

Til de årlig tilbagevendende fester hører foruden fugleskydningen og fastelavnsfesten også andespillet, som altid har samlet mange deltagere, samt det mindre arrangement Store Bededagsaften. Indtil 1964 mødtes man på Kronborgs volde ved solnedgang, hvorefter der serveredes the og hveder i selskabets lokaler. Dels kunne turen på volden være temmelig kølig, dels var det vanskeligt at komme i feststemning på the og hveder, og man slettede derfor fra 1965 begge dele.

Desuden afholdes af og til mindre arrangementer – »hyggeaftener« – hvor man spiser lidt, danser lidt, kort sagt hygger sig alt i nøje overensstemmelse med selskabets formål »ved selskabelighed at søge byens borgere knyttet sammen«.

Selvom damerne efterhånden har adgang til alle de større arrangementer, har brødrene dog endnu nogle aftener »for sig selv«. Disse arrangementer var tidligere henlagt til lørdag aften, men efterhånden som lørdagen blev mere fridagspræget og dermed helliget familien kneb det med tilslutningen, hvad enten det nu skyldtes, at brødrene ikke ville gå ud alene den aften, eller at det var vanskeligt for dem at opnå den fornødne tilladelse.

Man besluttede derfor for nogle år siden konsekvent at lægge disse aftener om til torsdagen og siden har der ikke manglet tilslutning, måske fordi man dermed også inddrog kortspillerne i arrangementerne. Samtidig opgav man ved pølsegildet den traditionelle, ofte morsomme men aldrig ganske stuerene, pølsetale. I stedet skabte man, på forslag af den daværende fuglekonge, broder Hans Lund, en ny tradition ved at invitere 25-års jubilarene blandt brødrene med som selskabets gæster.

Det væsentlige som er sket i selskabet i de sidste 25 år er imidlertid ombygningen af ejendommen, ommøbleringen af lokalerne og skabelsen af et nyt økonomisk grundlag for selskabets fortsatte trivsel.

Som det er antydnet foran havde selskabet bogstavelig taget brændt en stor del af sine beskedne reserver, idet de var medgået til køb af dyre tørv og dårligt formbrændsel under krigen og i efterkrigsårene, og samtidig havde det været umuligt at vedligeholde ejendommen tilfredsstillende, og et næsten 200 år gammelt hus forfalder hurtigt.

I slutningen af fyrrerne og begyndelsen af halvtredserne blev selskabets økonomi mere og mere anstrengt og i de nærmeste år måtte man regne med at skulle ofre betydelige beløb på en almindelig istandsættelse af ejendommen såvel indvendig som udvendig, – og med at Landmandsbanken ville opsiges sit lejemål, og at det kunne blive vanskeligt at få en ny lejer til lokalerne, som kun i begrænset omfang måtte moderniseres.

Hertil kom, at køkkenforholdene var sådan, at sundhedsmyndighederne når som helst kunne ventes at gribe ind, og at tiden var løbet fra pensionsvirkomheden – og forøvrigt også fra bestyrerinden, som forlængst havde passeret støvets år.

Det var højst uklart, hvorledes man skulle få løst disse problemer – det eneste sikre var, at der skulle bruges penge – mange penge.

I 1953 blev man klar over at Landmandsbanken var interesseret i at købe ejendommen og bestyrelsen besluttede at optage forhandlinger med banken. Den daværende formand, underdirektør Valdemar Jørgensen, tog da det standpunkt, at hvis der skulle forhandles måtte bankens direktion komme til Helsingør – han ville i hvert fald ikke tage til København. Det gik som han sikkert har regnet med – bjerget kom ikke til Muhamed og der blev ingen forhandlinger.

I 1954 spurgte banken om selskabet var villig til at sælge ejendommen, men en enig bestyrelse og en så godt som enig generalforsamling sagde nej, og da selskabet endelig i 1955 var så hårdt trængt, at Muhamed måtte beslutte sig til at gå til bjerget, var det – heldigvis – for sent. Banken var ikke længere interesseret.

Man samledes nu i bestyrelsen om at søge problemerne løst ved at sælge ejendommen og købe en anden og billigere, idet man havde villa »Ørehøj« i tankerne.

Alle disse problemer og planen om salg af ejendommen forelagde bestyrelsen for brødrene ved den ordinære generalforsamling i marts 1956.

Det blev en yderst bevæget generalforsamling.

Bestyrelsen blev udsat for hård kritik, en kritik som vel i nogen grad var bestemt af personlige sym- og antipatier, men som stort set gik ganske uden om det egentlige problem – om de økonomiske muligheder for at beholde ejendommen overhovedet var til stede. Det lykkedes efterhånden at få foretaget en afstemning, der viste at der blandt brødrene var flertal for ikke at sælge ejendommen. Det lykkedes derimod ikke at få valgt en ny bestyrelse. Dette skete først på en lige så bevæget generalforsamling den 13. juni 1956.

Blandt de bestyrelsesmedlemmer, som ikke ønskede at fortsætte var underdirektør Vald. Jørgensen, som havde været medlem af bestyrelsen siden 1930, formand siden 1933. Han havde i mange år med aldrig svigtende interesse gjort et meget stort arbejde for selskabet, og han vil af mange brødre blive husket for den venlighed, hvormed han ved selskabets arrangementer tog sig af især nye og yngre brødre. Vald. Jørgensen blev ved jubilæet i 1941 udnævnt til Ridder af Dannebrog og i 1957 kåret til æresmedlem, en hædersbevisning som forudsætter en ganske særlig indsats for selskabet. Set på langt sigt har Vald. Jørgensens betydeligste indsats nok været hans stædige modstand mod at sælge ejendommen. Hans position i selskabet var så stærk, at dersom han i 1953–54 var gået ind for den – som det dengang måtte synes – fornuftige tanke at sælge til Landmandsbanken mod at selskabet fik et fordelagtigt lejemål, så var dette salg utvivlsomt blevet en realitet.

Den nye bestyrelse valgte den tidligere sekretær broder advokat Asger Berning til formand og han fik dermed den opgave at lede en bestyrelse, der skulle søge at bringe selskabets økonomi på fode *samtidig* med at ejendommen bevarede, en opgave som han kun med betænkelighed påtog sig. Allerede i de første bestyrelsesmøder tog man fat på problemerne, først de mindre, idet man nedsatte vin- og spirituspriserne, forhøjede danseskolernes leje, arrangerede danseundervisning for brødrene med damer og lejede et fjernsyn. Men man diskuterede også et lejetilbud fra A/S C. Schous Fabrikker, som var interesseret i stueetagen. Tilbuddet var betinget af en ombygning, som det senere viste sig, at det særlige bygningsyn ikke kunne godkende.

En retssag mod bygningssynet blev tabt ved landsretten, appelleret til højesteret efter endnu en stormfuld generalforsamling, men aldrig gennemført, idet der i mellemtiden var fundet en anden løsning.

A/S Varelageret var kommet ind i billedet, og da dette firma kun ønskede en ombygning, som bygningssynet fuldt ud kunne godkende, blev en foreløbig kontrakt afsluttet i 1958.

Man mente nu at have tilstrækkelig fast grund under fødderne til at kunne påbegynde arbejdet, som skulle omfatte nødvendige reparation af ejendommen, ombygning af stueetagen til butiklokaler, istandsættelse og i et vist omfang ændring af lokalerne på 1. og 2. sal og endelig istandsættelse og fornyelse af inventaret.

For at financiere dette program ville man søge at skaffe væsentlig større lejeindtægt af stueetagen og bl. a. derfor inddrage det gamle køkken og de lokaler i bagbygningen, hvor bestyrerinden hidtil havde drevet et stort, selskabet uvedkommende, pensionat. Dernæst ville man – om end uden glæde – gå over til at leje salen med de 3 tilstødende stuer ud som selskabslokaler. Man håbede derved at kunne opnå betydelig højere lejeindtægter end de beløb, som danseskolen hidtil havde betalt for salen. Samtidig ville man give den fremtidige bestyrer lejlighed til at holde en rimelig indtægt. Man måtte affinde sig med, at det herefter hverken var muligt at drive pensionat for brødrene eller at have betjening i lokalerne dagen igennem.

Endelig ville man efterhånden i nogen grad á jourføre kontingentet, som siden 1904 kun var forhøjet 50 øre pr. måned, og med oprettelsen af jubilæumsfonden i 1963 appellerede man til brødrenes offervilje.

Det tog 7–8 år så nogenlunde at komme til vejs ende, men det vil føre for vidt i detaljer at redegøre for arbejdet, de spekulationer det medførte, når gode ideer desværre viste sig ikke at kunne gennemføres, og når udgifterne på grund af prisstigninger og forsinkelser eller kraftige kursfald langt oversteg det beregnede. Konjunkturerne må dog siges at have været med selskabet, idet det næppe under prisstigningerne – eller om man vil inflationsgevinsten – havde været muligt at gennemføre arbejdet som det er sket.

Kort fortalt skete der følgende:

I efteråret 1958 opsagde man bestyrerinden frk. Eline Petersen til fraflytning pr. 1. april 1959. Hun havde været selskabet en fortræffelig værtinde i 39 år og var fyldt 81 år, da hun fratrådte. Hun havde altid haft særdeles god forstand på mad, økonomi var derimod ikke hendes stærke side, men som en selvfølge støttede selskabet hende med råd og dåd i hendes sidste år.

I sommeren 1959 foretoges en gennemgribende istandsættelse af ejendommens 1. og 2. sal samt af taget, som var meget medtaget. Der blev indrettet nyt køkken m. v., adgangs-, garderobe- og toiletforhold blev forbedrede, møblerne blev istandsat og der købtes nye til salen og spillestuen. Endeligt købtes nyt service, idet det gamle efterhånden var gået til.

På grund af byggerestriktionerne trak det ud med Landmandsbankens byggeri, og først i 1962 kom man i gang med ombygning af stueetagen, hvorved bl. a. facaden blev ændret så den nu er meget nær den oprindelige. Endelig i maj 1963 kunne Varelageret flytte ind med sin nye afdeling »Royal Bo«.

I 1964 og 1965 udskiftedes størstedelen af møblerne, idet de 4 af stuerne nymøbleredes, og endelig i sommeren 1966 er der foretaget en sidste afpudsning af bygning og lokaler, således at de fornemme gamle stuer nu kan danne en værdig ramme om livet i selskabet i dettes jubilæumsår.

* *

Som optakt til jubilæet afholdtes ^{*}årets kongefugleskydning den 3. september 1966 med deltagelse af Hans Majestæt kongen.

Arrangementsudvalget havde forberedt dagen på bedste måde for at sikre at den blev en succes. Der var sørget for at de regnbyger, som ikke kunne undgås, kom på tider, hvor de ikke generede nævneværdigt. Hjemmeværnets orkester havde velvilligst lovet at spille ved marchen gennem byen, under skydningen og ved kongens ankomst til ejendommen på Stengade. Standpladsen mellem skydevoldene var overdækket med glasfiberplader, og i dagens anledning var såvel fuglen som stativet af ny konstruktion.

Som kongepremie var udsat en sølvcigaretæske med selskabets tegn indgraveret. De øvrige præmier var for ringen – en sukkerbøsse, for hovedet – en sukkerskål og en flødekande, for højre vinge – to lystager, for venstre vinge – en kande, for halen – en kaffekande og for brystpladen – et fad.

At det skulle blive en festdag som brødrene vil mindes som noget helt enestående, sørgede radio og fjernsyn for ved den 2. september at give meddelelse om tronfølgerens forestående forlovelse. Meddelelsen var uofficiel og kunne ikke omtales og måske netop derfor lagde den en særlig tone af varme og glæde over kongens møde med brødrene og over dagens små og store tildragelser.

Denne glade feststemning kommer tydelig til udtryk i dagens fotografier og genspejles også i kongens telegrafiske hilsen, modtaget og oplæst ved middagen:

»Idet jeg endnu engang takker for den store ære der er vederfaret mig ved at blive kåret til årets fuglekonge, takker jeg også for det hyggelige samvær med brødrene. Med ønsket om en fornøjelig festaften for brødre og gæster sender jeg alle de venligste hilsener. – Frederik R.«

Og i brødrenes svartelegram:

»Brødrene i Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskab takker Deres Majestæt for de venlige hilsener og beder allerunderdanigst Deres Majestæt modtage de hjerteligste lykønskninger som dagen naturligt giver anledning til.«

Dagen forløb iøvrigt således:

Brødrene mødtes i selskabets lokaler kl. 7,50 og »afhentede« fuglekongen i festsalen. Efter den traditionelle march gennem byen, der fulgtes med interesse af talrige tilskuere, kørte brødrene i busser til skydebanen, hvortil kongen ankom kl. 9,30, hilst med kanonsalut. Med Hans Majestæts tilfaldelse blev der dog kun affyret 7 skud i stedet for de foreskrevne 9, som selskabet ikke længere har kanoner til. Kongen ville dog foretrække i fremtiden at låne selskabet de manglende kanoner, så salutten kunne blive forskriftsmæssig.

Efter at kongen havde hilst på samtlige brødre, og efter at formaliteterne med besigtigelse af fuglen, oplæsning af skydereglement o.s.v. var overstået, begyndte skydningen. Den gik rask fra hånden og ved det 252. skud, præcis kl. 11,39, 21 minutter før arrangementsdirektøren havde beregnet, faldt brystpladen for et skud af broder Jørgen Bitsch.

Og hermed var Hans Majestæt kong Frederik den Niende for anden gang fuglekonge i vort gamle selskab.

Brødrene hyldede den nye fuglekonge, og efter at der var budt på en forfriskning blev alle 111 deltagere i skydningen fotograferet. Så forlod kongen skydebanen og brødrene hastede til de ventende busser for at køre tilbage til lokalerne i Stengade, hvortil majestæten ankom kl. 13,40, hyldet af de mange, der trængtes foran ejendommen.

Inden man gik til bords beså kongen sit portræt, som broder H. C. Därenholdt havde malte og skænket til selskabet i anledning af jubilæet.

Til frokosten var henlagt såvel præmieuddelingen som de fleste af de taler, som ellers traditionelt hører til ved middagen om aftenen. Stemningen ved bordet var den bedst mulige og nåede sit højdepunkt, da kongen efter at have overtaget kæden fra den afgangende fuglekonge, stadsingeniør Helge Ursin Knudsen, talte for selskabet.

Efter nogle spøgefulde bemærkninger om brødrenes mulige motiver til at vælge netop ham til fuglekonge ønskede majestæten selskabet fremgang og trivsel i de næste 200 år, og motiverede et leve for Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskab. Kongen sluttede sin tale med til erindring om dagen at overrække formanden en gave til selskabet – et svært, meget smukt sølvbæger med spejlmonogram og med selskabets navn indgraveret.

Kongen forlod selskabet kl. 15,15, ca. 1/2 time senere end først fastsat og dermed var den væsentligste del af dagens program afsluttet.

Til aftenfesten havde der meldt sig ikke færre end 143 deltagere. Det viste sig at være et uløseligt problem at servere middag for så mange i vore egne lokaler, og middagen blev derfor henlagt til »Marienlyst«. Man mødtes i Stengade, hvor broder Hans Lund, som kongen havde udpeget til at fungere som fuglekonge i sit fravær, bød velkommen. Efter nogle glas champagne kørte alle i busser til »Marienlyst« og umiddelbart efter middagen tilbage til kaffen i Stengade. Arrangementet viste sig at fungere glat, selvom det nok må erkendes, at lokalerne ikke er tilstrækkelige til 143 mennesker. Dette forhindrede dog ikke at det blev en strålende fest, der, som det sig hør og bør, fortsatte til hen på morgenstunden.

Kongefugleskydningen var genstand for megen omtale i dagspressen og på selve dagen blev læsedirektøren, broder C. U. Jessen, interviewet til musikradioen.

Til glæde for nutidige og fremtidige brødre blev alle dagens store og små begivenheder optaget på film, ligesom der med båndoptager blev taget en række lydbilleder dels fra skydebanen, dels fra frokosten.

* *

*

Som afslutning på denne redegørelse for selskabets liv i de sidste 25 år, vil det være naturligt at se på dette tidsrum som helhed.

Det er åbenbart for enhver, at selskabet, som så ofte før, har været ude i en krise, en krise med hensyn til antallet af brødre, med hensyn til disses deltagelse i arrangementerne og med hensyn til økonomien.

Antallet af brødre er idag 211, det højeste det nogensinde har været, når der ses bort fra de særlige forhold omkring 1945. Deltagelsen i arrangementerne kan ingen arrangementsdirektør klage på og økonomien er sund, bl. a. takket være brødrenes og forskellige institutioners offervilje i forbindelse med jubilæumsfonden, som er omtalt andetsteds, og – hvad der ikke kan ses i noget regnskab – forskellige brødres vilje til at udføre større eller mindre arbejder for selskabet med ringe eller ingen fortjeneste for dem selv.

Krisen må således siges at være overvundet, selvom der stadig er opgaver at tage fat på.

Den der har været broder i selskabet i en lang årrække vil også have bemærket andre, mindre iøjnefaldende, forandringer end bygningens og inventarets bedre udseende. Endnu for 25 år siden kendte de fleste brødre hinanden også fra livet udenfor selskabet. Med byens vækst er dette forhold i nogen grad ændret, hvilket naturligvis gør det så meget mere værdifuldt at have et sted hvor brødrene uden større forpligtelser kan træffe hinanden, stifte bekendtskaber og – af og til – venskaber.

Også selskabets traditioner er undergået forandringer, ja faktisk eksisterede en del af dem overhovedet ikke for 25 år siden. Således afhentede man ikke fuglekongen i hans hjem, man salutede ikke med kanonerne, selv om dette var foreskrevet i skydereglementerne. De dygtige, eller måske heldige, skytter fik ingen medalje, og de tre gamle forladere, hvormed skydningen indledes, stod upåagtede hos vor gamle bøssebøddler H. Mathiesen, som i mere end 50 år har assisteret ved fugleskydningen.

Men de væsentligste traditioner er forblevet uændrede. Der har altid været en fuglekonge kåret ved »skydning til papegøjen« og forbindelsen til kongehuset har været ubrudt siden Danmarks enevældige konge i 1766 konfirmerede selskabets privilegier.

∗

Der er vendt op og ned på meget og meget siden da, og vort land og vor by har gennemgået svære kriser. Når selskabet ikke desto mindre har overlevet og måske i dag er så livskraftigt som nogensinde forekommer det ikke urimeligt at tro på, at det ønske, som vor fuglekonge Hans Majestæt kong Frederik den Niende fremsatte i sin tale ved kongefugleskydningen den 3. september, vil gå i opfyldelse, ønsket om at

»Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskab i de næste 200 år må gå frem og trives til glæde for brødrene og til ære for deres by«.



*Fra kongefugleskydningen 1966.
Hans Majestæt Kongen og formanden, broder Asger Berning.*

SELSKABETS EJENDOM

Skydeselskabets smukke klassicistiske bygning, en af Helsingørs arkitektoniske perler, som selskabet erhvervede i 1901, er opført i 1784–91 som kongelig svensk posthus af den svenske generalkonsul I. Glöerfeldt efter tegning af den svenske arkitekt Adelkranz. Hele ejendommen har, som det fremgår dels af Lønborgs kort over Helsingør fra 1803 og dels en vurdering fra 1832 oprindeligt gået igennem til Strandgade ligesom der har hørt en bygning med facade mod Hovedvægsstræde til ejendommen. Det er således morsomt at konstatere, at det svenske våben med de tre kroner, som er placeret over porten mod Stengade, modsvares af tre forgyldte kroner, som er anbragt på gavlen af ejendommen mod Strandgade. Forhusene mod Stengade og Strandgade har indeholdt beboelser og kontorer medens mellembygningerne har indeholdt vognremisser, stalde og domstikværelser. Ejendommen har i tidens løb gennemgået forskellige ændringer, således er den store sal bygget, da selskabet i sin tid overtog ejendommen.

I de sidste 10 år er der foretaget ret betydelige ombygninger af ejendommen, såvel indvendig som udvendig. Først blev køkkenet, der lå i stueetagen, flyttet op på 2. sal i mellembygningen samtidigt med, at anretterværelset, der lå op til den store sal, blev flyttet ud, hvor køkkentrappen lå, og det tidligere anretterværelse blev slået sammen med den gamle spisestue til den nye spillestue. Køkkentrappen blev flyttet hen i hjørnet af salsbygningen i et par tidligere pigeværelser. På 2. sal mod gaden blev den tidligere bestyrerindelejlighed udvidet med et par udlejningsværelser, og der blev indrettet dameværelse med tilhørende dametoiletter. Hele ejendommen blev iøvrigt istandsat.

Da Landmandsbanken tog sin nye ejendom i brug, blev det tidligere banklokale indrettet til en moderne forretning og porten, som blev lukket, da stueetagen omkring århundredeskiftet blev indrettet til banklokale, blev genåbnet.

Samtidig med ombygningen af stueetagen blev Selskabets indgang, der tidligere var fra Stengade, flyttet ind i porten. Ombygningen af stueetagen blev præmieret af Helsingør kommune.

I forbindelse med jubilæet blev herrctoiletterne på 1. sal helt fornyet, ligesom bygningen blev istandsat og de svenske våben malet op, således at ejendommen igen står som en værdig repræsentant for byggeriet i Helsingør i den florisante periode.



Selskabets i klasse A fredede ejendom Stengade 46.

Referat af kongefugleskydningen i 1777

Kiøbenhavns Kgl. allernaadigst privilegerede

Adresse – Contoris Efterretning.

Aargang 1777 5. Aug.

(Adresseavisen 1777 nr. 124.)

Den aarlige Fugleskydning i Helsingør blev efter Kongl. allernaadigst Tilladelse begyndt Onsdagen den 30. Julii hvor da Hr. Kammerherre og Directeur v. Numsen skød det første Skud for Hs. Majestæt Kongen, Hr. Conferentsraad Putscher det andet Skud for Hs. Kongl. Højhed Kronprinsen, Hr. Oberste v. Barner de tredie Skud for H. Kongl. Højhed Arveprindsen, derefter skjød Fuglekongen Hr. Agent Claessen og de øvrige Herre og Interessentere efter deres Nummer, som var 85 i Tallet. Den anden Dag hindrede den stærke Regn, at ikke blev skudt om Eftermiddagen. Tredie Dag begyndte Skydningen igjen og vedvarede til Klokken 7 om Aftenen da Papegøyens Brystplade blev nedskudt af Sr Kreibo for Hr. Postmester Hansen, som derfor bekom Konge-Gevinsten som var en Sølvkaffekande, vog 75 Lod og Kongebaand om hængt af Hr. Kammerherre v. Numsen med sædvanlig Ceremonie, og til Fugle-Kongen gratuleret. De øvrige Gevinster tilfaldt følgende: Hovedet Hr. Kammerherre v. Numsen, som bekom en Sølv-Thepotte vog 31¹/₄ Lod, højre Winge Hr. Inspektur Brodersen en Boullion Ske vog 17¹/₂ Lod, venstre Winge Sr J. Claessen en Sølv Sukker-Bøsse vog 16 Lod, Rumpen Sr Sprunck en Sølv-Potage-Skee vog 10 Lod. Ringen Sr P. Buch en Sølv Punche-Skee vog 6¹/₄ Lod; og da Gevinsterne vare uddelte og de fornødne Ceremonier iagttagne, marcherede Selskabet i god Orden ud fra Skydebanen under Kanonade og Trompeters Lyd, til Fuglekongen Hr. Postmester Hansens gaard, og dermed sluttede den Fornøyelse.

Forskellige inskriptioner

Som omtalt i broder B. J. Lerches skrift, var det skik, at fuglekongerne i det 18. århundrede gav sølvskilte med inskriptioner til at hænge på kongebåndet, og enkelte af disse inskriptioner er citerede i Lerches bog.

Her skal nævnes nogle flere, bl. a. nogle, der er forfattede af vor store digter Johs. Ewald – der formentlig under sit ophold i Søbækhuset har haft forbindelse med helsingoranske skydebrødre. (Johs. Ewalds samlede skrifter bd. III, IV og XI, udgivet af det danske Sprog- og Litteraturselskab 1920.)

Først skydeskiveindskrift til postmester J. Hansen 1. august 1777 (skive nr. 18) og vers på sølvskilt til kongebåndet givet af ovennævnte som afgangens fuglekonge i 1778, begge af Johs. Ewald.

Bestandighed og Troskab
Jeg kun sigter til
Saa gaaer det som Gud,
Kongen og mit Hjerte vil.

Du Konstens Kongelige Smykke
Bestemt til snilde Skytters Bryst
Jeg fandt dig ved en andens Lykke
Hvor jeg kun søgte Spøg og Lyst
O' at enhver hvis kiække Øye
Tør søge dig i Damp og Røg
Til sikkert Giengæld for sin Møye
Maa finde Held og Lyst og Spøg.

Endvidere følgende vers ligeledes af Johs. Ewald skrevet til hr. Christian Rohden som afgangens fuglekonge i 1779:

Du ypperste blandt Nordens Glæder
O' Seyers Mærke som jeg fandt.
Vær evig ægte Kiækheds Hæder
og evig prøvet Klogskabs Pant:

Gengield ey nogen u-dansk Skytte,
Som kun attraaer Konge-Navn;
Straal kun for dem, hvis Maal er Nytte
Hvis Haab er Sønne-Sønnens Gavn!

Den 30. juli 1777 giver agent Arent Claessen sølvskilt til kongebåndet, og Johs. Ewald digter:

Din Afkom, elskte Laug, skal see,
Din sidste Slægt skal glad adlyde
to Love, som den ellevte
Blandt dine Konger Kjæk tør byde,
to bud, o Slægt af ædle Skytter,
er alt, hvad han til Afsked vil:
Sigt altid kun til det, som nytter,
træf altid, hvad Du sigter til.

Inskriptionen på Arent Claessens skydeskive er også af Johs. Ewald:

Belav dig du hvis Maal jeg er
Paa Glæde, Dyd og Fred.
Paa stadig Haand og godt Gevær
og rigtigt Oyemed.

På conceptet til Oden til Sjælen (foråret 1778) findes en anden inskription til en skydeskive, der dog ikke findes blandt de eksisterende skiver:

Dit Maal, o Skytte
Er Christians Lyst
Hans Danmarks Nytte
Hans Fienders Bryst!

Af andre givere af sølvskjolde skal nævnes gehejmekabinetsssekretær Ove Guldberg*), der i 1776 gav et karmoisinrødt fløjlsbånd med sølvskilt med følgende vers – af en ukendt forfatter:

Staa Helsingør, bliv stærk og rig
ved Flid og Dyd og virksom Iver,
ej trykke Lasters Aag, ej Ild, ej Fjende dig,
vind al den Glans, en dristig Handel giver,
men naar du hæver dig ved Iid og Ret
til værdig Rang blandt danske Stænder,
da blomstrer og dit Skydeselskabs Hæder,
det staa ved dig og du med det.

*) Adlet i 1777 under navnet Ove Høegh-Guldberg.

I 1780 var rådmænd G. J. van Deurs for anden gang fuglekonge. På hans sølvskilt læstes:

Da Banen første Gang ved Kuglen blev indviet
og sytten hundrede og sex og treds beriget
med Kongens Naade og Artikler, skønt jeg ved
min egen Haand ej skød, saa Fuglen den faldt ned.
En Borgerofficer forvoldte mig den Ære,
Ifjor vor Arveprins at løse af og bære
det Baand, som viser, at den simple Enighed
vort Hjerter knyttet har med Glæde, Dyd og Fred.

Det sidst nedskrevne vers er fra 1789 på sølvskilt givet af krigsråd og regimentskvartermester P. Petersen:

Lyksaligt Land! Hvor Fred og Ro,
hvor Undersaat er Kongen tro,
hvor Øvrighed gjør Ret og Skjæld,
hvor alt gaar ud paa Statens Vel,
hvor Hyklers lumske Træk ej ses,
hvor Fattig ej af Rig udles,
hvor man er glad dog uden Larm,
hvor Venskab holdes trygt og varm,
et saadant Land paa lidet nær,
er jo vort Tvillingrige her.

FUGLEKONGERNE

1766-1966

1766. Herr *Peter Sjøstedt*, vognmester.
1767. Rådmand *G. J. van Deurs*. 1.*)")
1768. Købmand og vinhandler *Sprunck*. 3.
1769. Købmand *C. C. Plum*. 4.
1770. Herr *J. P. Sodenæs*. 6.
1771. Købmand og sukkerraffinadør *Späth*. 7.
1772. *Arveprins Frederik*. 8.
1773. Toldkammererer, etatsråd *Putscher*. 10.
1774. Købmand *J. U. Schjøning*. 11.
1775. Geheimsekabinetssekretær *Ove Guldberg*. 15.
1776. Agent *Arent Claesen*. 17.
1777. Postmester *J. Hansen*. 18.
1778. Herr *Christian Rohden*.
1779. *Arveprins Frederik*. 21.
1780. Rådmand, kancelliråd *G. J. van Deurs*.
1781. Brygger *Jens Sørensen*. 24.
1782. Brygger *Peter Buch*.
1783. Amtmand, geheimeråd *H. v. Levetzow*. 27.
1784. Kaptajn i søetaten *Louis Tuxen*. 29.
1785. Bødkermester *Philip Hecht*. 31.
1786. Rebslagermester *Bent Svendsen*. 33.
1787. Postmester, kancelliråd *J. Hansen*.
1788. Regimentskvartermester, krigsråd *Petersen*. 35.
1789. Købmand *Diston*, jun. 37.
1790. Bødkermester *Philip Hecht*. 38.
1791. Købmand *J. F. Braunbehrns*. 41.
1792. Bager *Mentz*. 43.
1793. Klokker *Rønning*. 44.
1794. Prokurator *C. P. Gamst*. 46.
1795. *Prins Carl*, landgreve af Hessen. 47–48.
1796. Postmester, kancelliråd *J. Hansen*. 49.
1797. *Prins Carl*, landgreve af Hessen. 51–52.

*) Tallet efter navnet henviser til skivens løbenummer.

1798. Købmand og møller *H. C. Meyer*.
1799. Købmand *Jens Leerbech*. 54.
1800. Handskemager *Magnus Svendsen*. 58.
1801. Fabrikant *Mentz*. 56.
1802. Købmand *Michel Karck*. 59.
1803. *Frederik Christian*, hertug af Augustenborg. 61.
1804. Urmager og brygger *Peter Larsen*. 63.
1805. Malermester *Mohberg*.
1806. Løjtnant *H. Th. Schrøder*. 66.
1807. Brygger *Friderich Dichs*.
1808. Løjtnant *D. Lundsteen*. 68.
1809. Bager *Robertz*.
1810. Kontrollør *Weise*. 70.
1811. Rebslager *Peter Andresen*. 72.
1812. Købmand *Niels Ulrich*. 75.
1813. *)
1814. Premierløjtnant *Engelbret Petersen*. 76.
1815. Løjtnant *Sanne*. 78.
1816. Rebslager *Peter Andresen*. 81.
1817. Købmand *M. J. Malling*.
1818. Færgemand *Johannes Bakke*. 82.
1819. Grosserer *Joelson*.
1820. Bagermester *C. D. Schmidt*.
1821. Malermester *Mohberg*.
1822. Møllejejer *T. R. Lund*. } 95.
1823. Samme. }
1824. Skomagermester *D. Hannemann*. 86.
1825. Købmand *Flies*.
1826. Oberst *v. Nægler*. 87.
1827. Glarmester *Schrøder*. 88.
1828. Rådmand *Rogert*. 89.
1829. Købmand *Troels Lund*.
1830. *Prinsesse Louise Augusta*, hertuginde af Augustenborg. 90.
1831. Kobbensmed *H. Spies*. 91.
1832. Krigsråd *Petersen*. 93.

*) På generalforsamlingen den 28. juni 1813 vedtog de tilstedeværende interessenter, at de »fandt det for i år upassende at foretage papegøjeskydning på grund af nuværende overdrevne høje priser på alting«.

1833. Løjtnant, brændevinsbrænder *Grubb*.
1834. Købmand *E. B. Hilligsøe*. 94.
1835. Møller *Thor Lund*. 95.
1836. Konsul *I. M. Ellab*. 96.
1837. *Prins Frederik Ferdinand*. 97.
1838. Smedemester *C. Andresen*, jun. 98.
1839. Købmand *K. F. Marstrand*. 99.
1840. Oberst, kammerherre *Rothe*. 100.
1841. Købmand *K. F. Marstrand*.
1842. Muremester *Petersen*.
1843. Major *Schjerbech*.
1844. Slagtermester *Nielsen*.
1845. Amtmand, greve *Knuth*. 101.
1846. Mekanikus, løjtnant *Jantzen*.
1847. Proprietær *Resch*. 102.
1848. *) Samme.
1849. *) Kaptajn *P. Werner*.
1850. Kirurg *Bischoff*.
1851. Konsul *Severin Stiesen*. 103.
1852. Smedemester *Hultmann*.
1853. Agent *F. A. Serck*.
1854. Apoteker *S. Steenberg*. 104.
1855. Kirurg *Bischoff*. 105.
1856. Købmand *K. F. Marstrand*. 106.
1857. Kaptajn *Ph. Werner*.
1858. Kammerherre *Berling*. 107.
1859. Købmand *Peter Rasmussen*. 108.
1860. Tobaksfabrikant *P. Augustinus*, København. 109.
1861. Købmand *A. P. Hey*. 110.
1862. Guldsmed *Berg*.
1863. }
 1864. } **)

*) I disse to år har man på grund af tidsomstændighederne ikke afholdt »papegøjeskydning«, hvorimod det tillodes værten at afholde en »lystfugleskydning«.

**) Protokollen siger intet om, hvem der er bleven fuglekonge.

1865. *H. k. H. Kronprins Frederik* (Kong Fr. VIII). 111.
1866. Købmand *K. F. Marstrand*.
1867. Tobaksfabrikant *P. Augustinus*.
1868. Slagtermester *N. H. Svendsen*. 112.
1869. Commerceråd *I. W. Heymann*, København. 113.
1870. Købmand *I. Theod. Lund*. 114.
1871. Købmand *I. Theod. Lund*.
1872. Grosserer *M. Poulsen*, København. 115.
1873. Bogbinder *Emil Poulsen*. 116.
1874. Lods *C. Engelsen*. 117.
1875. Købmand *F. Stilling*. 118.
1876. Fabrikant *Klenow*. 119.
1877. Købmand *Harald Jørgensen*. 120.
1878. Købmand *Fritz Harder*. 121.
1879. Købmand *Harald Jørgensen*. 122.
1880. Proprietær *Lichtenberg*, R*. 123.
1881. *H. M. Kong Christian IX*. 124.
1882. Købmand, konsul *A. Kaas*. 125.
1883. Købmand *N. A. Sørensen*. 126.
1884. Købmand *K. W. Brammer*. 127.
1885. Borgmester, overdommer *P. P. Rosenstand*, K. af D., og Dbmd. 128.
1886. Guldsmed *W. Sølvør*. 129.
1887. Fabrikant *J. Hagen*. 130.
1888. Købmand *Joachim Brammer*. 131.
1889. Købmand *Engelbrecht Hilligsøe*. 132.
1890. Grosserer *M. C. Holm*, København. 133.
1891. Skibsreder *Theo Koch*, København. 134.
1892. Købmand *S. Nichum*. 135.
1893. Oberst *Esmann*, K. af D. Dbm. 136.
1894. Købmand *Mathias Jensen*. 137.
1895. Sagfører *Valdemar Hansen*, R*. 138.
1896. Købmand *H. G. Lorentzen*. 139.
1897. Købmand *Chr. Jensen*. 140.
1898. Bagermester *J. C. Poggenborg*. 141.
1899. Teglværksejer *J. C. G. P. Brammer*. 142.
1900. Urmager *Kai R. Høite*. 143.

1901. Købmand, konsul *E. F. Monrad*, R*. 144.
1902. Oberst, kammerherre *Pontoppidan*, R* Dbm. 145.
1903. Planteskoleejer *A. Zeiner-Lassen*, R*. 146.
1904. Sejl- og kompasmager *N. J. Petersen*. 147.
1905. Direktør *Carl Christensen*. 148.
1906. *)
1907. Hotelejer *Ludvig Bertelsen*. 149.
1908. *)
1909. Etatsråd, fabrikant *Carl C. Holten*, R* Dbm. p. p., København. 150
1910. *)
1911. Skibsinspektør, kaptajn, konsul *F. C. Brännich*. 151.
1912. *)
1913. Møbelfabrikant *Emil Nielsen*, R*. 152.
1914. *)
1915. Landstingsmand, direktør *C. Tvede*, K. af D., Dbm. 153.
1916. **)
1917. General-konsul *Carl G. Johnson*, R* p. p., Helsingborg. 154.
1918. *)
1919. *H. M. Kong Christian X*. 156.
1920. Rådmand, redaktør af »Helsingørs Avis« *J. M. Welsch*, R*, Dbm. p. p. 158.
1921. Direktør, godsejer *Anders Jensen*, R* Dbm. p. p., Marienlyst. 159.
1922. Grosserer, skibsreder *Andreas Erlandsen*, R* p. p. 160.
1923. *)
1924. Oberst, kommandant på Kronborg *J. Qvist*, K. af D., Dbm. p. p. 161.
1925. *)
1926. Konsul, direktør *Frederik Hansen*, Villa »Sundeved«, Helsingør. 162.
1927. *)
1928. Vicekonsul, mølle ejer *C. J. Kallenbach*, Hollandske Mølle. 163.
1929. Mølle ejer *V. B. Qvistgaard*, Hollandske Mølle. 164.
1930. Underdirektør *Vald. Jørgensen* ved Helsingør Jernskibsværft 165.

I de med *) betegnede år afholdtes ingen kongefugleskydning.

***) 1916. På grund af verdenskrigen afholdtes ingen kongefugleskydning, så meget mere som man ville festligholde selskabets 150-årige beståen den 5. december s. å.

1931. Tømrermester *L. Søegaard*. 166.
1932. Købmand, konsul *Chr. Andersen*. (Wright & Svendsen). 167.
1933. Købmand, konsul *Peter Svendsen*. (K. F. Marstrands Eftf.). 168.
1934. Sognerådsformand, murermester *Carl Poulsen*, Hornbæk. 169.
1935. Grosserer *Georg E. Olsen* (Kaas & Sørensen). 170.
1936. Grosserer, konsul *Georg Rasmussen* (Lund & Rasmussen). 171.
1937. Ingeniør *Einar Scherffenberg-Møller*, Vedbæk. 172.
1938. Direktør *C. C. Klestrup*, »Marienlyst«. 173.
1939. *)
1940. *)
1941. *)
1942. *)
1943. *)
1944. *)
1945. Textilfabrikant *Georg Pedersen*. 174.
1946. Rektor *Vilh. A. C. Jensen*. 175.
1947. Bogholder *B. Lerche*. 176.
1948. Direktør *Pippo Ronzoni*. 177.
1949. Politimester *K. Wineken*. 178.
1950. *H. M. Kong Frederik IX*. 179.
1951. Underdirektør *R. Knudsen*. 180.
1952. Arkitekt *M.A.A. V. Drosted*. 181
1953. Blikkenslagermester *Poul B. Poulsen*. 182.
1954. Smedemester *Jens Peter Poulsen*. 183.
1955. Advokat *Harald Linde*. 184.
1956. Direktør *Arne Semler-Jørgensen*, Randers. 185.
1957. Direktør *John Brünnich*, København. 186.
1958. Civilingeniør *Per Lang*. 187.
1959. Advokat *Asger G. Berning*. 188.
1960. Mejeriejer *Gunnar Vilholm*, Helsingør Mælkekompani. 189.
1961. Konsul, grosserer *Hans Lund*, Lund & Rasmussen. 190.
1962. Lektor *Kaj Rohde*. 191.
1963. Mølle ejer *Ove Kallenbach*. 192.
1964. Overlæge *C. U. Jessen*. 193.
1965. Stadsingeniør *Helge Ursin Knudsen*. 194.
1966. *H. M. Kong Frederik IX*.

*) På grund af 2. verdenskrig og vort lands besættelse afholdtes ingen kongefugleskydning.



SKIVERNE

1767-1966

Rækkefølgen er det på skiverne anførte årstal med dato.

I første kolonne skivens indskrift, i anden en kort beskrivelse af den.

Den på skiven givne retskrivning er nøjagtig fulgt; at en del af uregelmæssighederne skyldes maleren, tør man vel formode.

Fuglekongeskiver er betegnet med et K, dommerskiver med et D, indtil med året 1831, da de følgende så alle er kongeskiver.

Til forståelse af betegnelsen dommerskiver skal bemærkes, at bestyrelsen dannedes af 4 interessenter, som kaldtes dommere; hver år afgik den i anciennitet ældste, en ny valgtes, som indtog plads i rækken som nr. 4; hvert år rykkede han et nr. op, til han efter 4 års tjenest »entledigdes fra sit embede som ældste dommer« og markerede da sin værdighed ved at skænke en skive.

Selskabets af kong Chr. VII, under 5. decbr. 1766, confirmerede convention siger i sin »26de articulus«:

»Saasom ingen Egennytte bør have Stæd imellem Interessenterne, men enhver bør hensee, hvorledes Sælskabet i almindelighed Tiid efter anden kand bringes i Anseelse og Velstand, saa maa Dommerne for deres Arbeide og Umage ey heller vente anden Belønning, end den Ære og Berømmelse, vel og troeligen at have forestaaet Compagniets Sager, og i Forsamlingerne at have de øverste Stæder efter Anciennitet; Og naar en Dommer efter aflagd god Reede og Rigtighed fra sit Embede afgaaer, skal een af Sælskabet paa egne og samtliges Vegne ved en kort Tale, give ham deres Høiyagtelse og Taksigelse tilkiende i Compagniets Forsamling.«

»sigt altid kun til det som nytter,
træf altid, hvad du sigter til.«

(af agent Arent Claessens sølvskilts-deviser 1777.)

1 / K

Anno 1767 G. J. v. D.
Le vainqueur seul la Merite.
(Raadmand G. J. van Deurs.)

I en laurbærkrans står en fugl, fra hvis næb hænger et lille rundt spejl, der angiver sigtepletten.

2 / D

Die XV Juni MDCCLXVI (II)
Helsingør, T. Wilde.
Recto gradu.
(Cancelliraad, Borgmester W.)

Et tremastet skib. På kysten, i forgrunden, står en vildmand, som holder den venstre arm om skibets flag.

3 / K

D. 10. Aug. 1768. J. C. Sp.
*Ich ziele auf die Herzen, Kenne
Sie aber nicht alle.*
(Kjøbmand og Vinhandler Sprunck)

På hvid bund malet med blåt ses under centrum en fontæne, på siderne af det to hjerter, hvorover en hjort sætter i spring.

4 / K

D. 20. August 1770. C. C. Plum.
*Jeg giver frievillig tilbage,
hvis jeg tilforn annammede.*
(Kjøbmand P.)

Fra et rundt spejl, der står på en træbrikke, kastes tilbage stråler fra den som et ansigt fremstillede sol, og fra et ved foden af det værende bål.

5 / D

24. July 1771. G. F. Saurbrey.
*Løwen, Tiger, Bärh und Füchse,
schiest man auch mit einer Büchse,
in vollem Lauf,
Zu mein Gebrauch.*

Et hus, fra hvis frontspice vajer et vilddyrskind. Foran huset ses de i indskriften nævnte 4 vilddyr.

6 / K

19de Augustii 1771.
J. P. Sodenæs.
*Roer Mast og Seigl, med andet
hvad kan være.
Er det hvorved, en Færgeman sig
og sine kan ernære.*

En dansk jagt under sejl mellem Helsingør og Helsingborg.

7 / K

Anno 25. Augustus 1772.
Helsingør.
Johan Adam Späth.
(Kjbmnd. og Sukkerraffinadeur S.)

Et kronet skjold, hvortil støtter sig en løve. I skjoldets blå felt ses sol, halvmåne og Syvstjernen.

8 / K

Anno 1773.
To mod hinanden skraat stillede
F i Slyng.
Deo, Regni & Patriæ.
(Arveprinds Frederik.)

Et kronet våben med vildmændene.

9 / D

14de July 1773. Helsingør.
P og L stillet skraat mod hinanden
i Slyng.
*Ved Uhr, ja lidet Uhr kand findes
Solens Tider; Men sig, hvor finde
vi en Venn man kan paalide?*
(P. Larsen)

Fra et træs fremspringende gren hænger et lommeur i et blåt bånd.

10 / K

Ano 1774. J. G. P.
*Digna Societas. Eine würdige
Gesellschaft.*
(Etatsraad, Toldkammererer
Putscher.)

Over skivens centrum en krone; på
siderne deraf to ovale laurbærkranse.

11 / K

Anno 24. Juli 1774.
J. U. Schøning.
*Wer ambesten Trift erhält die
Præmie.*
(Kjøbmand S.)

Til højre et fritstående træ. Til ven-
stre en mand, som i den ene hånd
har en bue, i den anden holder ski-
vens sigteplet, der omringes af en sig
i halen bidende slange.

12 / D

1774. J. H. K.
*Von foenen Glück bey Sonnenschein,
für allen Schützen Freunde,
von hinten ist etwas zu sehn, das
ist für ihre Feinde.*
(Tømmermester Kratz.)

Over et landskab med en lille træ-
bygning (skydehus?) svæver en figur,
ført frem af et imellem hænderne
holdt, svulmende sejl.
Denne skive har en revers: en mar-
tros siddende i en ret naturlig stilling.

13 / D

9. Aug. 1775.
J. Leerbech.
*Op og ned som denne Spand,
er det med vor Dommer-Stand.
een gaaer til og een gaaer fra
u-bestandigt nu og da.*
(Kjøbmand L.)

En pige hejsende en spand op af en
brønd.

14 / D

Anno 24. July 1776.
Joh. Dose.
*Nimbt Licht und Feuer wohl in acht,
in Centrum schieset mit bedacht.*
(Bager D.)

En vinget figur i blåt draperi med
et horn i den højre hånd, holder i
den venstre et tændt lys i stage op
mod skivens sigteplet.

15 / K

Anno 30. July 1776.
Ove Guldberg.
Labor Recreat.
(Geheimsekabinetssekretær
Ove Høegh-G.)

I bundet af et gyldent våbenskjold ses et bjerg, på siderne af det ornamenter, og oven på det en hjelm, hvorpå står en fugl (høg?).

16 / D

d. 9. Julius 1777.
S. Møller.
*Tag bedste Præmie,
saa har dit Skud vist Kraft.
Gjør saa dit Hjerte glad
ved Brød og Druens Saft.*
(Bager Søren M.)

Over et åbent landskab svæver en vinget kvindelig figur, der i den højre hånd holder skivens sigteplet, i den venstre et hvedebrød. Ved foden af et træ står en vinkande, og tæt derved en mand med armene løftet mod kvinden.

17 / K

d. 1. Augst 1777.
A. Claessen, Agent.
*Belav dig du hvis Maal jeg er,
Paa Glæde dyd og Fred.
Paa stadig Haand paa got Gevær,
Og rigtigt Oyemed.*

Et parti af selskabets have, højen med fuglestangen. Over vejen ses en stor bygning (saltværket?).

18 / K

d. 1. Aug. Anno 1777.
J. Hansen.
*Bestandighed og Troskab
Jeg kun sigter til,
Saa gaaer det som Gud,
Kongen og mit Hjerte vil.*
(Postmester J. H.)

Et fundament med en slank søjle, hvorpå står et hjerte. Lænet til søjlen sidder Amor.

19 / D

Helsingør d. 15. Julius 1778.

Petter Sjøstedt.

Kongelig beskicket Wogen Mester.

*Paa Skyde-Compagniets Wel
har jeg anvendt ald Flid,
og 3die Skiwer til dets Lyst,
har skienkt paa 12 aars Tid.*

En hest med ridetrendse fastholdt mellem to stolper. Omkring sigtepletten læses: »Jeg springer dog ick over mine grenser«.

20 / D

Anno 28. Juli 1779.

P. M. Vogt.

*Bestendigkeit und treu im Herrtzen,
Drum läbet Cupido und tuht auch
oftmahls Schertzen.
(Peter Martin V.)*

På et monumentalt fodstykke stå 3 hjerter i række. Derover svæver Amor med et hjerte i den ene, et hvedebrød i den anden hånd.

21 / K

Anno 1780.

To mod hinanden skraat stillede

F i Slyng.

Deo, Regi & Patriæ.

(Arveprinds Frederik.)

Et kronet våben med vildmændene. (Denne skive er aldeles tilsvarende den af 1773; på den yngste ses tillige elefantordenens tegn under våben-skjoldet).

22 / D

Helsingør d. 28. Junius 1780.

J. M. C. Weise.

Bestandighed Selskabet Pryde.

(Kammerassessor W.)

I gylden stråleglans står på et fodstykke en brudt søjle, smykket med blomster.

23 / D

den 11. Julius 1781.

Biørnsen.

*Mit Dommer-Embede jeg herved
legger ned, til Lykke ønskes den,
der vælges i mit Sted.*

(Byfoged B.)

Et landskab med en bjørn.

24 / K

Anno 1782.

Jens Sørensen.

*Lige som min Styrke saa er og
mine Dyder og Egenskaber.*

(Brygger J. S.)

Bryggerkar og tønder.

25 / D

Helsingør den 21de Aug. 1782.

J. U. Schøning.

*Til Søemænds Brug og Nytte,
er jeg allerførst opfunden,
men hvo mit Centrum træffer her,
han størst Gevinst har vunden.*

(Kjøbmand S.)

Et kompas i hvis midte nogle figurer.
(Næsten udvisket).

26 / D

Helsing. d. 18. Junii 1783.

F. Hansen.

*At stræbe efter denne Krands,
med ret at kunde naae,
Det altiid er og blive skal
min pligt og min attraae.*

(Brygger Friederich H.)

Skivens centrum er omgivet af en
tjørnekrans.

27 / K

d. 4de Augus. Anno 1784.

H. v. Levetzow.

Immortalitati.

(Geheimeraad, Amtmand v. L.)

Om centrum en laurbærkrans.

28 / D

d. 18. Augus. Anno 1784.

Hiort.

*Skjøndt jeg af Jægeren og Hunde
blew antastet, jeg ved hans Feilskud
dog undgik det mig var agtet.*

(Stads-Kæmner P. D. H.)

I et landskab ses en hjort, jaget af
hunde.

En uniformeret jæger affyrer et
skud mod den.

29 / K

d. 4. Aug. 1785.

Louis Tuxen,

Capitain af Søe Etadten og
Inspectoer i Øresundt.

*Staae Skive fast som Danske
staaer i Striden
bliv truffen som vor Finde viist
og tidt
at hver og en som tror vor Magt
saa liden
Maae komme se og skjelve for
saa Lidt.*

På stranden syd for Kronborg ere 3 sømænd beskæftigede med at opstille en skydeskive.

30 / D

d. 28. Junius 1786.

J. Christoph.

Som Ax udi Mængde i Negerne staaer,
Staae Selskabets Hæder til alting
forgaaer.
(Johannes Christophersen.)

Et fritstående neg med tunge aks nær en ager med moden sæd.

31 / K

d. 27. July 1786.

Christian Philip Hecht.

*Es leben Helsingøerer Schützen,
auch Die am grossen Ruder sitzen,
Und der Stiffter habe Danck
Et blüh' der ganze Bürger-Stand.
(Bødkermeister H.)*

En by (fremmedagtig) med dens havn, hvori ligger danske skibe. I forgrunden et pakhus foran hvilket ligger tønder og vareballer.

32 / D

d. 30. May 1787.

J. M. Gædecken.

*Kugle bryd Centrum, som Demanten
Glas.
her kommer visseste Skytte tilpas.
(Glarmester G.)*

I forgrunden af et skitseret landskab står på en brikke et rundt spejl, som danner sigtepletten.

33 / K

Bendt Svendsen 1787.

*Jeg har nedlagt mit Baand og Magt
Mit Hell er mig betagen
Mit Haabets Agt staar ey forsagt
Naar Forsyns Øy er vaagen.
(Rebslagermester S.)*

Et stort dansk skib i oprørt sø nær
et fyrtårn. Over skyerne står et øje.

34 / D

d. 9. Julius 1788.

J. P. Beye.

Chirurgus.

*Venskab og Enighed
Er Selskabets Øyemed.*

To mod hinanden vendte hænder
holde en snor, der er knyttet i en
ikke sammentrukket løkke.

35 / K

den 7de August 1789.

P. Petersen,

Krigs-Raad og Regiments

Qvarteermester.

*Som i Barbarers Ørk, omstunder nu
 gaaer til,
Selv Christ saavel som Tyrk hinanden
 skade vil.*

I et øde landskab, der ligger i måne-
lys og dog med en strålende sol på
himlen, samles flere vilde dyr, hvor-
iblandt en ørn slår ned på en tiger.
I det fjerne står et menneskehoved
på en stage.

36 / D

Helsingør 5. July 1790.

C. L. Schmidt.

*Jeg haver levet op min Tiid
Og søgte Videnskab ved Fliid.
(Maler S.)*

Malt gråt i gråt sidder ved et staf-
feli en kvinde og arbejder, bistået af
4 små genier.

37 / K

den 22. July 1790.
John S. Diston.
*Wort Konge Huus leve og hver
Landet har kjær
Dets Fiender Bæve, det hændes
som ser
Wort Skibsfart Forøges. Wort
Selskab Bestaa
Wore Havne Besøges til Werdner
forjaar.
(Kjøbmand D. jun.)*

En dansk orlogs-fregat på Helsingørs
red (vagskibet).

38 / K

Anno 1791 den 29. July.
Christian Philip Hecht.
(Bødkermester H.)

I overfladen af en strid strøm ses en
stor gedde, som en fiskeørn slår ned
imod. I baggrunden en mand med en
medestang.

39 / D

Adam Gradmann 1791.
(Kjøbmand G.)

Over en på en pæl stillet skydeskive
to flammende hjerter.

40 / D

J. Scherffenberg 1792.
*Hvor ofte blev ei Mennesket til
Daare,
Det graver efter Guld og faaer
kun Skaare.
(Kandestøbemester S.)*

Ved foden af en klippe en gravende
mand.

41 / K

den 8te Augustii 1792.
J. F. Braunbehrns.
*Mens Krig og Spliid fortærer Folk
Og Lande vorde øde,
Saa giv O Gud hver Daner Mand
Til Søes til Lands hver i sin Stand,
at finde Brød og nyde Fred
som Livet kan for søde.
(Kjøbmand B.)*

Et dybblåt bølgende hav med et
dansk kufskib; umiddelbart til havet
støder en kornager, der høstes af en
mand med segl. Midt over havet læ-
ses: D A N N E M A R K.

42 / D

P. F. Ryberg 1793.

*Wed gunstig Wind Jeg til mit Gavn,
Trods stridig Strøm naar sikker Havn.*
(Peder Fischer R.)

Et dansk skib i Øresund.

43 / K

Helsingør d. 9. August 1793.

H. M. Mentz.

*Er Himlen bliid ved stræbsom lid
man Maalet naaer.
Og til vor Trøst en Rigdoms Høst
med Glæde faaer .*
(Bager M.)

I forgrunden af et landskab står en blomst i vase og et kornneg; derved en mand med en rive på skulderen og en segl i hånden.

44 / K

Anno 1794. B. O. Rønning.

*Lykken er en artig Ting,
Galopperer tit i Spring,
Til en stille Bolig hen,
Hvor man ikke vented' den.*
(Klokker R.)

En toetagers bygning ved en allé. En over huset svævende engel holder sigtepletten.

45 / D

Helsingør 1794.

Joachim B. P. Høst.

*Virksomhed, Ærlighed, Retferdig
Forsvar Besjæle hver ædel Borgers
Aand og Kraft.*
(Kjøbmand H.)

En togaklædt, laurbærkranset yngling, med bue og pil i hånden, ser op imod en flyvende due. Ved hans fødder ligger der et kornneg, hvorpå der sidder en due.

46 / K

d. 23. Julii 1795.

C. P. Gamst.

*Fornuftig Frihed og Borgerlig
Lighed hævdet ved gode Loves
rigtige Anvendelse.*
(Procurator G.)

I lyset af en glødende sol, med en dansk borg til baggrund, sidder Minerva ved siden af en anden sindbilledlig figur, der har kornstrå i hånden.

47 / K

Den 22. July anno 1796.
Printz Carl,
Landgreve af Hessen.

P. den stærkt udviskede skive skimtes tilhøje omridsene af et alter med et bål. På alterets forside læses:
Elsk Føde Land Dyd og Fred
Og føel da din Lyksalighed.

48 / K

den 22. July 1796.
Carl Printz af Hessen.

Et kronet våben, støttet af to løver.

49 / K

den 19. Juli 1797.
J. Hanssen.

*Gjør dine Pligter, Nyd Livet ret
Om alt da svigter, Du leer af det.*
(Cancelleraad, Postmester H.)

Et landskab med en brændende bygning. Flere i billedet værende mænd (med allongeparyk) synes ligegyldige for begivenheden; kun en i forgrunden stående mand er interesseret og peger op imod det i skyerne sete øje i lysglorie.

50 / D

Helsingør 1797.
J. F. Steenberg.

*Alle Kugler treffe ei
Nogle Feil Skud ere,
Sigter, Stikker Centrum ud,
Flora uskadt være.*
(Apotheker S.)

Et landskab med en fyldig flora pegende mod centrum. Foran hende en rigdom af blomster.

51 / K

den 18. Julii 1798.
Prinds Carl,
Landgreve af Hessen.

I et af to dannebrogssflag med flere faner, korslagte kanoner, sværd, hjelme og andre sindbilleder på kriggen omgivet skjold læses:

I Fred med Lyzt
og rolig Bryst
man sig(ter) hist
Og treffer vist.

52 / K

den 18. July anno 1798.
Carl, Printz af Hessen.

Et kronet våben, støttet af to løver.
(Aldeles tilsvarende skiven af 1796).

53 / D

den 16. Jan. 1799.

L. N. Bentzon.

*Gid dette Skyde Selskab maae,
Urokket fast som Støtten staae.
(Kjøbmand B.)*

I forgrunden af et landskab en tung, obeliskformet støtte på en høj sokkel.

54 / K

Helsingør den 17. July 1800.

J. Leerbech.

*Wenskab og Enighed,
som er vort heele Øyemed –
Wi hævde vil og hævde maa,
vort Selskab vil da vist bestaa.
(Kjøbmand Jens L.)*

Ved strandbredden står på et hjul en vinget, let draperet kvindelig figur med en tommestok i den ene, en bøjle i den anden hånd. I baggrunden en høj klippeø, som to i skyerne sete englehoveder antydes at stå i rapport til.

55 / D

Helsingør d. 20. Januar 1801.

J. W. Tegner.

*Wort Selskabs Billede Du stedse være,
O skjønnne Rosentræ, som blomstrer her
Henvisner dog nogle, skal stammen dog
bære
Fleere og friske, dem lige i Wærd.
(Kjøbmand T.)*

En gren med roser.

56 / K

Helsingør d. 16. July 1801.

Hendrick Michael Mentz.

(Er sandsynligvis den samme som Nr. 43, men benævnes nu »Fabriqueur«.)

I solglød står Minerva, støttet til sit skjold, hvorpå læses:
Varigt skal vort Selskab staae,
Naar Enighed det styre maae.

57 / D

Helsingør d. 23. July 1802.

J. D. Elroe.

*Saa fast som Elleroden der
Jeg sidder med mit Egern her,
men skulle nogen det fra mig ville tage
mit hele Kjøn Jeg efter den vil jage.
(Bundtmager E.)*

Ved bredden af en å, hvori svømmer svaner, sidder nær en træstub en kvindelig figur med et eger i hånden. Ved hendes fødder ligger en stor løve.

58 / K

den 30. Junii 1802.
Magnus Svendsen.
Varigt Held følge Selskabet.
(Handskemager S.)

En krans af langt fra hinanden parvis stillede laurbærblade omgiver centrum.

59 / K

Helsingør d. 16. July 1802.
Michael Karck.
*Ved Handel og Viisdom, ved Konsternes
flor,
Gid Øresunds Stad blive mægtig og stor.*
(Kjøbmand K.)

I et sund med høje bjerge i baggrunden sejle danske skibe. I forgrunden et anker, tønder og vareballer. Over det hele svæver Merkur med et brev i hånden.

60 / D

d. 26. January 1803.
Daniel Lundsteen.
*Tag snart hver fat paa sit!
Og snart vil blive færdigt
et Skydebane Huus,
som er vort Selskab værdigt.*
(Smedemester, Capitain L.)

Til højre en under opførelse værende bygning, hvorom er stilladser. Til venstre en smedie, gennem hvis åbenstående dør man ser svendene arbejde. Midt i billedet sidder på en kasse bygmesteren, studerende tegningen.

61 / K

Anno 1804.
Christian Friderick,
Hertug til Augustenborg.
Non quam diu, sed quam bene.

Et kronet våben, omgivet af elefantordenens kæde.

62 / D

D. 16. Jan. 1805.
Givet af O. N. Birck.
*Som Birken jeg ey græde vil,
men virksom som den, medens jeg er til.*
(Brygger Ole Nielsen B.)

Et skovlandskab i månelys; i forgrunden et birketræ.

63 / K

den 18. July 1805.
Peter Larsen.
*Intet har jeg bragt hertil,
Intet bringer jeg herfra.*
(Uhrmager og Brygger L.)

På en globus står en nøgen drengeskikkelse.

64 / D

Helsingør d. 20. November 1805.

A. Doss.

*Gid Riffelen altid som her,
ikkun blive brugt til Fornøyelse.*

(Snedkermester D.)

En riffel med isat ladestok ligger på et væld af afplukkede blomster. På riflen sidder en fugl (ørn?) med udspilede vinger; (kun disse ses, kroppen er aldeles bortskudt).

65 / D

Helsingør den 1. Julii 1807.

M. A. Meinert.

*Som Tiden er –
Staaer Skiven her.*

(Færgemand Meinert, Arnoldus
Meinertzen.)

En med kanoner rustet dansk jagt under sejl.

66 / K

den 17. July 1807.

Hans Thomsen Schrøder.

*Dig Fædreland vor Kraft indviet være.
For Dig vi trofast Kampens Gladvind
bære.*

(Borgerlig Artilleri-Lieutenant S.)

Omkring en mod et engelsk skib lige affyret kanon stå 6 borgersoldater, anført af en officer med løftet sabel. Uniformen er sorte knæbenklæder, rød kjole med sorte rabatter og gulkantede ophæftede skjøder, trekantet hat med blå og hvid pompon.

67 / D

Anno 1808.

Christian Holm.

(Capitain og Organist H.)

En svømmende svane.

68 / K

Helsingør d. 21. Juli 1808.

Daniel Lundsteen.

*Mit Haab er fast skjøndt Byrden tung,
som mig vil undertrykke
jeg er nu ikke mere ung,
at jeg kan søge Lykke,
Dog seer jeg Morgenrødens Glands
fra Nordens høje Klippe,
Det liver op mit Sind og Sands
at Haabet ei skal glippe.*

(Lieutenant L.)

I den opgående sols lys ses i baggrunden en by ved sø, til venstre store pakhuslignende bygninger. I forgrunden står en kvindelig figur, støttende sig til et anker, pegende opad.

69 / D

den 17de Juny 1810.

C. A. P. Werner.

*O! Bewusstsein eigner Würde,
welch ein göttliches Gefühl.*

(Lieutenant, Bundtmager W.)

Et landskab. Ved en kapellignende bygning står et ungt par. Noget derfra sidder på en sten en i mørk sindsstemning hensunken mand med hånden under kinden. Ved siden af ham ligger hans hat og en flaske.

70 / K

July 1810.

J. Weise.

Visdoms Skjold vor Vaaben blive.

(Controllør W.)

På en skjoldplade står en stang med en laurbærkrans. På siderne af pladen ses en fjersmykket hjelm og en ugle.

71 / D

1811.

H. L. Olrik.

Simpliciter et sine Allegoria.

(Forstander O.)

Hvidmalet med stort sort centrum.

72 / K

Helsingør d. 24. Juli 1811.

Peder Andresen.

Som dette Toug et Skib i Nød bevarer,

Saa værge Enighed mod Tvedragts

Farer.

(Rebslager A.)

Imellem to vildmænd en af et tov dannet ring, hvori ses tre håndsving.

73 / D

T. N. Møller 1812.

Broder, gode Kaar og sunde Dage,

Held og Lykke os ledsage

(Kjøbmand Truels N. M.)

Indfattet af ornamenten står to florkædte kvindelige figurer med blomsterkranse imellem sig.

74 / D

1813.

T. Lund.

Prøv alt, vælger det bedste.

(Kjøbmand Troels L.)

I et landskabs forgrund ses Minerva, Merkur og Neptun, i baggrunden et dansk skib for fulde sejl under en strygende medvind.

75 / K

den 23. Julii 1814.

N. Ulrick.

*Afvexling behager jo alle Mand,
jeg derfor jo og forandrer min Stand
mit Purpur nedlægger, mit Kongenavn,
og iler tilbage i stille Havn,
En Broder jeg giver min Orden, mit
Baand,
Gid Lykken bestandig ham lede ved
Haand.*

(Kjøbmand Niels U.)

Et parti af selskabets have. Højen
med fuglestangen.

76 / K

1814.

Engelbret Petersen.

*Lig Rosen i sin feire Pragt,
Wort Selskab stedse staar ved Magt.
(Premierlieutenant P.)*

En gren med roser.

77 / D

Helsingør 1814.

G. J. Staulund.

*Til Minde om jeg Dømer var,
jeg denne Skive givet har.
(Sadelmager S.)*

Glat hvidmalet med centrum.

78 / K

N. C. Sanne 1815.

Lykke til Krandsen.

(Lieutenant i det borgerlige Artilleri.)

En vinget siddende figur bærer i sin
hånd sigtepletten, hvis inderste ring
er dannet af en laurbærkrans.

79 / D

Chr. Simmelkjær. 1815.

Kun en Vei fører til Maalet.

(Capitain i det borgerl. Artilleri.)

Prospekt af en sydlandsk by, hvor
en bred stentrappe, flankeret af Mer-
kur- og Neptunstatuer, fører ned til
et vand (kanal?), hvorpå ses mange
bemandede både.

80 / D

Helsingør den 31. Dec. 1816.

L. Larsen.

Soli deo gloria.

(Uhrmager Lauritz L.)

Hvidmalet med et sort centrum.
Helt tilhøjre i skiven hænger et grønt
bånd et lommeur, hvorved er skrevet
med blæk: d. 25. Juni 1817.

81 / K

Helsingør den 16. Juli 1817.

Peter Andresen.

*Det første Maal vi sigte til
er Borgerdyd og Ære,
I Krig og Fred vi gavne vil,
og Landet nyttig være.*
(Rebsluger A.)

Indenfor en krans af laurbærblade
holder en fritliggende arm i hånden
en krone, fra hvis underkant hænger
en balancerende vægt, der i den ene
skål bærer en kårde, i den anden et
kornneg. I kransens rand er foroven
et øje, forneden en rustning og et
overflødigedshorn.

82 / K

Den 8de August 1818.

J. Bakke.

*Da jeg den første Fugle Konge
i den nye opbygte Skydebane var,
jeg denne Skive til Erindring givet har.*
(Færgemand Johannes B.)

Selskabets ejendom med haven.

83 / D

1818.

P. F. Schrøder.

Jo vanskeligere Maalet, jo større Æren.
(Glarmester S.)

Et landskab med skov og sø.

84 / D

1820.

B. R. Lund.

*Held vort Øresund,
Held vort Borgersamfund,
gør Handel og Søefart stor
bring vort Selskab til høyeste Flor.*
(Brygger Børge L.)

Prospekt af Sundet med Kronborg.

85 / D

1824.

M. P. Tegner.

*I løvrigt Flor vore Bøsser bør knalde,
Sommer og Vinter afvexle saa lige,
Naar Tiden kommer maa Løvet ned-
falde,
Saa gaar det og her med vort Dommer-
rige.*

(Lieutenant T.)

En skov, hvori fældes og gennem-
saves træer.

86 / K

1825.

Daniel Wilh. Hannemann.

*Sluk ikke Lyset ud mens Maal jeg tager
af Damens pæne Fod, om det dem saa
behager.*

(Skomagermester H.)

I en sofa sidder en dame med frem-
strakt fod, som en på knæ foran
hende liggende skomager er i begreb
med at tage mål af. På bordet står
et tændt lys. (Lysets flamme, der er
afsat til sigteplet, er netop udskudt;
på den isatte træprop er skrevet:
R a s m. H a n s e n).

87 / K

1826.

Oberst v. Nægler.

*Helsingørs Skydeselskab blomstre
længe i Enighed og Glæde.*

Prospekt ind over Helsingør og
Kronborg, set fra udsigtsbakken bag
Marienlyst Slot.

88 / K

1827.

P. F. Schrøder.

*Forstaaer man Tingen i Centrum at
ramme,
da skyder man ingen Ruder til Skamme.
(Glarmester S.)*

Et skovlandskab med facaden af et
lysthus, hvis vindues- og døråbninger
er fremstillet af indlagt spejlglas.

89 / K

1828.

C. B. Rogert.

(Raadmand R.)

Et fremmed landskab, hvorigennem
løber en flod. Bjerge i baggrunden.
I skyerne ses 2 hænder, hvoraf den
ene i et bånd holder sigtepletten,
hvorom læses: »Kjend Dig selv, be-
hersk Dig selv«; den anden et bugtet
bånd, hvorpå står: »Den lige Vej til
det rette Maal«. Horizontalt over
skiven er slået en lige streg.

90 / K

XXII Juli MDCCLXXX.

Lovisa Augusta,

Prindsesse af Danmark, Hertuginde til
Sles. Hol. Augustenborg.

Et kronet våben: to hinanden side-
stillede hjerteformede skjolde.

91 / K

Helsingør den 21. Juli 1831.

H. Spies.

*Skyd Centrum om De vil,
saa slaaer jeg til.*

(Kobbersmed S.)

I midten af et våbenskjold, som på
hver side støttes af en vinget leopard,
står en kobberkeddel. På skjoldet en
hjelm, hvorpå står en mand med
skødskind for, der i den højre hånd
løfter en hammer.

92 / D

Helsingør d. 17de Juli 1831.

C. A. P. Werner.

*Uns zu Freu'n, einer mit den andern,
Rief uns Gott in alle Herrlichkeit*

*Unser Stab, wenn dermahl einst wir
wandern*

Sey der Trost! wir haben uns gefreut.

(Capitain, Bundtmager W.)

Et parti af selskabets have med pa-
villonen og fuglestangen; en af for-
grundsfigurerne er en borgerofficer i
galla.

93

Helsingør 1832.

Krigsraad J. V. Petersen.

*Gid Bygningen, som smuk og kraftig
staaer,*

*samt feirer snart sit første Jubelaar,
maa stedse see i stolte Rækker*

*Trindt Sjællands Kyst en Flok af Han-
delssnækker.*

Øresunds toldkammer-bygning med
den åbne plads foran den, og Strand-
gades nordre side hen til apoteket.
(Bygningen var sæde for Øresunds-
toldens-klarering; dens grund optog
hele karreen mellem Strandgade, So-
fiegade, Stengade og Alléen).

94

Den 16de Juli 1834.

E. B. Hilligsøe,

Fuglekonge.

(Kjøbmand H.)

Det indre af fuglekongens butik, hvor
ekspedienten er i begreb med at ud-
måle silkebånd til en af kunderne -
2 damer og en herre.

- 95
For Aarene 1822, 1823, 1835.
T. R. Lund.
*Trende Gange om mit Kongesæde
Enighed og Venskab Krandsæde bandt,
Svundne Timer volde Hjertet Glæde.
Jeg, saa fro, i dette Selskab fandt.*
(Møllejeer L.)
- 96
Helsingør den 16de Juli 1836.
J. M. Ellah.
(Consul E.)
- 97
Den XVI Juli MDCCCXXXVII.
Prinds Frederik Ferdinand
til Danmark.
- 98
1838.
C. Andresen.
*Gid varig Lykke følge vor Forening,
og ægte Venskab vorde dets Forlening.*
(Smedemester A. jun.)
- 99
Den XV Juli MDCCCXXXIX.
K. F. Marstrand.
*Enighed og Glæde vort Selskab smykke.
Mercurius bringe det Held og Lykke.*
(Kjøbmand M.)
- 100
Den 16. Juli 1841.
Generalmajor von Rothe.
Commandant paa Kronborg.
- Selskabets hovedbygning og have
med den på stangen rejste fugl. Til
højre ses ind over Helsingør, til ven-
stre mod Kongevejens møller.
- En krans af egeblade, hvor bugter sig
en slange.
- Det danske våben.
- Gårdspladsen med smedien i ejen-
dommen nr. 11 i Fiolgade. Smeden,
bestået af en karl, skoer en hest.
sign. J. P. Cronwalt.
- Over Helsingør svæver Merkur, som
i hånden har en pengepose med på-
skriften: 100,000 Sp.
- Kronborg Slot set nord fra.

- 101
den 16de Juli 1845.
Kammerherre, Greve H. S. Knuth,
Amtmand over Frederiksborg Amt.
Prospekt med Frederiksborg Slot i
baggrunden.
- 102
den 21. Juli 1847.
Erasmus Sigismund Resch.
(Proprietair R.)
Prospekt af Borupgaard bag Skotte-
rup.
(Formenes malet af J. F. Damm).
- 103
1851.
Severin Stiesen.
*Che sia spesso, ma però moderata,
l'eruzione della gioja.*
(Consul S.)
Bugten ved Neapel i månelys, set fra
det ildsprudende Vesuv.
- 104
Den 19. Juli 1854.
Schach August Steenberg.
Vejen er besværlig, men Lønnen er stor.
(Apotheker S.)
Et bjerglandskab. En stejl vej fører
gennem en klippeport.
- 105
1850. – 1855.
Bataillons Chirurg
J. Bischoff.
*See til, med Kuglen at træffe mit Øje,
Saa skal jeg dit Liv med Piller fornøje.*
En æskulapstatue i forgrunden af en
park.
- 106
Helsingøer d. 17. Juli 1856.
K. F. Marstrand.
(Kjøbmand M.)
Sundet udfor Kronborg med bark-
skibet »Øresund« og flere sejl- og
robåde.
sign. C. Frederik Sørensen.
- 107
Den 22. Juli 1858.
Kammerherre
Johan Carl Ernst Berling.
Et våben, omgivet af en blå og gul
ramme med bølge- og egeblade.

- 108
Den 22. Juli 1859.
H. P. Rasmussen.
(Kjøbmand R.)
Helsingør havn, set fra stranden syd for byen, nær molens begyndelse. Til venstre i billedet Kronborg, til højre hele den søndre mole.
- 109
Den 20. Juli 1860.
P. Augustinus.
(Tobaksfabrikant A. i København).
Prospekt af Københavns toldbod. Tilhøjre ligger dampskibet »Horatio« ved bolværk for indladning til Helsingør. Af billedets mange figurer danne midtpunktet 3 dragere, som bakse med en foustage tobak.
- 110
Helsingør d. 2den August 1861.
A. P. Hey.
(Kjøbmand H., hvis Handelshus bar det Navn, der staar i Vimplen.)
Prospekt af Sundet med byen og Kronborg i baggrunden. Midt i billedet et hollandsk kufskib, på hvis blå vimpel læses: »De zeven Provencien«.
- 111
20de Juli 1865.
Christian, Frederik, Wilhelm, Carl.
Kronprinds til Danmark.
Det danske våben, hvorunder på et grønt, rødkanter bånd læses: »Givet ved det kgl. priv. Helsingørske Skydeselskabs 100de aarige Stiftelsesfest den 18. juli 1866.«
- 112
Den 24. Juli 1868.
N. H. Svendsen.
(Slagterm. S.)
Facaden af ejendommen nr. 43 i Brøndstræde, på hvis portpille hænger dele af et slagtet kreatur. En ko føres af en mand henimod porten.
- 113
Den 19de Juli 1869.
J. W. Heymann.
(Commerceraad H. i København).
Facaden af ejendommen nr. 13 på Østergade, København.
- 114
Den 17. August 1870.
Julius, Theodor Lund.
(Kjøbmand L.)
Havne- og bolværkspladsen udfor bådeanlægsbroen med bygningerne fra »Pantseren« og udefter. I baggrunden Kronborg.
- 115
Den 18. Juli 1872.
M. Poulsen.
(Grosserer P. i København).
Prospekt af Hongkong.

- 116 Den 10de Juli 1873.
E. Poulsen.
(Bogbinder P.) Et rødt bogbind føres frem af 3 engle.
- 117 Den 25. Juli 1874.
C. Engelsen.
(Lods E.) En lodsbåd under sejl op imod et skib i Sundet. Oprørt sø.
sign. C. Buntzen.
- 118 Den 8de Juli 1875.
F. Stilling.
(Consul, Kjøbmand S.) Havne- og bolværkspladsen udfor bådeanlægstrapperne ved trækranen, med bygningerne fra »Skibet« og ud-
eften. På pladsen ligger en del smør-
foustager. Til højre derfor ses havne-
karlen H. J.
sign. Carl Buntzen.
- 119 Den 4te Juli 1876.
W. Klenow.
(Fabrikant K. i Kjøbenhavn.) Prospekt af Sundet nord for Kron-
borg.
sign. Carl Buntzen.
- 120 Den 5te Juli 1877.
Harald Jørgensen.
(Kjøbmand J.) Prospekt af Stengade udfor Fiolgade
og Skyttenstræde ned imod rådhuset.
Skivens giver ses i butiksdøren.
sign. Carl Buntzen.
- 121 Den 27. Juni 1878.
Frits Harder.
(Kjøbmand H.) En kvindelig figur på et rullende hjul
bærer et overflødigehorn i den
venstre arm og på højre skulder en
fane med indskrift »Det nye Farveri,
Garn- og Klædehandel«.
- 122 Den 10de Juli 1879.
Harald Jørgensen.
(Kjøbmand H. J.) Monogrammet H. J. omgivet af en
krans af laurbærblade.

- 123
Den 22de Juni 1880.
L. Lichtenberg.
Tempus fides, constantia.
(Proprietair L.)
Ejendommen »Quistgaard«s hoved-
bygning ved Nyrup.
- 124
28. Juni 1881.
Christian IX.,
Konge til Danmark.
Med Gud for Ære og Ret.
Prospekt af Fredensborg Slot.
(Malet af G. Buntzen).
- 125
Den 27. Juni 1882.
Adalbert, Sophus, Vilhelm Kaas.
(Consul, Kjøbmand K.)
I et blått våbenskjold, krydset af Mer-
kur- og Neptunstave, ses monogram-
met A. K. På skjoldet sidder en pa-
pegøje, der i sine kløer holder en
plade med årstallet 1766, og i næbbet
et flagrende bånd, hvorpå læses:
»Fliden benytter tiden, tiden beløn-
ner fliden«.
- 126
den 7. Juni 1882.
A. Sørensen.
(Kjøbmand N. A. S.)
Havnepladsen med trækranen og an-
lægstrapperne for både. Midt i bille-
det ses lodskontor og havnemester-
boligen samt det mindre toldbodpak-
hus, over færgekuret til venstre ses
Sundet.
(Malet af Buntzen efter en akvarel
af Damm).
- 127
Den 5te August 1884.
Knud Waldemar Brammer.
(Kjøbmand B.)
Sundet udfor Skotterup. I forgrun-
den anlægsbroen (Vasen) udfor B.s
ejendom.
sign. Carl Baagøe.
- 128
Byfoged
Philip Peder Rosenstand.
Den 9. Juli 1885.
(Overdommer, Borgmester R.)
I forgrunden en allegorie. Ved foden
af en palme ses retfærdighedens
sindbillede (sværd, vægt og øjen-
bind). I baggrunden et vestindisk
landskab.
(Malet af C. Buntzen efter en skitse
af Vilh. Rosenstand; delvis ommalet
af F. Hansen).

- 129
Den 9de Juli 1886.
Waldemar Sølvær.
(Guldsmed S.)
En skovidyl. Nederst i forgrunden gennemborer Amor to hjerter. På en bakkekam i baggrunden står et ungt par af landbostanden.
- 130
7de Juli 1887.
Niels Johan Hagen.
(Fabrikant H.)
Bygningerne i udkanten af Helsingørs sydlige del, set fra den sammen-skruede strandis den 8. april 1888.
sign. C. Buntzen.
- 5te Juli 1888.
Joachim Brammer.
(Kjøbmand B.)
Gårdspladsen med side- og bagbygninger i ejendommen Stengade nr. 16.
sign. F. Hansen.
- 132
18. Juni 1889.
Engelbrecht Hilligsøe.
(Kjøbmand H.)
Gårdspladsen med forhusets bagside og sidebygningen i ejendommen Stengade nr. 50. Staldmesteren, Poul C., har spændt for.
sign. F. Hansen.
- 133
Den 17. Juni 1890.
Mads Christian Holm.
(Grosserer M. C. H.)
Et i tre felter delt prospekt, øverst af Helsingørs Skibsværfts bygninger, i midten det nybyggede dampskib »Norden«, og nederst skibsbygningshallen.
- 134
D. 30te Juli 1891.
Theo Koch.
(Skibsrheder, Capitain K.)
Et prospekt af »Kochs villa« på Nordre Strandvej med Kullen i baggrunden. I skivens nederste del et felt med et damp- og et sejlskib i oprørt sø.
sign. Carl Baagøe.
- 135
12. Juni 1892.
Siegfried Nichum.
(Kjøbmand N.)
Indesluttet i et gotisk SN i slyng ses et mindre prospekt af ejendommen Stengade nr. 52.
sign. F. Hansen.

- 136
 13. Juli 1893.
 N. C. v. Esmann.
 (Commandant, Oberst E.)
 Prospekt af Kronborg set nord fra.
 sign. F. H.
- 137
 4. Juli 1894.
 Mathias Jensen.
 (Kjøbmand J.)
 Prospekt af »Christians Mølle« ved
 Gurrevejen.
 sign. F. H.
- 138
 11. Juli 1895.
 Valdemar Hansen.
 (Consul, Sagfører H.)
 Et parti af selskabets have foran ho-
 vedbygningen.
 sign. F. H.
- 139
 8. Juli 1896.
 H. G. Lorentzen.
 (Kjøbmand L.)
 Ejendommen Stengade nr. 57 i orna-
 menteret indfatning.
 sign. F. H.
- 140
 25. August 1897.
 Christian Jensen.
 (Kjøbmand C. J.)
 Hjørneejendommen nr. 44 på Sten-
 gade i ornamenteret indfatning.
 sign. F. H.
- 141
 22. 9. 1898.
 C. Poggenborg.
 (Bagermester P.)
 Bageriet i ejendommen nr. 18 på
 Axeltorvet. Kringler og kornaks dan-
 ner den ornamenterede indfatning.
 sign. F. H.
- 142
 24. 8. 1899.
 J. C. G. P. Brammer.
 Nøjsomhed.
 (Teghværksejer B.)
 Teglværket »Nøjsomhed« ved Konge-
 vejen i ornamenteret indfatning.
 sign. F. H.
- 143
 17. Juli 1900.
 Kai R. Høite.
 (Uhrmager H.)
 Den yderste ring af skiven i et born-
 holmsk stueur danner rammen om et
 prospekt af selskabets have med sky-
 deporten.
 sign. F. H.

144

IX. VII. MCMI.
Erik Friisenberg Monrad.
Anima sana in corpo sano.
(Consul, Kjøbmand M.)

Et rødt våbenskjold, som ved en tværbjælke er delt i to felter, hvori en halvmåne og et hjul bærer et hjelm, hvorpå står to vesselhorn.

145

8. Juli 1902.
L. Pontoppidan.
(Kammerherre, Oberst.)

Prospekt af Stengade med Skydeselskabets ejendom, Stengade nr. 46.
sign. F. H.

146

Juli 1903.
A. Zeiner Lassen.
(Planteskoleejer, Værge for
St. Olai Kirke).

Fra vinduerne i Z.-L.s lejlighed, Fiolgade 23, udsigt over byen til Sct. Olai kirketårn. I skivens højre side en gren hvide roser. Forneden: ordene »Aldtid Fremad, Aldid Opad«.
sign. H. Tesch, Z.-L.s datter.

147

20. Juli 1904.
N. J. Petersen.
(Sejl- og Kompasmager).

Udsigt fra N. J. P.s ejendom på havnepladsen over havnen til Kronborg, hvori skib med sejl.
sign. F. H.

148

18. Juli 1905.
Carl Christensen.
(Direktør).

Villa »Ørehøj« set oppe i haven.
sign. F. H.

149

6. 8. 1907.
Ludvig Bertelsen.
(Hotelejer i Halmstad).

Billede af L. B.s ejendom villa »Wisborg« på Søndre Strandvej (Trykkerdamsbakken).
sign.

150

3. Aug. 1909.
Carl Christopher Holten.
(Etatsraad, Fabrikant, København).

Et i sølv og blå malet våbenskjold.

151

4. Juli 1911.
F. C. Brünnich.
(Skibsinspektør, Kaptajn, Consul,
Medindehaver af Firma K. F.
Marstrands Eftf.)

Tredelt felt, i øverste B.s våben-
skjold, i underste dampskibsselskabet
»Norden«s kontorflag. I midten et af
»Norden«s dampskibe ud for Etna.
Øverste og underste felter ornamen-
teret i guld.

sign. F. H.

152

1913. 2. 9.
Emil Nielsen.
(Møbelfabrikant).

Et i træet udskåret skjold, hvori er
vist i udskæring forskelligt snedker-
værktøj.

sign. F. H.

153

7. Sept. 1915.
C. Tvede.
(Landstingsmand, Direktør for
A/S Helsingørs Spritfabrik
I. L. Tvede.)

I omkredsen forgyldte kornaks og
majscolber. Fabriksgården: Stjerne-
gade 25, hvori fabriksbygningen,
jern-sprit-beholdere. På gårdspladsen
foustager, hvoraf læsse på et vare-
automobil af to mænd. Den i bilen
stående er staldmester Jens Petersen,
den anden Christian Jensen (senere
postholder).

sign. F. H.

154

Helsingørs kgl. Privl. Skydeselskab
1766 – en Fugl – 1916.

Skivens inskription siger: I Hans
Majestæt Kong Christian X.s nær-
værelse ophængte brødrene denne
skive til minde om selskabets 150-
årige beståen den 5. december 1916.
Foroven er yderkanten smykket med
kongekrone og egeløv i forgyldning.

sign. F. H.

155

8. Sept. 1917.
Consul Carl G. Johnson.
(Generalconsul, Direktør i Helsingborg).

I yder-kransen, der er af mørk eg,
findes det danske og svenske våben
forgyldte.

I midten et minutiøst udført billede
af Sundet mellem Helsingør og Hel-
singborg, af hvilke to byer en del ses.

118

156

2.-9.-1919.
Christian X.
Konge til Danmark.
Min Gud, mit Land og min Ære.

Skivens øverste kant er smykket med kongekrone og egeløv i forgyldning. Kongeyachten »Dannebrog« med kongeflaget højt ligger med dampen oppe lidt syd for Kronborg, der ses i baggrunden.

sign. Vilh. Arnesen.
Indramningen af tegnelærer Fr. Hansen.

157

9. Juli 1920.
H. K. P. S. S.
(Genforeningsskiven).

I den yderste ring udskåren rigt forgyldt egekrans, der foroven deles af et skjold, på hvis Dannebrogsbaggrund er et kronet CX. Skiven er i to felter. I det øverste ses Dybbøl Mølle, i baggrunden antydes Sønderborg, på siderne af billedet er Sønderjyllands to løver og Danmarks tre løver udskårne i rigtigt forgyldte skjolde. Løverne er i dyb, blå farve. Underste felt bærer på mahogni-skivens grund følgende:

I året 1920, da H. M. Kong Christian X var selskabets fuglekonge, ophængtes denne skive til minde om Sønderjyllands genforening med moderlandet. Den 9. juli.

sign. F. H.

158

3.-9.-1920.
Redaktør, Raadmand J. M. Welsch.

Et parti af den flagsmykkede Stengade set fra vest. Sct. Olai kirke og rådhusårnet ses. På gaden går en del folk. Forneden Welsch's slægtsvåben.

sign. F. H.

159

1.-9.-1921.
Godsejer, Direktør Anders Jensen.
Direktør for Marienlyst Badehotel og Paladshotellet.
Oldermand for Københavns Slagterlaug.

Malet på kobber, skiven er delt i to felter. I det øverste og største vises Marienlyst Badehotel i midten og på siderne en allé. I det underste felt ses Paladshotellet, København. Til højre står »Anders Jensen«, til venstre »født i Slangeup«. Over badehotellet er vist 2 kohorn, der forbindes med kornaks og over disses midte en fugl og skive samt årstallet 1921. En marguerit og en stjerne er anbragt i feltet. Underst i skivens kant en fugl med udspilede vinger.

Arkitekt, professor
Anton Rosen.

- 160
 5. September 1922.
 Direktør Andreas Erlandsen.
 Formand for Helsingør Bunkerkul
 Depot.
 Park, i hvis midte direktørens villa
 »Birkeborg« ved Skodsborg ses.
 Yderst ornamenteret rigt, forgyldt
 krans med indskrift Anno 1922 inden
 for og som ramme om maleriet en
 brun krans med navn og dato.
- 161
 2.-9.-1924.
 Oberst J. Qvist.
 Kommandant paa Kronborg.
 Kronborg set fra vest med komman-
 danttårnet.
 Malet af C. Bosevang.
- 162
 15.-7.-1926.
 Vicekonsul Fr. Hansen.
 Direktør.
 Formand for »Helsingør og Omegns
 Bank«s Bankraad.
 I midten af skiven ses villa »Sunde-
 ved« (beliggende ved det afbrudte
 gl. stykke Strandvej: Foden af Tryk-
 kerdamsbakken). I kransen foroven
 de franske farver: blå hvidt og rødt.
- 163
 6.-7.-1928.
 C. J. Kallenbach.
 (Viceconsul, Møllejejer)
 (Raadmand 1929).
 Det estniske våben: Tre løver i skjol-
 det.
- 164
 5.-7.-1929.
 Møllejejer
 Vilhelm Brockhoff Qvistgaard.
 I midten et billede af »Hollandske
 Mølle« set fra vest, beliggende ved
 Kongevejen lidt udenfor Helsingør
 by, på dennes markjorder. I kransen
 navnet og kornaks.
- 165
 26. September 1930.
 Valdemar Jørgensen.
 (Underdirektør paa Helsingørs
 Skibsværft).
 I midten værftet med et skib på
 stablen, en damper omtrent færdig
 og en storebæltsfærge i vandet under
 montering. I højre side ses Kronborg
 med bastioner og foran isbryderen
 »Thor« og en fragtdamper.
 A. Benjamin Olsen.

- 166
 28. august 1931.
 L. Søegaard.
 Tømremester.
 Nederst på skiven ses tømmerpladsen bag Lundegade 9, i baggrunden skolen i Marienlyst Allé. Øverst fuglekongens ejendom »Søegaardhus« med indkørsel til tømmerpladsen.
 (Ikke signeret).
- 167
 26. august 1932.
 Christian Andersen.
 Konsul, grosserer.
 Parti af Helsingør havn med ejendommen Stengade 77 og 79 i baggrunden. I forgrunden en lossende kuldamper ved Wright og Svendsens kulplads. På begge sider af motivet ses Mercur og Neptun.
 Nørretranders.
- 168
 23. august 1933.
 Peter Svendsen.
 Konsul, købmand.
 Skiven udskåret i mørk eg. Man ser en bark for fulde sejl på stiliserede bølger. I forgrunden anker og tovværk og en bagbords lanterne.
 Kaj Louis Jensen.
- 169
 22. august 1934.
 Carl Poulsen.
 Murermester, sognerådsformand.
 Hornbæk by og havn, set fra den vestlige mole.
 E. V. Bøgh.
- 170
 21. august 1935.
 G. E. Olsen.
 Konsul, grosserer.
 Parti af Helsingør havn. Kuldamper (Torm) lossen ved Kaas og Sørensen kulplads. I baggrunden Sct. Olai kirke.
 Vilh. Arnesen.
- 171
 25. august 1936.
 G. Rasmussen.
 Konsul, grosserer.
 Lund og Rasmussens ejendom i Svingelport.
 R. Bøcher.
- 172
 2. september 1937.
 E. Scherffenberg Møller.
 Ingeniør.
 Udskåret skive i eg. Bag Kronborgs spir med den forgyldte rytterfløj ses Sct. Olai, Sct. Mariæ og rådhusets tårne; endvidere kystlinien syd for byen og Sundet (forgyldt).
 Otto Bülow.

- 173
 30. august 1938.
 C. C. Klestrup.
 Direktør, Marienlyst badehotel.
 Udskåret skive i mørk eg forestil-
 lende Holger Danske med Sundet og
 Kronborg i baggrunden. Holger Dan-
 ske flankeret af 2 kanoner.
 Otto Bülow.
- 174
 16. september 1945.
 Georg Pedersen.
 Fabrikant.
 Parti af Helsingør Tekstilfabrik.
 Udenom motivet to tene forbundne
 med garn.
 H. C. B. 1946.
- 175
 17. august 1946.
 V. A. C. Jensen.
 Rektor.
 Med den stjernefyldte himmel som
 baggrund ses en opslået bog hvorpå
 sidder visdommens fugl – uglen.
 H. C. B.
- 176
 20. august 1947.
 B. Lerche.
 Bogholder.
 Parti af Strandgade set fra Søndre
 Mole. Man ser gadens numre 85–95.
 I forgrunden forstavn af en færge.
 H. C. Bährenholdt 1948.
- 177
 11. september 1948.
 Pippo Ronzoni.
 Direktør.
 I'uglekongens bolig – Marienborg –
 på Opheliavej i Helsingør.
 H. Sjøstedt.
- 178
 24. september 1949.
 K. Wineken.
 Politimester.
 Politiskilt på grøn baggrund. I skiltet
 ses Kronborg samt en hånd med et
 øje. Udenom står: 6. politikreds,
 Helsingør købstad m. v.
 N. T. (Nørretranders).
- 179
 26. september 1950.
 Frederik IX
 Konge til Danmark.
 Kongeskibet »Dannebrog« passerende
 Kronborg for sydgående.
 V. Quistorff. 1951.
- 180
 14. september 1951.
 R. Knudsen.
 Underdirektør.
 Parti fra Helsingør Skibsværft vi-
 sende forskellige værkstedsbygninger.
 Nørretranders 1952.

- 181
5. september 1952.
V. Drosted.
Arkitekt M.A.A.
På den grønne skive ses Blicherparkens situationsplan. I relief et spærfag med rejsegildesymbolet: kranse og flag. På hanebåndet Wiibroes flasker. Forneden står 20. 9. Blicherparken 1952 – rejsegildedatoen.
Poul Sæbye.
- 182
5. september 1953.
Poul B. Poulsen.
Blikkenslagermester.
Interiør fra fuglekongens blikkenslagerværksted med blikkenslagersvend E. Jørgensen i arbejde.
H. C. B. 1954.
- 183
4. september 1954.
Jens Peter Poulsen.
Smedemester.
Interiør fra fuglekongens smedeværksted med en esse i baggrunden. Smedesvend Lauritz Nielsen i arbejde.
H. C. B. 1955.
- 184
3. september 1955.
Harald Linde.
Advokat.
Retfærdighedens gudinde – Justitia – omgivet af vedbendranker på forgyldt baggrund.
H. C. B. 1956.
- 185
1. september 1956.
Arne Semler-Jørgensen.
Direktør.
På blå baggrund ses humleranker, kornaks og en brændende fakkell.
H. C. B. 1957
- 186
31. august 1957.
John Brünnich.
Direktør.
Scene fra Hamletspillene på Kronborg. Man ser Hamlet og Ophelia. (Laurence Olivier og Vivian Leigh).
H. C. B. 1958.
- 187
6. september 1958.
Per Lang.
Civilingeniør.
Fuglekongens bopæl på Stubbedamsvej – foran ses flere køretøjer, der benyttes i fuglekongens virksomhed.
H. C. B. 1959.

19. september 1959.
Asger G. Berning.
Advokat.

Parti af Stengade med det nu nedrevne Stengade 55 og 57, hvor fuglekongen havde kontor og beboelse. Blandt personerne på gaden bemærkes fuglekongen og selskabets daværende decisor C. J. Kallenbach.

H. C. B. 1960.

3. september 1960.
Gunnar Vilholm.
Mejeriejer.

Interiør fra Helsingør Mælkekompani, hvor man ser smørfremstillingen.

H. C. B. 1961.

2. september 1961.
Hans Lund.
Konsul grosserer.

En Merkurstav med fakkel og stav på en stjernefyldt himmel – nedadtil ses Øresund med Kronborg.

H. C. B. 1962.

1. september 1962.
Kaj Rohde.
Lektor.

Udskåret i skiven står den forgyldte Pallas Athene på blå baggrund. På siderne af gudinden står: Et auditor altera pars.

H. C. Bärenholdt.

31. august 1963.
Ove Kallenbach.
Mølle ejer.

Hollandske Mølle set fra Kongevejen.

H. C. B. 1964.

5. september 1964.
C. U. Jessen.
Overlæge.

Udskåret i træ ses Forsvarets Lægekorps' våben: æskulapstaven og slangen med kongekrone og laurbærkrans på karmoisinrød baggrund. På siderne står: Fortiter in re, suaviter in modo.

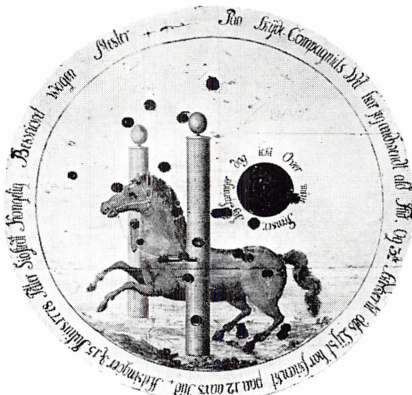
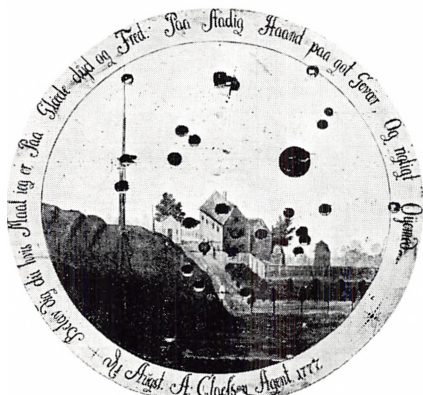
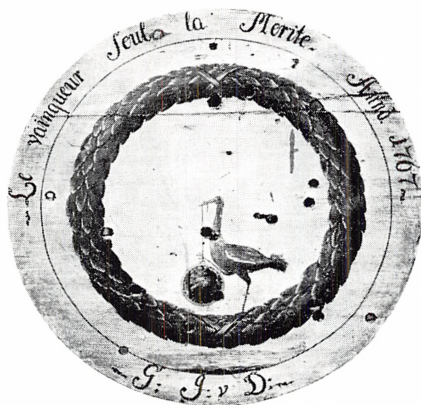
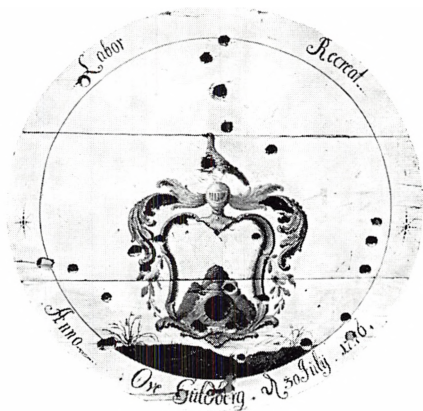
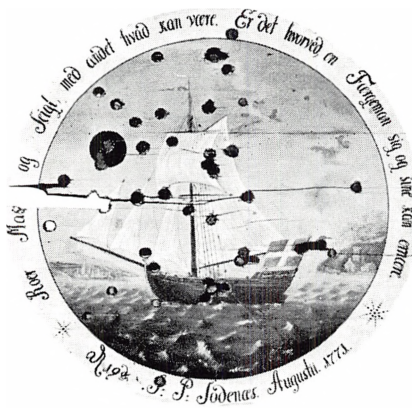
H. C. B.

28. august 1965.
Helge Ursin Knudsen.
Stadsingeniør.

Skiven forestiller en i eg udskåret Prometheus skikkelse belagt med blodguld.

På skiven står: Labor improbus.

H. C. B.



JUBILÆUMSFONDEN

Ved generalforsamlingsbeslutning af 28. marts 1963 oprettedes »Helsingørs kongelig privilegerede Skydeselskabs jubilæumsfond af 1962«. Fondens formål var, at tilvejebringe fornødne midler til fornyelse og istandsættelse af selskabets inventar og lokaler og til udgivelse af et festskrift i anledning af selskabets 200 års jubilæum i 1966.

Dette formål kan nu opfyldes og selskabet er alle, som har ydet, eller som senere måtte yde, bidrag til fonden, stor tak skyldig.

Fonden har hidtil modtaget bidrag – eller tilsagn om bidrag – fra institutionerne:

Den Danske Landmandsbank, Aktieselskab.

Aktieselskabet Kjøbenhavns Handelsbank.

Privatbanken i Kjøbenhavn, Aktieselskab.

Sparekassen for Helsingør og Omegn.

A/S C. Wiibroes Bryggeri, Heise m. fl.

Helsingør Dagblad.

Forsikringsaktieselskabet »Nordlyset«.

Varelageret, Holger Petersen A/S.

Wright & Svendsen.

og fra brødrene (efter anciennitet i selskabet):

John Brünnich

V. Hørup

Ove Brammer

Carl Poulsen

Harald Linde

Knud Klem

Hauch Møller

S. A. Borup-Nielsen

Tycho Joost

H. B. Rasch

C. Veistrup
Arne Østergaard
H. E. Legarth
A. Semler-Jørgensen
A. H. Larsen
H. Ursin Knudsen
Asger Berning
H. C. Israelsen
Hans Lund
Max Ernst
Ole Høite
Niels Rasmussen
Aa. Salomonsen
Bruno Eriksen
Ove Kallenbach
C. U. Jessen
Max Jørgensen
Erik Bang
Th. Jørgensen
H. C. Bärenholdt
O. Otzen
John Nielsen
Gunnar Vilholm
E. Steenbrandt
Alex Nielsen
J. Bramsen
Johan Blou
Th. Jørgensen
H. C. Steffensen
C. van der Zee
Louis Mohr
Poul Andersen
Reinald Foldager
K. A. Møller
Henning Friis Poulsen
Eyvind Kaarsen
Kai Rørbye
Johs. Abildtrup

Bjørn Madsen
J. E. Kruse
Henning Andersen
Ove Lund
Poul Nic. Larsen
Aa. Rahbek-Hansen
Hans Jørgen Gram
Mads Drosted
Lennart Ahlstrøm
Hugo Fokdal
Niels Prag
Lars Kaarup
Jørgen Rendil
Jack Scherffenberg-Møller
Otto Poulsen
I. C. Hansfort
Carl Klestrup Hansen
A. Glavind Rasmussen
Per Christiansen
Max Døstrup
Jørgen Lund-Jacobsen
Peer H. Arentsen
Bent Petersen
Georg Nielsen
Kaj Vilholm
G. Hansen
Johan Christoffer Hoppe
Bengt Sørensen
Børge Ikjær-Jensen
Th. Møller
A. E. Kisby
Frode Overgaard
Ole Nissen
E. Henningsen
Michael Stern
Harald Madsen
Ragnar Engstrøm
Per G. Berning

Jørgen Bitsch
Vagn Engstrøm
Bjørn Bülow
Jørgen Riber
Johan Thime
Oscar Pedersen
Hans Overvad
Bent Overgaard
Jørgen Hansen
Børge Jensen
Axel Andersen
Keld Børge Jensen
P. B. Hagen
Søren Gøtsche

Sigurd Berning
S. Aa. Stampe
Viggo Skovby
Niels Eskesen
Jørgen Elkjær Larsen
Torben Østergaard
Stefan Littauer
Jørgen Oluf Tofte
Bjørn Bentzen-Bilkvist
Henry Thorsted
K. O. B. Jørgensen
Johan Münster Svendsen
Einer Hårby Hansen

Selskabets bestyrelse

I jubilæumsåret bestrides selskabets tillidshverv af følgende brødre:
I bestyrelsen:

Hans Majestæt, KONG FREDERIK DEN NIENDE, fuglekonge.

Konsul Hans Lund, fuglekongens stedfortræder.

Advokat Asger Berning, formand.

Mølle ejer Ove Kallenbach, viceformand.

Advokat Henning Andersen, sekretær.

Arkitekt M.A.A. Mads Drosted, bygningsdirektør.

Overtoldkontrollør Reinald Foldager, arrangementsdirektør.

Overlæge C. U. Jessen, læsedirektør.

Toldkontrollør A. H. Larsen, kasserer.

Direktør Jørgen Lund-Jacobsen, inventardirektør.

Revisorer:

Bankbestyrer E. Henningsen.

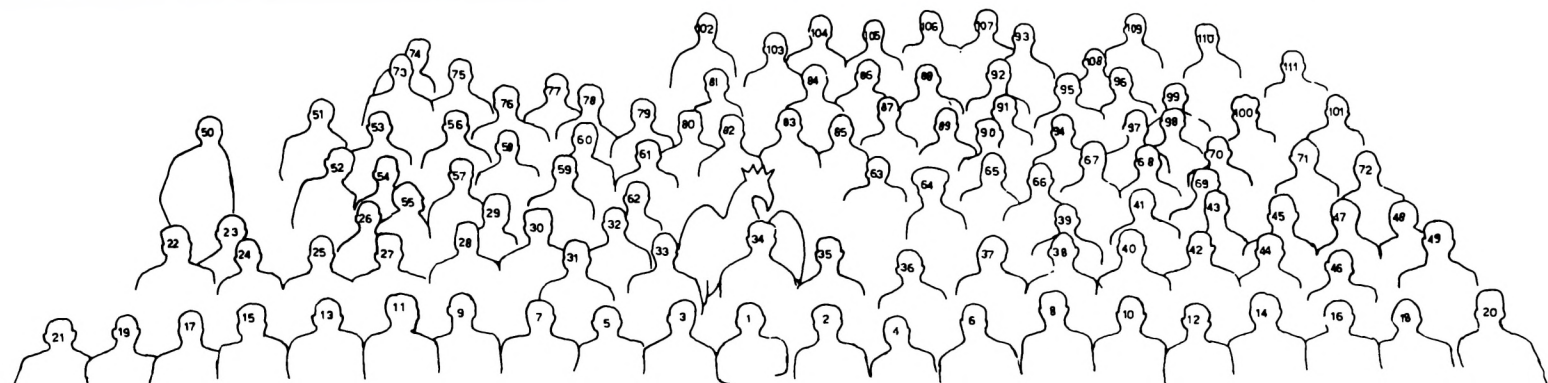
Revisor Per Berning.

Decisor:

Advokat Harald Linde.

Ballotations komiteen:

Direktør Lennart Ahlstrøm, stadsdyrlæge Th. Jørgensen, stadsingeniør H. Ursin Knudsen, advokat Carsten Linde og mejeriejer Gunnar Vilholm. (Afdøde smedemester Jens Peter Poulsens plads ikke besat).



1. Hans Majestet Kong Frederik IV. - 2. Asger Berning, advokat, selskabets formand, fuglekonge 1959. - 3. Helge Ursin Knudsen, stadsingeniør, fuglekonge 1965. - 4. Harald Linde, advokat, selskabets decisor, fuglekonge 1955. - 5. Carl Poulsen, Hornbæk, muremester, fuglekonge 1934. - 6. A. Semler-Jørgensen, Randers, direktør, fuglekonge 1956. - 7. John Brünnich, København, grosserer, fuglekonge 1957. - 8. Hans Lund, konsul, grosserer, fuglekonge 1961. - 9. C. U. Jessen, overlæge, selskabets læsedirektør, fuglekonge 1964. - 10. Ove Kallenbach, molleier, selskabets viceformand, fuglekonge 1963. - 11. Henning Andersen, advokat, selskabets sekretær. - 12. Reinald Foldager, overoldkontrollør, selskabets arrangementsdirektør. - 13. Mads Drosted, arkitekt, selskabets bygningsdirektør. - 14. A. H. Larsen, toldkontrollør, selskabets kasserer. - 15. Jørgen Lund-Jacobsen, grosserer, selskabets inventaridirektør. - 16. Lennart Ahlstrom, direktør. - 17. C. Stahlfest Møller, købmand. - 18. Georg Nielsen, politiasistent. - 19. Arnold Petersen, afdelingsleder. - 20. Henning Peulsen, blikkenslagermester. - 21. H. Mathiesen, selskabets bossemager gennem 52 år. - 22. Børge Jensen, automobilforhandler. - 23. Arne Sutorp, politifuldmægtig. - 24. Børge Melbye, inspektør. - 25. Carsten Linde, advokat. - 26. Rich. Bierglund Andersen, sognepræst. - 27. Vagn Engstrom, ingeniør. - 28. Axel Andersen, fhv. købmand. - 29. Kai Rørbye, apoteker. - 30. Steen Petersen, bankfuldmægtig. - 31. Ejner Harby Hansen, oberst, slotsforvalter. - 32. F. Gorthardsen, oberst, kommandant. - 33. Henry Thorsted, underdirektør. - 34. Haldur Christiansen, tommermester. - 35. Bjørn Bilow, salgschef. - 36. Louis Mohr, købmand. - 37. H. B. Rasch, købmand. - 38. H. C. Israelsen, overingeniør. - 39. Thomas Beckett, politimester. - 40. P. Normann, redaktør. - 41. Johan Thime, disponent. - 42. S. Aa. Stampe, assurandør. - 43. Keld Børge Jensen, purser. - 44. Gunnar Hansen, restauratør. - 45. Bjørn Madsen, brygger, direktør. - 46. H. C. Barenholdt, kunstmaler. - 47. Jørgen Rendil, advokat. - 48. Torsten Østergaard, overlæge, dr. med. - 49. Hans Overvad, tandlæge. - A. C. Normann, fhv. fiskeriminister. - 51. Arne Thuesen, tandlæge. - 52. Knud Klem, mus-tumsdirektør. - 53. Johan Blou, civilingeniør. - 54. Poul Nicolai Larsen, købmand. - 55. Ole Hoite, optiker. - 56. J. Bramsen, læge. - 57. Lars Kaarup, overtoldassistent. - 58. Kai Vilholm, disponent. - 59. Johan Münster Svendsen, tandlæge. - 60. Kai Victor Petersen, installatør. - 61. Max Dostrup, ingeniør. - 62. F. Overgaard, blomsterhandler. - 63. Niels Nissen, købmand. - 64. Orla Jensen, kommandørkaptajn, adjutant hos H. M. Kongen. - 65. Alex Nielsen, købmand. - 66. Viggo Skovby, gymnasticoverlærer. - 67. Niels Erik Hansen, arkitekt. - 68. Børge Ikkjær-Jensen, major. - 69. C. Hansfort, direktør. - 70. K. W. Norrboll, rektor. - 71. Nils Filip Lundgren, Helsingborg, arkitekt. - 72. C. H. Johnsson, Helsingborg, direktør. - 73. Ove Lund, cand. pharm. - 74. Niels Eskesen, toldassistent. - 75. Niels Prag, læge. - 76. Per Berning, revisor. - 77. Bent Petersen, repræsentant. - 78. Kai Christiansen, Glostrup, skotøjshandler. - 79. Bengt Sørensen, civilingeniør. - 80. Palle Warlo, afdelingsleder. - 81. Sv. Aage Schiermacher, civilingeniør. - 82. Jørgen Bitsch, direktør. - 83. Gert Petersen, bankfuldmægtig. - 84. Bjørn Bentzen-Bilqvist, grosserer. - 85. Jack Scherftberg-Møller, tandlæge. - 86. Jan Piet van Deurs, programredaktør. - 87. Jørgen Tofte, underdirektør, cand. act. - 88. Stefan Littauer, direktør. - 89. Per Christiansen, arkitekt. - 90. Hugo Fokdal, Hornbæk, blikkenslagermester. - 91. Jørgen Riber, major. - 92. Mogens Forsmann, farvehandler. - 93. A. Glavind Rasmussen, jernstøber. - 94. Otto Poulsen, købmand. - 95. Børge Meier, installatør. - 96. Eyvind Kaarsen, advokat. - 97. Ulf Schiellerup, prokurist. - 98. E. Henningsen, bankdirektør. - 99. Harald Madsen, bankdirektør. - 100. Arvid Nielsen, prokurist. - 101. Arne Mønsthusen, fotograf. - 102. Erik Kofod, advokat. - 103. M. Stern, fotograf. - 104. Jøhs. Abildtrup, prokurist. - 105. Th. Møller, Hellebæk, læge. - 106. Per Arentsen, Gedsel, direktør. - 107. E. Kruse, toldkontrollør. - 108. John Nielsen, selskabets bossemager. - 109. Bent Kronmann, advokat. - 110. Jørgen Bryndorf, læge. - 111. Ole Nissen, tommerhandler.

